

ଜହ୍ନ ମାୟା

ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୮୪

And Human ...

ମେଲଡୀ ସାଫର କରୁଛି

ସିଣ୍ଡେଲ

ଆଉ ପରୀ ରାଣୀ

ତମେ ଭାଆରି ଭଲ
ଗୋ ପରୀ ରାଣୀ,
ମେଲଡୀ ଟଫୀ ଆଣିଛୁ
ମୋ ମନ ଜାଣି।

ସାନଟିଓ, ସୁନାଟିଓ, ହୁ ଭଲ ରିଅ
ମେଲଡୀ ଟଫୀ ଖାଆ, ହୁ ମୋରାକୁ ପ୍ରିୟ।
ସାକୁଚି ରଖ ହୁ ସବୁ ରାସଲ
ଦରାଟି ବଦଳେ ମିଳେ ମାଗଣା ଖିଜର।

**ତମ ଆତି ଆପଣାରୁ ତିସ୍ତେ
ସାଧୁମାନଙ୍କ ମାଗଣା ସୁକରୁ!**

ପିଲାମାନେ ! ତମ ଅତି ଆପଣାରୁ ତିସ୍ତେ
ସାଧୁମାନଙ୍କୁ ଏବେ ଏକାଠି କର। ସେମାନେ ସମୁଦାୟ
୩୦ ଜଣ। ପ୍ରତିଟି ସୁକର ପାଇବା ପାଇଁ ତମେ
ମେଲଡୀ ଟଫୀ'ର ବେବେଲ ୧୦ଟି ସ୍ଥପର ଓ ତା'
ସାଥରେ ୫୫ ପଇସା'ର ଟିକେଟ ଲଗା ରାଜାଫାରେ
ତମ ନନ୍-ଠିକଣା ଲେଖି ପଠାଅ:
ମେଲଡୀ ଟଫୀ, ପାଟର୍ଲି ପ୍ରଡକ୍ସ ପ୍ରା.ଲ.
ନର୍ମାଲ ଡ୍ରାଉସ, ୨୫୪-ବି, ତବ୍ବର ଆନୀ ବେସାନ୍ ବେବେ,
କଟ୍ଟେ-୪୦୦ ୦୨୫।

ପାଟର୍ଲି

ମେଲଡୀ ଟଫୀ

କାରାମେଲ ଓ ଟକୋଲେଟ'ର ସରସ ମିଳନ
ଗୁଲୁ...ଗୁଲୁ ଖାଇବାକୁ ମନ ହୁନୁହୁନୁ।

ପ୍ରବେଶିକା ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ

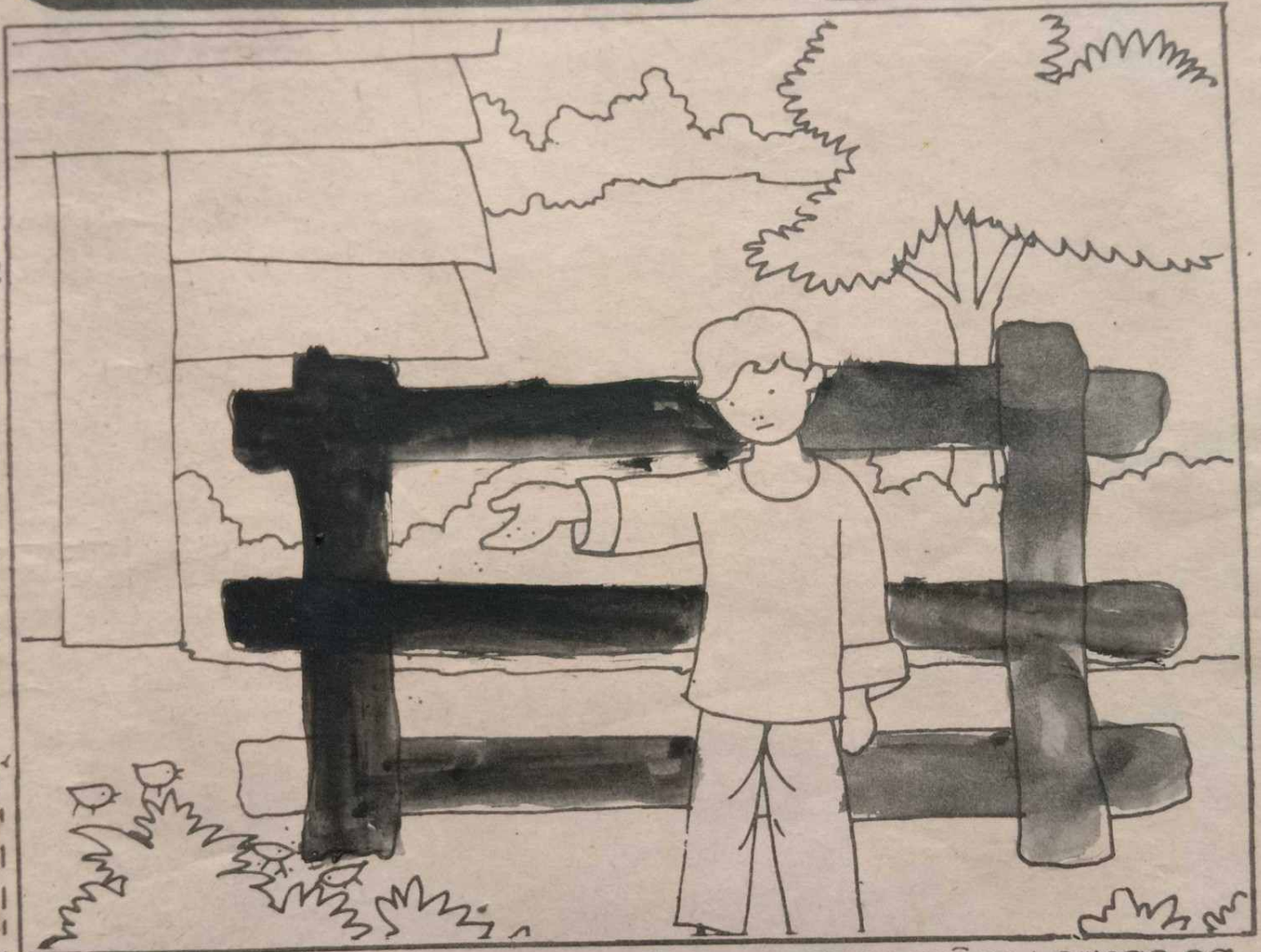
ଚନ୍ଦ୍ରମାମୁଁ କ୍ୟାମେଲ

ରଙ୍ଗ ପ୍ରତିଯୋଗିତା

ପୁରସ୍କାର କିମ୍ବଦନ୍ତୀ

ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୫/-
 ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୦/-
 ୧୦ ତୃତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫/-
 ୧୦ ସାଙ୍ଗିଆକେଟ

ରଙ୍ଗ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଲାଗୁ ହେଉଛି ଯେଉଁଠି ଶିଳ୍ପୀମାନେ ନିଜର କଳାତାତ୍ତ୍ୱକୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରନ୍ତି ।

ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ୧୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୟସର ପିଲାମାନେ ଭାଗନେଇ ପାରିବେ । କ୍ୟାମେଲ ରଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଟିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରଙ୍ଗ କରନ୍ତୁ ଓ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣାକୁ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ—ପୋ.ବକ୍ସ ନ.୧୧୫୦୧, ନରାୟାନ ପାଞ୍ଚୁ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସ, ବସ୍ତ୍ର ୪୦୦ ୦୨୧ । ବିଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପକଳା ନିଷ୍ପତ୍ତି ରୂପାନ୍ତ ଓ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ । ଏ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ଚିଠିପତ୍ରକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଅନୁଗ୍ରହ କରି କୁପନକୁ କେବଳ ଇଂରାଜୀରେ ପୂରଣ କରନ୍ତୁ ।

Name: Age:

Address:

ପୂର୍ବରୁ ପଠାନ୍ତୁ : 31-3-1984

CONTEST NO.35

CHANDAMAMA loriya

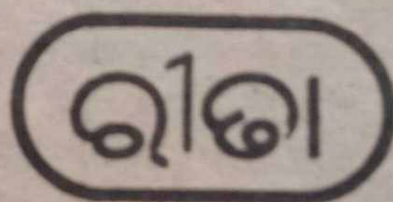
MARCH 1984

ଆପଣଙ୍କ କେଶ
ଆବଶ୍ୟକ କରେ

ରୀତାର ଯତ୍ନ

ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ବେଶ
ପ୍ରସାଧନ ସାମଗ୍ରୀ ଅତ୍ୟଧିକ ମାତ୍ରାରେ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ମନମତାଣିଆ
ସୁଗନ୍ଧଯୁକ୍ତ । ଏହା ବଳାସମ୍ପନ୍ନ
ପ୍ରାକୃତିକ ବେଶ ବଢ଼ାଇବା ଓ
ମସ୍ତିସ୍କ ଅନ୍ତରାଳକୁ ଶୁଦ୍ଧିତ ।
ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ସୁରୁଷ ଓ ମୃଦୁ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ
ପାଇଁ ଏକ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରସାଧନ
ଦ୍ରବ୍ୟ ।

ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ମନୋହର ବେଶ ବଢ଼ାଏ
ଅତି ଏକ ବୋତଲ କଣିକା
ସବୁଠାରେ କଣିକାକୁ ପବିତ୍ର

ଭେଟୋ କୋ., ବନ୍ଧୁ ଓ ବନ୍ଧବୀ ଓ ମାତ୍ରା

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚକ୍ରପାଣୀ'

ସଞ୍ଚାଳକ : ନାଗି ରେଡ଼ିଆ

“ଆରବ୍ୟ ରଜନୀ” ର କେତୋଟି ବିଶ୍ୟାତ କାହାଣୀ (ଯଥା ସିନ୍ଦବାଦ୍, ଆଲିବାବା, ଆଲଜିନ ଓ ଆଣ୍ଡ୍ରୁସ ପ୍ରଦୀପ)କୁ ଗୁଡ଼ି ଦେଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାହାଣୀ ଅନେକଙ୍କୁ ଜଣା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମୂଳ ଆରବ୍ୟ ରଜନୀରେ ରହିଛି ଅନେକ ଚମତ୍କାର କାହାଣୀ ।

ସେହିପରି ଏକ କାହାଣୀ ଏ ସଂଖ୍ୟାରେ ପରିବେଶିତ ହୋଇଛି । ନାମ : “ଦୁଇ ଶେଟି” ।

ଅମରବାଣୀ

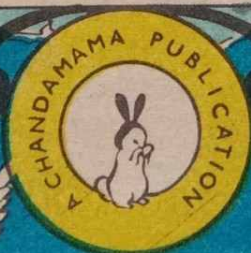
ବସନ୍ତେ ଜ୍ଞାୟତେ ଭେଦଃ କାକସ୍ୟ ଚ ପିକସ୍ୟ ଚ ।
ସତତଃ ବ୍ୟସତୋ ଭେଦଃ ସମୟେ ଏବ ଜ୍ଞାୟତେ ॥
[କାଉ ଏବଂ କୋଇଲି ଭିତରେ ଯାହା ପାର୍ଥକ୍ୟ, ବସନ୍ତ ଋତୁ ଆଗମନରେ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ସେହିପରି ସଜ୍ଜନ ଓ ଦୁର୍ଜନ ଭିତରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ କରୁଣ କାଳରେ ଜଣା ପଡ଼ିଯାଏ ।]

ବର୍ଷ : ୧୭

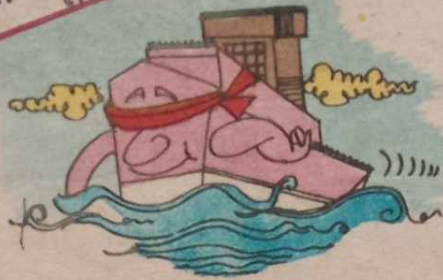
ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୮୪

ଅଙ୍କ : ୯

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨-୦୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୨୪-୦୦

ଜହମାମୁଁ ସମ୍ବାଦ

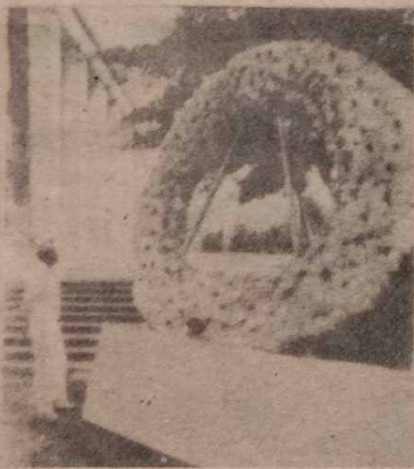

ଆଜ୍ଞାବହ ଜାହାଜ

ଜାପାନୀ ଜାହାଜଟିଏ । ନାମ ‘କିନୋ କାବା ମାତୁ’ । ତାକୁ ଯଦି କପ୍ତାନ କହିବେ “ଗୁଲ !” ସେ ଗତି କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ । “ବୁହ !” କହିଲେ ରହୁଯିବ । ଏଥିରେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରଥମ ଶିଳ୍ପ-ଗୁଳିତ ଇଞ୍ଜିନ୍ ଲାଗିଛି । କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୃଢ଼ତା ପାଇ ଇଞ୍ଜିନ୍‌ରୁ ଚଳଉଛି ବା ବନ୍ଦ କରୁଛି ।

ସୌର ବିଜୁଳୀ

କାଲିଫର୍ଣ୍ଣିଆ (ଆମେରିକା)ରେ ‘ସୋଲାର୍‌ବେନ୍’ ନାମକ ଗବେଷଣାଗାର ତରଫରୁ ବୁଢ଼ାପାଇଛି, ୧୯୮୮ ମସିହା ସୁଦ୍ଧା ପନ୍ଦର ହଜାର ବିଶାଳ ଦର୍ପଣ ସାହାଯ୍ୟରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତେଜକୁ ଗୋଟିଏ ଲୁଗିହୁଦ ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରି ସେଥିରୁ ପରୁଷ ହଜାର ଘର ଆଲୋକିତ ହୋଇ ପାରିଲା ଭଳି ବିଜୁଳି ଉତ୍ପନ୍ନ କରି ପାଇ ପାରିବ ।

ବିଶ୍ୱର ବୃହତ୍ତମ ଫୁଲଦାର

ଜାମାଇକାରେ ବାସ କରୁଥିବା ଜଣେ ଭାରତୀୟ ଯୋଗୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୁକୁ ତାଙ୍କ ଅନୁଗାମୀମାନେ ସେ ଦଶହଜାର କଦଳୀ ରଚନା ଶେଷ କରିଥିବା ହେତୁ ଦଶହଜାର ପୁଷ୍ପ ବିଶିଷ୍ଟ ହାରଟିଏ ଉପହାର ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହା ପୃଥିବୀରେ ଏଯାବତ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଫୁଲଦାରମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବୃହତ୍ତମ । ଚନ୍ଦ୍ରମୁ ପଣ୍ଡିତଦେବ ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆଶ୍ରମର ଶିକ୍ଷାମୂର୍ତ୍ତନରେ ସ୍ଥାନ ଥିଲେ ।

ଜାଣନ୍ତୁ କି ?

୧. ପୃଥିବୀର ସବୁଠୁଁ ବଡ଼ ଭୂଗର୍ଭ ଗୁମ୍ଫା କେଉଁଠି ?
୨. ପୃଥିବୀର କେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଠୁଁ ବଡ଼ ହ୍ରାସରଖଣ୍ଡମାନ ଦେଖାଯାଏ ?
୩. ପୃଥିବୀର ଉଚ୍ଚତମ ଜଳପ୍ରପାତ କେଉଁଠି ?
୪. ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ଆଗ୍ନେୟଗିରି କେଉଁଠି ?
୫. ଏସିଆର ବୃହତ୍ତମ କୃତ୍ରିମ ସରୋବର କେଉଁଠି ?

(୨୪ ପୃଷ୍ଠାରେ ଉତ୍ତର ଦେଖନ୍ତୁ)

ଚମତ୍କାର ସମାଧାନ

ରାମଲଲ ପିଲବେଳେଠୁଁ ମୋଟା ଥାଏ ।

ତେବେ ପଚାଶବର୍ଷ ବୟସ ହେବା ବେଳକୁ ସେ ଏଡ଼େ ବେଶି ମୋଟା ହୋଇ-ଯାଇଥାଏ ଯେ ତାକୁ ଦେଖି ତା' ଆଡ଼କୁ ନ ଅନାଇବେ, ଏମିତି ଲୋକ କେହି ନଥିଲେ । ଖାଲି ଅନେଇଲେ କଥା ନଥିଲା, ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ହସ ଶେକପାରୁ ନଥାନ୍ତି । ସେଥିରେ ଯେ ରାମଲଲର ମନ ଖରାପ ହୋଇପାରେ, ସେ ବିଷୟରେ କେହି ଚିନ୍ତା କରୁ ନଥିଲେ । ରାମଲଲ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କଲା—ଯେମିତି ହେଲେ ମୋଟା କମେଇବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ ଉପାୟ ନାହିଁ । ସେ ଯାଇ ଜଣେ ଦିବ୍ୟ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ମୋଟା କମାଇବାର କିଛି ଉପାୟ ବତାଇଦେଇ ପାଏ ବେ?”

“ଦୈନିକ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚମାଇଲ ଦୌଡ଼ିବାର ଅଭ୍ୟାସ କର । ବାଟରେ ରହି ରହି ଖଲେ

ଚଲିବ ନାହିଁ । ଦୌଡ଼ିବୁ ତ ଦୌଡ଼ିବୁ । ଦୁଇ ତିନିମାସରେ ଅନେକ ହେଉଥିବୁ, ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।” ବୈଦ୍ୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ।

ପରଦିନ ରାମଲଲ ଦୌଡ଼ିଲା । ଲୋକେ ତ ସେ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ପାଟି କରି ହସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କେହି କେହି ପୁଣି ତା' ଆଗକୁ ଆସି ତା' ଦୌଡ଼ିବାରେ ବାଧା ଦେଇ ଥଟ୍ଟାଳିଆ ଭାବରେ ପଚାରିଲେ, “ଆହା ବାବୁ, ଥୟ ଧର, ଥୟ ଧର । କଥା କ'ଣ? ହେଲା କ'ଣ ଯେ ଏମିତି ଅତର୍କ୍ଷ ଦୌଡ଼ୁଛୁ?”

ରାମଲଲ ସ୍ଥିର କଲା—ସେ ଖୁବ୍ ଶେର ଉଠି ଦୌଡ଼ିବ । ସେତେବେଳେ ରସ୍ତାରେ ଲୋକବାକ ନଥିବେ । ପରଦିନ ସେ ସେଇଆ କଲା । ଅନ୍ଧାରୁଆ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଗୁରୁମାଇଲ ଦୌଡ଼ି ଲେଉଟି ଆସିଲା ।

କିନ୍ତୁ ତହିଁ ପରଦିନ ଘେର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ନାହିଁ । ସେ ଦେଖିଲା, ସେଭଳି ବ୍ୟବସ୍ଥା ତା' ପ୍ରତି ଲଗୁ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେ ପୁଣି ବୈଦ୍ୟକୁ ଭେଟିଲା ଓ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି ମୋ ଦେଇ ହେବ ନାହିଁ । ମୋତେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବାଟ ବତାନ୍ତୁ ।”

“ହେଲା, ବାପା ହେଲା । ଅନ୍ୟ ବାଟ ବତାଇ ଦେଉଛି । ତୁ ତୋ ଖାଇବା ପିଇବା ଅଭ୍ୟାସ ବଦଳ । ଦୈନିକ ଗିଲସେ ଦୁଧ, ଗିଲସେ ଫଳରସ ଓ ପୁରା ଲେମ୍ବୁ ଗୋଟାଏ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ଯେମିତି ପେଟକୁ ନଯାଏ । ଯା, ଏଇଆ କର । ଏ ବିଧି ନିଶ୍ଚୟ କାମ ଦେବ ।” ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ ।

ରାମଲାଲ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ପରଦିନଠାରୁ ସେ ସେହି ବୈଦ୍ୟଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ଖିଆପିଆ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଦୁଇଦିନ ଚଳିଗଲା । ତୃତୀୟ ଦିନ ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଦୁଇଦିନ ଭିତରେ ଯେତେ ସବୁ ପାଟି ସୁଆଦିଆ ଚିଜ ସେ ଖାଇବାରୁ ବିରତ ହୋଇଥିଲା, ସେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଚିଜ ବରଦ କରି ଭୂରି ଭୋଜନ ପକାଇଲା ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳକୁ ବୈଦ୍ୟଙ୍କୁ ଭେଟି ସେ କହିଲା, “ବୈଦ୍ୟବାଜ ! ମୋ ଦେଇ ଖାଇବା ପିଇବାରେ ସେଭଳି କଟକଣା ଖୁବ୍ ସୁବିଧାଜନକ ନୁହେଁ । ତେବେ କେତେଦିନ ସେଭଳି କଟକଣାରେ ଗୁଲିଲେ ପଚାଳ ହେବ କହିଲେ?”

“କେତେଦିନ ମାନେ ? ସାରା ଜୀବନ ସେମିତି କଟକଣା ମାତି ଚଳିବାକୁ ହେବ । ନହେଲେ ପୁଣି ମୋଟା ହୋଇଯିବୁ । ତୋ ଦେହର ଗଠନ ସେମିତି । ବୁଝିଲୁ ?” ବୈଦ୍ୟ କହିଲେ ।

“ତେବେ ଛଡ଼ନ୍ତୁ । ମୋତେ ଅନ୍ୟ କିଛି ବାଟ ବତାନ୍ତୁ । ଆଜ୍ଞା, ଔଷଧ କିଛି ନାହିଁ ?” ସେ ପଚାରିଲା ।

ବୈଦ୍ୟ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ, “ଅଛି । ତିଆରି କରିବାକୁ ହେବ ।” ପରଦିନ ରାମଲାଲକୁ ବୈଦ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଡବା ଭର୍ତ୍ତି ବଟିକା ଦେଲେ । ଦିନେ ଛଡ଼ି ଦିନେ ସକାଳେ ସେଇଥିରୁ ଗୋଟାଏ ଖାଇବାକୁ କହିଲେ ।

ରାମଲଲ ବଟିକା ଖାଇଲା । ଖାଇବା ମାତ୍ରେ ପେଟ, ଛତି ଓ କଣ୍ଠନାଳି ଯେମିତି ଜଳିବାକୁ ଲାଗିଲା ! କୌଣସି ଖାଦ୍ୟରେ ତା'ର ରୁଚି ହେଲା ନାହିଁ । ସାବୁଦିନ ସେହିପରି ବତିଲା । ପରଦିନ ସେ ସ୍ବାସ୍ଥବଳ ଶ୍ରବରେ ଖିଆପିଆ କଲା । ପୁଣି ତହିଁ ପରଦିନ ବଟିକା ଖାଇବା ଯୋଗୁଁ କିଛି ଖାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ସେ ବୁଝିଲା, ବଟିକା ଜରିଆରେ ବୈଦ୍ୟ ତାକୁ ଦିନେ ଛଡ଼ି ଦିନେ ଉପବାସରେ ରଖି ପତଳା କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ତେବେ ବଟିକାରେ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କଲାଭଳି କିଛି ଗୁଣ ଥିଲା ବୋଲି ସେ ଦୁର୍ବଳ ଅନୁଭବ କଲା ନାହିଁ ।

ଏହିପରି ଶ୍ରବରେ କେଇଦିନ ଶଲା । ଦିନେ ବର୍ଷା ଯୋଗୁଁ ତା' ଘରେ ଜଣେ ଅତିଥି ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ । ଅତିଥି ସହରରେ ଜଣେ ବେପାରୀ । କିନ୍ତୁ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୋଡ଼ା ।

ରାତରେ ରାମଲଲ ତାଙ୍କୁ ଭଲ ଶ୍ରବରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ସେଦିନ ତା'ର ଔଷଧ ଖାଇବା ଦିନ ହୋଇଥିବାରୁ ନିଜେ ଖାଇଲା ନାହିଁ ।

“ଇଏ କ'ଣ ? ତମେ ଖାଇବ ନାହିଁ କିଆଁ ?” ଅତିଥି ପଚାରିଲେ ।

“ଦେଖ ଭାଇ, ସେକଥା ପଚାରି ଆଉ ମୋତେ ଦୁଃଖ ଦିଅନା । ଖାଇପିଇ ଆରାମରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିବ ଯାଅ ।” ରାମଲଲ କହିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଅତିଥି ସେଥିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ଲୋକ ନଥିଲେ । ସେ ରାମଲଲକୁ କିଛିଟା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଚାରିଲେ, “ହଇହେ ବାବୁ, ତମେ ତମ ମୋଟ କମାଇବା ସକାଶେ ଚେଷ୍ଟା ଚରିତ କରୁଛ କି ?”

ରାମଲଲ ଟିକିଏ ଦୁଃଖ କରି କହିଲା, “ହଁ, ତମେ ଠିକ୍ ଧରିଛ ।”

“ତମେ ମୋଟା ହେବାକୁ କାର୍ତ୍ତିକ ଡରୁଛ ?” ଅତିଥି ଜେରା କଲେ ।

“କହିଲି ପରା, ମୋତେ ଏତେ କଥା ପଚାରିବା ବୋଲି ? ବେଶ୍, ଯଦି ଜାଣିବାକୁ ଏତେ ଇଚ୍ଛା, କହୁଛି ଶୁଣ । ମୁଁ ମୋଟା କମାଇବା ପାଇଁ ଦୌଡ଼ାଦୌଡ଼ି କଲେ ଲେକେ

ହସୁଛନ୍ତି । ମୋଟା ହେବା ଭଲ ନୁହେଁ । ହସି ପକାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ସମସ୍ୟାର ଖାଦ୍ୟପେୟ କମ୍ କରିବା ଛଡ଼ା ମୋର ଅନ୍ୟ ସମାଧାନ ମିଳିଗଲା ।” ଅତିଥି କହିଲେ ।
 କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ବୁଝିଲୁ ? ଏଥର “ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଦେମିତ ମିଳିଲା ଖାଇ ପକାଅ । ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରନାହିଁ ।” ଆଜ୍ଞା ?” ରାମଲଲ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।
 ରାମଲଲ କହିଲା ।

“ଓଃ ଲୋକେ ତମ ମୋଟା ଦେଖି ହସୁଛନ୍ତି ବୋଲି ତମେ ମୋଟା କମାଇବାକୁ ବୁଝି ! ଆଜ୍ଞା, ମୋ ଉଚ୍ଚତା ଦେଖି ଲୋକେ ହସୁଥିବେ କି ନାହିଁ କହିଲୁ ?” ଅତିଥି ପଚାରିଲେ ।

ରାମଲଲ ଟିକିଏ ଦ୍ଵିଧା କରି କହିଲା,
 “ହଁ, ହସୁଥିବେ ।”

“ଆଜ୍ଞା, ସତ କଥା କୁହ । ତମେ ନାଜେ ମୋତେ ବଜାର ଭିତରେ ଦେଖିଥିଲେ ହସି ପକାନ୍ତି ନା ନାହିଁ ?” ଅତିଥି ପଚାରିଲେ ।

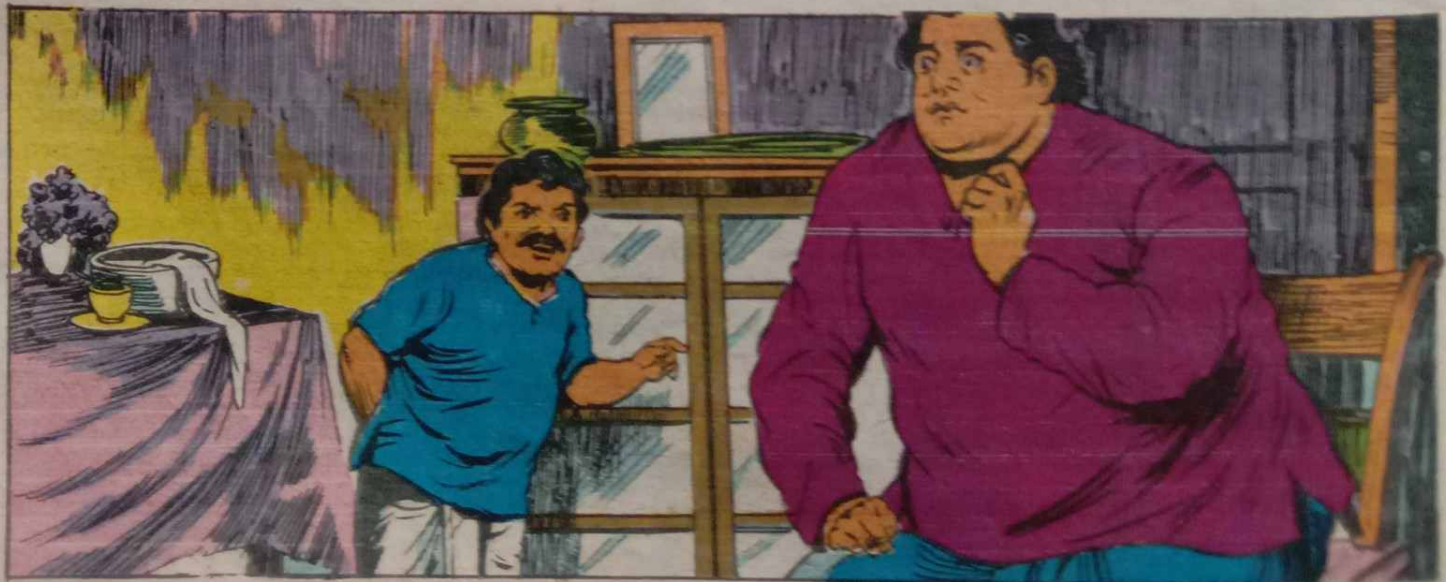
“ହଁ । ହୁଏତ ହସି ପକାନ୍ତି ।” ରାମଲଲ କହିଲା ।

“ବେଶ୍ । ମୁଁ ବି ସତକଥା କହିବି । ତମକୁ ବଜାର ଭିତରେ ଦେଖିଲେ ମୁଁ ବି

ଦେଖି ହସିବେ, ସେତେବେଳେ ତମେ କଲ୍ଲୁନା କରିବି କି ତମେ ତମେ ନୁହଁ, ମୁଁ । ତେଣୁ ତମେ ବି ହସି ପାରିବ । ମୋତେ ଦେଖି ଯେତେବେଳେ ଲୋକେ ହସିବେ, ଏଣିକି ମୁଁ ଶୁଣିବି କି ମୁଁ ମୁଁ ନୁହେଁ, ତମେ । ତେଣୁ ମୁଁ ବି ହସି ପାରିବି !” ଅତିଥି ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।

“ଇଏତ ବଡ଼ ମଜାର ସମାଧାନ !” ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଲା ରାମଲଲ ।

ଏହାପରେ ଦୁହେଁ ବହେ ହସିଲେ । ରାମଲଲର ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା କରି ଗୋଟିଏ ଅତିଥି ଜଣକ ପରଦିନଟି ତା’ ଘରେ ରହିଗଲେ । କାରଣ ସେଦିନ ଦୁହେଁ ଏକତ୍ର ଖିଆପିଆ କରି ପାରିଲେ !

[୯]

[ପଦ୍ମପାଦ ପିଙ୍ଗଳର ସହାୟତାରେ ମହାତାନ୍ତ୍ରିକ ମହାମାୟଙ୍କ ସମାଧି ଥିବା ମନ୍ଦିର ଭିତରୁ ପାଦୁଶବ୍ଦ ସମ୍ପନ୍ନ ଜନସମାନ ହସ୍ତଗତ କରିନେବା ଉତ୍ସାରୁ ସେଠାରେ ବହୁଦିନରୁ ଚୁପ୍‌ଚୁପ୍ ରହୁଥିବା ପିଣ୍ଡାଚମାନେ ଉତ୍ସୁକ ଖଳ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ପିଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁକୁ ମୁକ୍ତ କରି ଆଣି ସେମାନଙ୍କ ନେତା ବନାଇବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ତା'ପରେ—]

ଭଲ୍ଲୁକକେତୁକୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ପିଣ୍ଡାଚ ଦଳର ନେତା ରୂପେ ଅଭିଷିକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଗଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଆତଙ୍କରେ ଶିହରି ଉଠି କହିଲା, “ମାଲିକ ! ମୋର ଏ ପଦ ଜମା ଲେଉଟା ନାହିଁ । ଦୟାକରି ମୋତେ ଆପଣମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ରଖନ୍ତୁ । ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କ ସେବା କରୁଥିବି ।”

“ଆରେ, ଇଏ କ’ଣ କହୁଛ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ? ତୁମ ବିନା ଏମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଳିବ କିଏ ? ଏମାନଙ୍କର ତଥା ମଣିଷ ସମାଜର ହିତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତମେ ଏମାନଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ଏମାନଙ୍କୁ ଜବଦରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

“ନା ଆଜ୍ଞା, ଏଭଳି କାମ ସକାଶେ ମୋର ମୋଟେ ଉତ୍ସାହ ନାହିଁ । ମୁଁ କରିବି କ’ଣ ?”

“ଜହମାମୁଁ”

ବାରମ୍ବାର ନେହେରା ହୋଇ ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ ଏଇ ଏକା କଥା କହିଲା ।

ସେତେବେଳକୁ ପିଣାତମାନେ ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁକୁ ବେଢ଼ିଯାଇ ଚଢ଼ାର କରି କହୁଥାନ୍ତି, “ଜୟ ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁର ଜୟ ! ହୁମ୍ ହୁମ୍ !”

ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା, “ପଦ୍ମପାଦ ! ମୋର ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଛି । ସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଯିବ ।”

“ସତେ ? କ’ଣ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବ ?” ପଦ୍ମପାଦ ଉତ୍ସୁକ ହୋଇ ପଚାରିଲେ ।

“ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ ଏମାନଙ୍କ ନେତା ନ ହୋଇ ଆମ ସେବକ ହୋଇ ରହିବାକୁ ମନ ବଳାଇଛି । ପୁଣି ଏ ଦିଗରେ ଦକ୍ଷ ନେତାର

କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱରେ ନ ରହିଲେ ଏ ପିଣାତଦଳ ଉତ୍ସୁକୀ ହୋଇ ଜନପଦ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଭ୍ରଷଣ ଉତ୍ପାତ କରିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ମୋର ପ୍ରସ୍ତାବ ହେଲା, ମହାମାୟଙ୍କ ଚରବାରା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଏମାନଙ୍କୁ ସମୂଳେ ବିନାଶ କରାଯାଉ । ତା’ହେଲେ କଥା ଛୁଡ଼ିଲା !”

ପିଙ୍ଗଳ ଟିକିଏ ଭିତ କଣ୍ଠରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ।

ତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣି ପକାଇଥିବା ପିଣାତମାନେ ଚଢ଼ାର କରି କହିଲେ, “ନା, ନା । ଆମମାନଙ୍କୁ ବିନାଶ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯଦି ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ ଆମ ନେତା ହେବାକୁ ଅନିଚ୍ଛୁକ, ତେବେ ଆମେ ଆମ ନିଜ ନିଜ ଭିତରୁ ଆଉ ଜଣେ ନେତା ବାଛିବୁଁ ।”

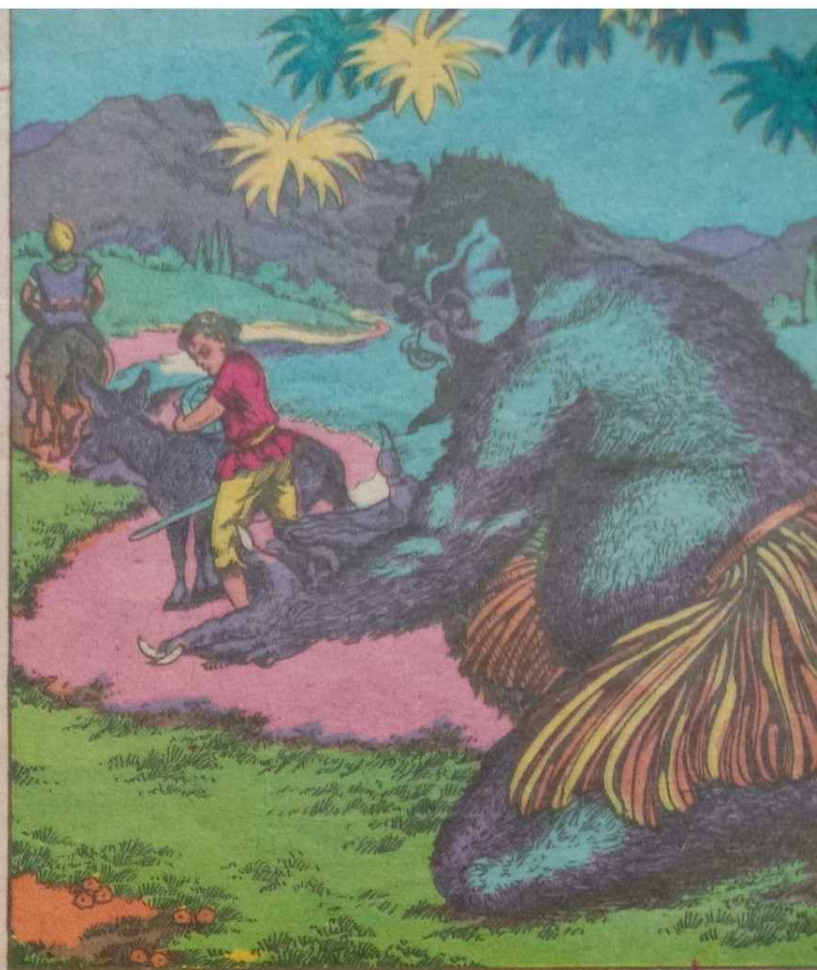
“ବେଶ ଭଲ କଥା । ସେଇଆ କର । ଗୋଟାଏ କଥା । ଯଦି ତମେମାନେ ଏ ଭଲ୍ଲୁକ ପ୍ରଦେଶ ଭିତରେ ପଶି ଉତ୍ପାତ କରିବାର ସମ୍ଭାବ ପାଇବୁଁ, ତେବେ ଭଲ କଥା ହେବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନେତା ବାଛ । ଆମେ ତା’ ଉପରେ କ୍ଷମତା ଛାଡ଼ି ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବୁଁ ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆପଣମାନେ ଯେପରି ଆପଣମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଯାହାର ଯୋଗ୍ୟତା ଅଛି ତାକୁ ନେତା ବାଛନ୍ତି, ଆମେ ସେହିପରି ଆମ ଭିତରେ ଯିଏ ସବୁଠାରୁ ଯୋଗ୍ୟ ତାକୁ ବାଛି ବାହାର

କରିବୁଁ । ଭଲ୍ଲୁକ ପ୍ରଦେଶ ଭିତରକୁ ଯାଇ
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଉପରେ ଉପଦ୍ରବ କରିବାର
ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବ ନାହିଁ ।” ଏହା କହି ପିଣାତମାନେ
ନେତା ନିବାଚନରେ ମନ ଦେଲେ ।

ଗୁଡୁଁ ଗୁଡୁଁ ଅତି ଲେମ୍ବୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘଟଣାମାନ
ଘଟିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସମସ୍ତେ ପରସ୍ପର
ଲଢ଼େଇରେ ଲାଗିଗଲେ । ଯିଏ ସବୁଠାରୁ
ବଳବାନ ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ହୋଇଥିବ, ସେ ଯିନା
ପିଣାତ ସମାଜର ନେତା ହୋଇ ପାରିବ !
ବଳ ଓ ନିଷ୍ଠୁରତା ପ୍ରମାଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ
ପ୍ରତ୍ୟେକେ ବ୍ୟଗ୍ର ହେବାର ଦେଖାଗଲା ।
ଭ୍ରଷଣ ଚକ୍ରାର ଓ ମଲ୍ଲୟୁଦ୍ଧର ଆବାଜରେ
ମେଦିନୀ କମ୍ପିବାକୁ ଲାଗିଲା । ପୁଣି ସେମାନଙ୍କ
ଭିତରେ କିଏ କେତେ ପ୍ରକାର ଯାଦୁବଦ୍ୟା
ଜାଣେ, ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
ଲାଗିଗଲା । ଜଣେ ବାଘ ରୂପ ଧରି ଆଉ
ଜଣକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବା ବେଳକୁ କେହି ଜଣେ
ତୃତୀୟ ପିଣାତ ହାତୀ ହୋଇ ବାଘକୁ ଦଳି
ଦେଲା । କେହି ଜଣେ ଚତୁର୍ଥ ପିଣାତ ସେଉଁଠୁ
ସିଂହ ବନଯାଇ ହାତୀ ଉପରକୁ କୁଦିପଡ଼ି
ତାକୁ ରକ୍ତାକ୍ତ କଲା ।

ସେ ଅଞ୍ଚଳର ମାଟି ରକ୍ତମୟ ହୋଇଗଲା ।
ଅନେକ ସମୟ ଧରି ଏହିପରି ବିଭୀଷ ଲଢ଼େଇ
ଚାଲିବା ଫଳରେ ଅଧିକାଂଶ ପିଣାତ ଶତମ
ହୋଇଗଲେ । ଯେଉଁ କେତେଜଣ ବଞ୍ଚି
ରହିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଯିଏ ସବୁଠାରୁ

ବଳବାନ ଓ କୌଶଳୀ ବୋଲି ଜଣା ପଡ଼ିଲା,
ତାକୁ ମହାପିଣାତ ଉପାଧି ଦିଆଗଲା ଓ
ନେତୃତ୍ବରେ ବରଣ କରାଗଲା । ସେ ହେଲା
ପିଣାତ ରାଜା ।

କୌଣସି ମତେ ସେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ
ହୋଇଯିବାରୁ ପଦ୍ମପାଦ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ।
ସେ ପିଣାତ ରାଜା ପ୍ରତି ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜଣାଇ
ପିଣାତମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି କହିଲେ,
“ଏଥର ତମେମାନେ ସ୍ତେଜରେ ଓ ସ୍ବାଧୀନ
ଭାବରେ ଭଲ୍ଲୁକ ପ୍ରଦେଶ ଭିତରେ ବୁଲୁବୁଲି
କରି ପାର । ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତମେମାନେ
ମଣିଷମାନଙ୍କର ହାନି ନ କରିଛ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଆମେ ତମ ସ୍ବାଧୀନତା ଉପରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ

କରିବୁଁ ନାହିଁ । ବରଂ ତମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବୁଁ ।”

ଏହାପରେ ସେ ପିଣାତ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “କେବେ କୌଣସି ବିପଦ ଆପଦ ଆସିଲେ ଆମକୁ ସ୍ମରଣ କରିବ । ଆମେ ଆସି ତମକୁ ତମ ଶତ୍ରୁ କବଳରୁ ରକ୍ଷା କରିବୁଁ ।”

ପିଣାତମାନେ ହର୍ଷଧ୍ବନି କରି ନିଜ ନୂଆ ନେତାଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦରେ ଟେକି ନେଇ ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରକୁ ଗୁଲିଗଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ କିଛି ସମୟ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼େ ଅନାଇ ରହି ତା’ପରେ କହିଲେ, “ପିଙ୍ଗଳ, ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଦୃଢ଼ତା, ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଓ ସାହସ ଦ୍ୱାରା ମଣିଷ ଅନେକ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ କରିପାରେ । ଅବଶ୍ୟ ଏସବୁ ଗୁଣ ସାଙ୍ଗକୁ

ବୁଦ୍ଧି ଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ନହେଲେ କେତେବେଳେ କ’ଣ ବିଚିତ୍ରଯିବ ପୁଣି । ତୁମଠାରୁ ଯେପରି ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଲି, ତାହା ଜୀବନରେ ଭୁଲିବାର ନୁହେଁ । ମୋର ଇଚ୍ଛା, ଘରକୁ ଫେରିଯିବା ପୂର୍ବରୁ କିଛିଦିନ ମୋ ସାଥରେ ରୁହ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ନିଜର ମୌନ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ ଟିକିଏ ମାଟି ଉଠାଇ ନେଇ କୌଣସି ମନ୍ଦ ପଡ଼ି ତାହା ଉପରେ ପୁଙ୍କି ଦେଇ ତାକୁ ପୁଣି ତଳେ ପକାଇ ଦେବା ମାତ୍ରେ ମାଟି ତଳୁ ପିଣାତ ଗଧ ବାହାର ପଡ଼ି ଗୋଟାଏ ବିକଟ ରଡ଼ି ଛୁଡ଼ି ତାଙ୍କ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ।

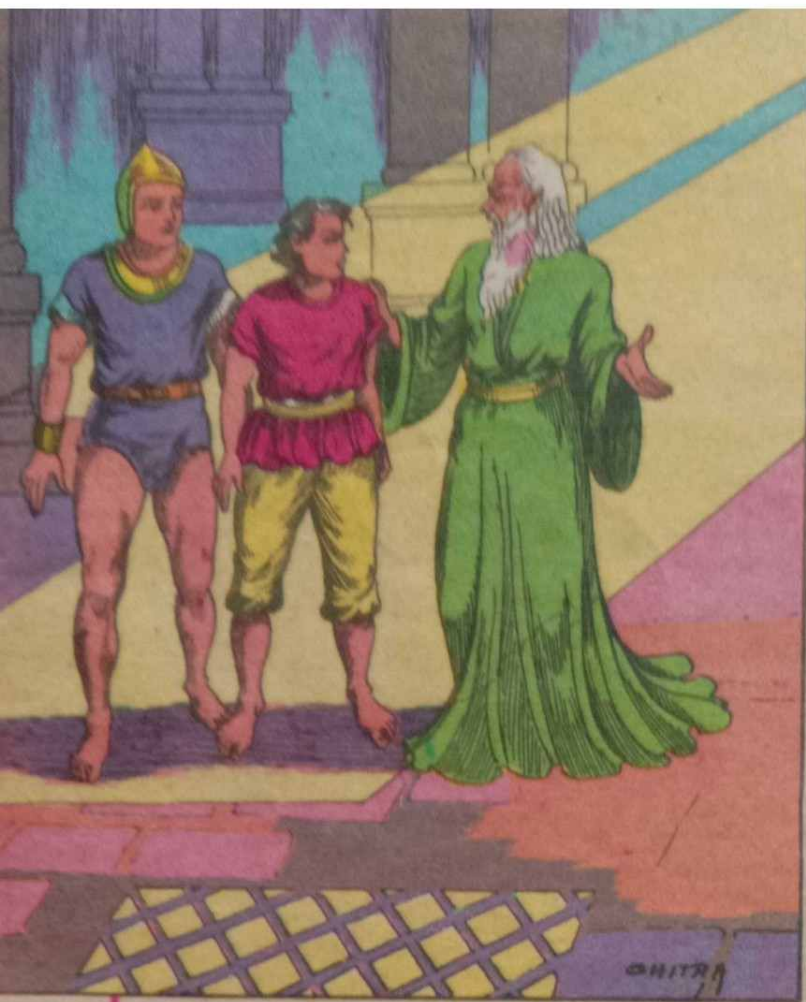
“ହଜୁର, ଆପଣଙ୍କ ସେବା ପାଇଁ ମୁଁ
ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଆପଣ ଏ ଗଧରେ କାହିଁକି
ସବାର ହେବେ ?” ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ କହିଲା ।
ସେଉଁ ପଦ୍ମପାଦ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଉପରେ
ବସିଲେ ଓ ପିଙ୍ଗଳ ଗଧ ଉପରେ ବସିଲା ।
ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଓ ପିଙ୍ଗଳ ଗଧ ଗୁଡ଼ୁ ଗୁଡ଼ୁ
ଆକାଶ ବନ୍ଧକୁ ଉଠିଯାଇ ଡାବ୍ ଗତିରେ
ଉଡ଼ି ଚାଲିଲେ । ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଅନୁସାରେ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଅଗ୍ରଭାଗରେ ରହି
ଉଡ଼ୁଥାଏ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଡମ୍ପେ
ତଳକୁ ତଳକୁ ଆସିଲା । ତାକୁ ଅନୁସରଣ
କରି ପିଙ୍ଗଳ ଗଧ ମଧ୍ୟ ତଳମୁହାଁ ହେଲା ।
ତଳେ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ନଗର ଦେଖାଗଲା ।

ନଗର ପାରିହେବା ପରେ ଗୋଟିଏ ପବ୍
ଏବଂ ପବ୍‌ତର ପାଦଦେଶରେ ସୁନ୍ଦର
କୋଠାଟିଏ ଦେଖାଗଲା ।

“ପିଙ୍ଗଳ ! ଏଇ ଯେଉଁ ଘର ଦେଖୁଛ,
ତାହା ମୋର ପିତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମିତ । ମୋର
ଦୁଇ ଭାଇ କିପରି ସେ ଯାଦୁ ସରୋବରରେ ବଳି
ପଡ଼ିଲେ, ସେକଥା ତମେ ଜାଣ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅବଶ୍ୟ ତୁମ ସାହାଯ୍ୟରେ ମୁଁ ତାଙ୍କିକ
ମହାମାୟଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ଚିକିତ୍ସା ଦ୍ରବ୍ୟଗତ କରି
ପାରିଛି । ମୋ ପିତାଙ୍କର ଏ ମହଲ ସାଙ୍ଗକୁ
ସେ ରଖିଯାଇଥିବା ତନ୍ତ୍ରଗ୍ରନ୍ଥ ମଧ୍ୟ ମୋର
ଅଧିକାରରେ । ଏସବୁ କୃତଜ୍ଞ ଯୋଗୁଁ ତୁମ
ପାଖରେ ମୋର କୃତଜ୍ଞତାର ଶେଷ ନାହିଁ ।
ଆଜି ମୋ ପାଇଁ ବଡ଼ ଆନନ୍ଦର ଦିନ । ମୋ

ପିତାଙ୍କ ଆମ୍ଭକୁ ଯେ ଶାନ୍ତି ମିଳିବ, ଏଥିରେ ମୋର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।”

ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କେତୁ ଯାଇ ମହଲର ପାଟକ ସାମ୍ନାରେ ଅବତରଣ କଲ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପିଣ୍ଡାତ ଶଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅବତରଣ କଲ । ପାଟକ ଆଗରେ ଦୁଇଜଣ ଭ୍ରଷଣକାୟ ଦରୁଆନ୍ ଠିଆ ହୋଇଥାନ୍ତି । ପଦ୍ମପାଦକୁ ଦେଖି ସେମାନେ ଖୁସିରେ କୌଣସି ଧ୍ବନି ଦେଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ ମହଲ ଆଡ଼େ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ପିଙ୍ଗଳ ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲ । ପିଙ୍ଗଳ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଦେଖି ପାରିଲ । ସେ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କୁ ଓ ତାକୁ ପାଗ୍ଲେଟି ନେବା ଭଳି ଶବ୍ଦ ଦେଖାଇ ଆଗକୁ ଆସୁଥିଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ସହ ପିଙ୍ଗଳର ପରିଚୟ କରାଇଦେଇ କହିଲେ, “ଏ ମହାଦେୟ ହେଲେ ମୋ ପିତାଙ୍କ ଗୁରୁ ।” ପିଙ୍ଗଳ ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରନ୍ତେ ବୃଦ୍ଧ ପଚାରିଲେ, “ଇଏ କିଏ ? ଅବନ୍ତୀ ନଗରୀର ଧୀବର ଯୁବକ ନୁହେଁ ତ ?”

“ଗୁରୁଦେବ ! ଆପଣଙ୍କ ଅନୁମାନ ଠିକ୍ ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

“ତାହାହେଲେ ମହାମାୟଙ୍କ ସମାଧି ଥିବା ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ଅପୁର ଚକ୍ରମାନ ହସ୍ତଗତ କରିପାରିଛ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ !” ଆନନ୍ଦରେ ବିଶେଷ ହୋଇ ବୃଦ୍ଧ କହିଲେ ।

ପଦ୍ମପାଦ କିଛି ନକହି ବୃଦ୍ଧଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗୁଠି, ରତ୍ନଶିତ ଶତ୍ରୁ ଏବଂ ଗୋଲକଟି ଦେଖାଇଲେ । ବୃଦ୍ଧ କିଛି ସମୟ ସେସବୁ ଦେଖି କହିଲେ, “ପଦ୍ମପାଦ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ତମଠୁଁ ବଳି ତାଳିକ ଏ ପୃଥିବୀରେ କେହି ନାହିଁ । ତୁମ ପିତା ବହୁ କଷ୍ଟ କରି ମଧ୍ୟ ଏ ଦୁର୍ଲଭ ଚକ୍ରମାନ ହସ୍ତଗତ କରିପାରି ନଥିଲେ । ତୁମେ ଏସବୁ ହାସଲ କରି ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବ କରିଛ କହିଲେ ଭୁଲ ହେବ ନାହିଁ । ତମ ପିତାଙ୍କ ଆତ୍ମା ଶାନ୍ତି ପାଇବ ।”

“ଗୁରୁଦେବ, ମୋ ପିତା ଯେଉଁ ମନ୍ତ୍ରଗ୍ରନ୍ଥ ରଖିଯାଇଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ମୋର ତ ?” ପଦ୍ମପାଦ ପଚାରିଲେ ।

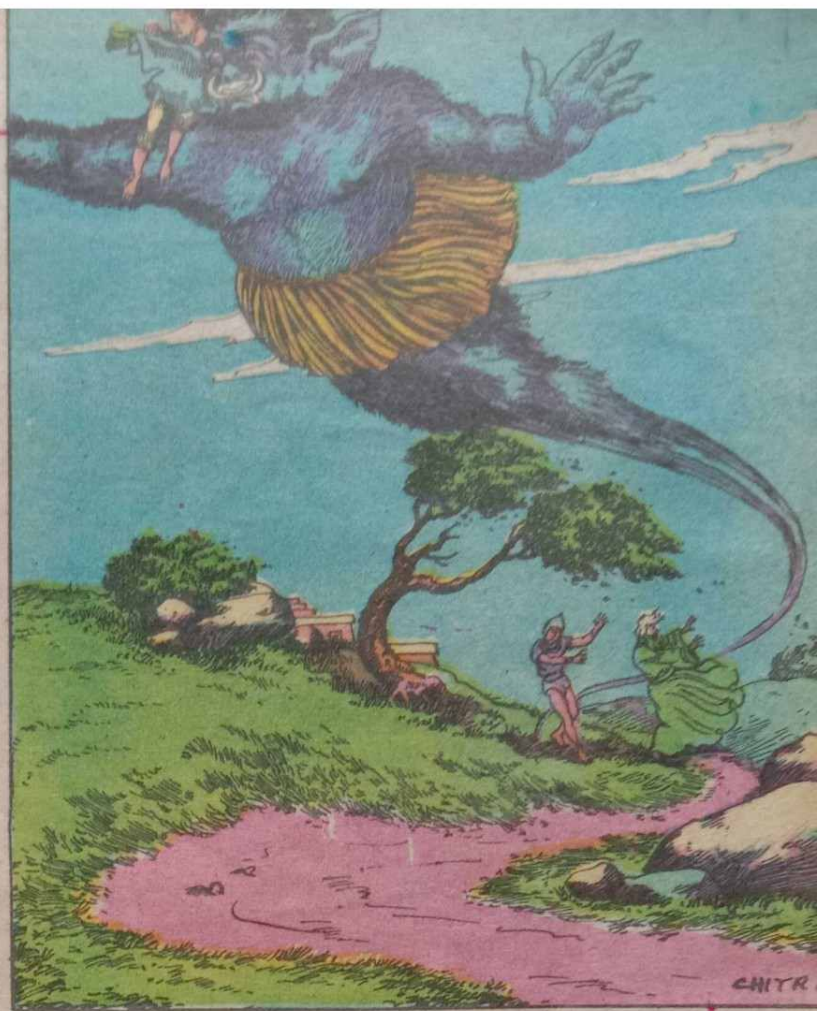
ବୃଦ୍ଧ ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଆରେ ପୁଅ, ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଶକ୍ତି ଆୟତ୍ତ

କରିପାରିବ, ତା'ପରେ ଆଉ ସେ ମଲ୍ଲ ଗ୍ରନ୍ଥର
ଉପଯୋଗିତା ତମ ପାଇଁ କ'ଣ ? ତମ ପିତା
ଓ ମହାମାୟଙ୍କ ଭିତରେ ପ୍ରବଳ ଶତ୍ରୁତା
ଥିଲା । ତମ ପିତା ନିଜ ଜୀବନରେ ଯାହା
କରିପାରିଲେ ନାହିଁ, ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କ
ଭିତରୁ କେହିହେଲେ ତାହା କରିପାରୁ,
ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ସେଭଳି ସର୍ତ୍ତ
ରଖିଥିଲେ । ତମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତିରୁ
ଉପରେ ବଜୟ ହାସଲ କଲ ।”

ବର୍ତ୍ତମାନ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ପାଖରେ ସବୁକଥା
ପରିଷ୍କାର ହୋଇଗଲା । ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ
ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତାଙ୍କ
ପିତା ସେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପାଇବାକୁ ହେଲେ କ'ଣ
କରିବାକୁ ହେବ ସେ ସର୍ତ୍ତ ରଖିଯାଇଥିଲେ ।

ବୁଦ୍ଧ ପିଙ୍ଗଳଙ୍କ କାନ୍ଦି ଥାପୁଡ଼ାଇ ଦେଇ
କହିଲେ, “କାହିଁ କେତେ ଦୂରରେ ତମର
ଘର । ମାଛଧରି ଜୀବିକା ନିବାହ କରୁଥିଲ ।
କିନ୍ତୁ ଦେଶ ଭାଗ୍ୟର ଖେଳ । ପଦ୍ମପାଦ ସହ
ତମର ଯୋଗାଯୋଗ ହୋଇଗଲା । ତମେ
ଅସାଧ୍ୟ କାମ କରିପାରିଲ । ତମେ ବାସ୍ତବିକ
ଅଭିନନ୍ଦନ ଯୋଗ୍ୟ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ପଦ୍ମପାଦଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣାରେ ଏକ ସପ୍ତାହ
ବିତାଇ ନିଜ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ ।
ପଦ୍ମପାଦ ତାଙ୍କୁ ଅନେକ ଧନରୁ ଉପହାର
ଦେଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମହାମାୟଙ୍କ
ସମାଧିରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ବସ୍ତୁମାନ ଦେଖାଇ କହିଲେ,

“ପିଙ୍ଗଳ, ତମେ ଏଥିରୁ ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ
ବସ୍ତୁ ନେଇଯାଇ ପାର । ମୁଁ ମୋଟେ ଆପତ୍ତି
କରିବି ନାହିଁ ।” ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା, “ନା,
ପଦ୍ମପାଦ, ଏସବୁ ବସ୍ତୁ ମୋ ପାଖରେ ଗୋଡ଼ା
ପାଇବ ନାହିଁ । ଯିଏ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରରେ ଅସା-
ଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଲଭ କରିଥିବ, ସେ କେବଳ
ଏସବୁର ଯଥାର୍ଥ ଉପଯୋଗ କରିପାରିବ ।
ତେବେ ତମେ ଯଦି ଦେଇ ପାରିବ, ମୁଁ ଆଉ
ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ନେବାକୁ ଚାହେଁ ।”

“କି ଜିନିଷ ? ନିଃସଙ୍କୋଚରେ କୁହ ।”
ପଦ୍ମପାଦ କହିଲେ ।

“ତୁମ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଯାଦୁ ଥିଲା
ଅଛି । ସେଥିରୁ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ ଖାଦ୍ୟ

ଲେଡ଼ା ତାହା ମିଳି ପାରିବ । ମୋ ମା
ଆସି ବୁଢ଼ୀ ହେଲଣି । ଯଦି ସେ ଥଳଟି ମୁଁ
ପାଇଯା'ନ୍ତି, ତେବେ ସିଏ ରୋଷେଇ ଦାୟିତ୍ବରୁ
ହାହୁ ପାଆନ୍ତା ।” ପିଙ୍ଗଳ କହିଲା ।

ପଦ୍ମପାଦ ଆନନ୍ଦରେ ଯାହୁ ଥଳଟି ତାକୁ
ଦେଇଦେଲେ । ତା'ପରେ ବୁଦ୍ଧ ଗୁରୁ ଓ
ପଦ୍ମପାଦଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ପିଙ୍ଗଳ
ଭଲ୍ଲୁକକେତୁର କାନ୍ଦରେ ବସି ଅବନ୍ତୀ
ନଗର ଅଭିମୁଖେ ଚାଲିଲା ।

ମେଘମାଳ ଭିତର ଦେଇ ଉଡ଼ିଯାଇ ଦୁଇ
ପହର ବେଳକୁ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଅବନ୍ତୀରେ
ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଦୁରରୁ ନିଜ କୁଡ଼ିଆ ଘର
ଆଖିରେ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ପିଙ୍ଗଳ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁକୁ
କହିଲା, “ବାରୁ, ତମେ ଏଇଠି ମୋତେ
ଓହ୍ଲାଇ ଦିଅ ।”

ପିଙ୍ଗଳର କୁଡ଼ିଆ ସହର ବାହାରେ ଗୋଟାଏ
ପଡ଼ିଆ ପାଖରେ । ପଡ଼ିଆର ଗୋଟାଏ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ଅବତରଣ କଲା ।

“ମାଲକ ! ଏଥର ମୁଁ ଯାଉଛି । ଆପଣଙ୍କ
ସହ ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ମୁଁ କିପରି ରହିବି ?
ଆପଣଙ୍କର ଯେତେବେଳେ ଦରକାର ହେବ,
ଗୋଟାଏ ମନ୍ଦ ପଡ଼ିବେ । ମୁଁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ଆସିଯିବି ।” ଏହା କହି ଭଲ୍ଲୁକକେତୁ ପିଙ୍ଗଳକୁ
ଛେଟିଆ ମନ୍ଦଟିଏ ଶିଖାଇ ସେଠାରୁ ଚାଲିଗଲା ।

ପିଙ୍ଗଳ ନିଜ କୁଡ଼ିଆର ଯେତକି ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ
ହେଲା, ସେତକି ମାତାରେ ବିସ୍ମିତ ଓ ଦୁଃଖିତ
ହେଲା । କୁଡ଼ିଆ ଭୃଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଥାଏ । ଛପର
ଉଡ଼ିଯାଇଥାଏ । କଙ୍କାଳସାର ହୋଇ ବୁଢ଼ୀଟିଏ
କୁଡ଼ିଆ ଆଗରେ ବସିଥାଏ ।

ପିଙ୍ଗଳ ବୁଢ଼ୀକୁ ଚିତ୍କିଲା । ସେ ତା'
ମାଆ । କିନ୍ତୁ ବୁଢ଼ୀ ପିଙ୍ଗଳକୁ ହଠାତ୍ ଚିତ୍କି
ପାରିଲା ନାହିଁ । “ବାରୁ, ଏ ବୁଢ଼ୀକୁ ମୁଁ
ଖାଇବାକୁ ଦିଅ !” ସେ କହିଲା । ପିଙ୍ଗଳ
କାନ୍ଦ ପକାଇ କହିଲା, “ମା, ମା ! ଇଏ
କ'ଣ ? ତମର ଏଭଳି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ହେଲା
କିପରି ?”

(ନିମନ୍ତର)

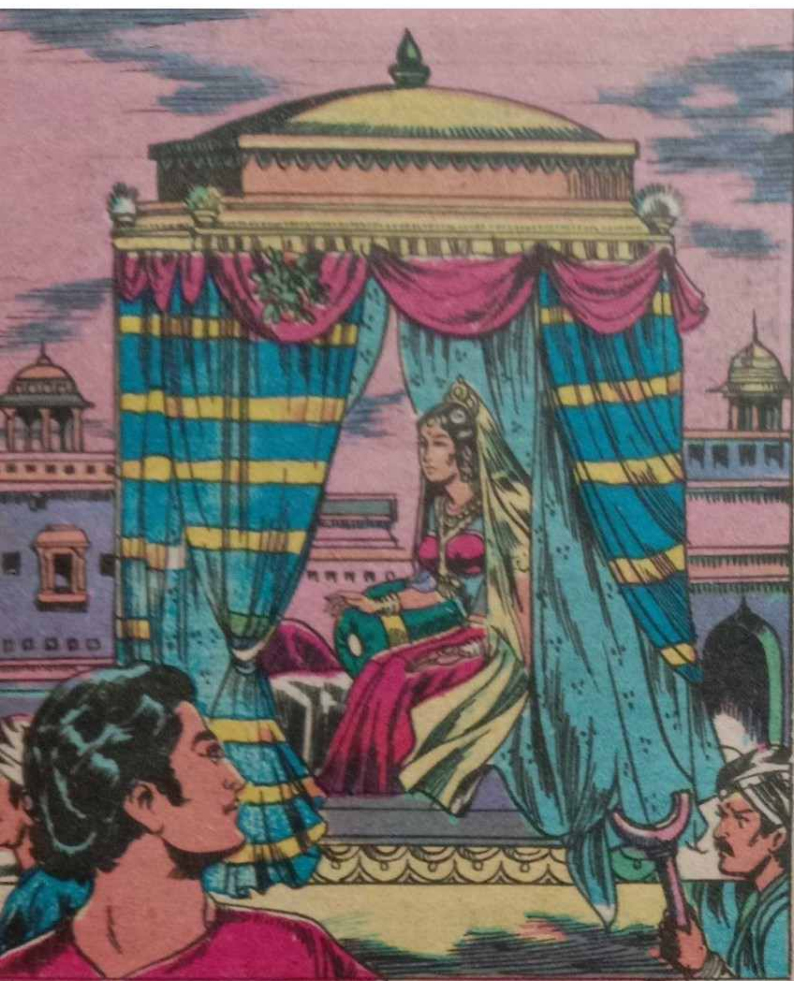

ମହାଶୟ ସୁନା

ନିଶା ଶରକୁଥାଏ । ଭୁଞ୍ଜାକୁ ଭୁଞ୍ଜା ବର୍ଷା
ହେଉଥାଏ । ଘଡ଼ଘଡ଼ ସାଥକୁ ଶୁଭୁଥାଏ
ଶୂନଶୂନପଦଙ୍କ ରଡ଼ । ସେସବୁ ମଝିରେ ପୁଣି
ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ଅଶରଶମାନଙ୍କ ଅଛନ୍ଦାସ୍ୟ ।
ଘନ ଘନ ବିଜୁଳି ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଉଥାଏ
ଭୟାବହ ମୁହଁଟିମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜା ବିହମାଳ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବିଚଳିତ
ବୋଧ ନକରି ପୁନର୍ବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷଟି
ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାଗ୍ରହଣ
କରି ଶବ୍ଦକୁ ଉତ୍ତାର ଆଣିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ
କାନ୍ଦିରେ ପକାଇ ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ପଥ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧମ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ
ଶବ୍ଦିତ ବେତାଳ କହିଲା, “ରାଜା ! ତମେ
ଯେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଓ ଚତୁର, ଏଥିରେ ମୋର
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ହୁଏତ ତୁମକୁ ଯିଏ ଏଭଳି
ଦୁଃସାହସିକ କାମରେ ଲଗାଇଛି, ଯିଏ ମଧ୍ୟ

ବେତାଳ କଥା

ବୃଦ୍ଧମାନ ଓ ଚତୁର । କିନ୍ତୁ ଜାଣିଥାଅ, ଅନେକ ସମୟରେ ଚତୁରମାନେ ଯେଉଁଠି ପରାଜିତ ହୁଅନ୍ତି, ସରଳ ଲୋକେ ସେଠି ବିଜୟ ଲାଭ କରନ୍ତି । ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଉଛି, ଶୁଣ । ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରମକ୍ଷର ଲାଭକ ମନେ ହେବ ।”

ବେତାଳ ଗପିଲା: ମଦ୍ୟୁର ନାମକ ନଗରରେ ଜୟଦେବ ନାମକ ଯୁବକ ଥିଲା । ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ଓ ସରଳ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣିଥିଲେ । ତେବେ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ତାକୁ ସ୍ନେହ କରୁଥିଲେ ।

ସେହି ନଗରରେ ଶ୍ରୀଭଦ୍ର ନାମକ କୋଟିପତି ବସିକ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ ହେଲା କଲାଶୀ ନାମକ କନ୍ୟା । ଦିନେ

ଜୟଦେବ କଲାଶୀକୁ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲା । ସେ ଭାବିଲା, ସେ କଲାଶୀକୁ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥୀ ନହେବ କିଆଁ ? ସେ ଭୁଲିଗଲା ଯେ କଲାଶୀ ଜଣେ କୋଟିପତିଙ୍କର କନ୍ୟା ଏବଂ ସେ ଜଣେ ଗରୀବ ଯୁବକ ।

ଜୟଦେବର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଥାଏ । ତା’ର ନାମ ସୁକୁମାର । ସେ ବଡ଼ ଧୂର୍ତ୍ତ । ଜୟଦେବ ଉପରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ନେହ ଥାଏ ବୋଲି ସେ ଜୟଦେବକୁ ଇର୍ଷା ବି କରୁଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସରଳମତି ଜୟଦେବ ତାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥାଏ । କଲାଶୀକୁ ବିବାହ ହେବା ନିମନ୍ତେ ସେ ଯାଇ ସୁକୁମାର ପାଖରେ ନିଜର ଅଭିଳାଷ ବ୍ୟକ୍ତ କରନ୍ତେ ସୁକୁମାର ମନେ ମନେ ହସିଲା । କିନ୍ତୁ ଜୟଦେବକୁ ଅପଦସ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ କହିଲା, “ଏଇ କିଆଁ ? ତୋଭଳି ଯୋଗ୍ୟ ବରପାତ୍ର ପାଇଲେ କିଏ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବାନ ମନେ ନ କରିବ ? ତୁ ଯାଇ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କୁ ସିଧାସଳଖ ତୋ ମନକଥା କହୁନୁ ?”

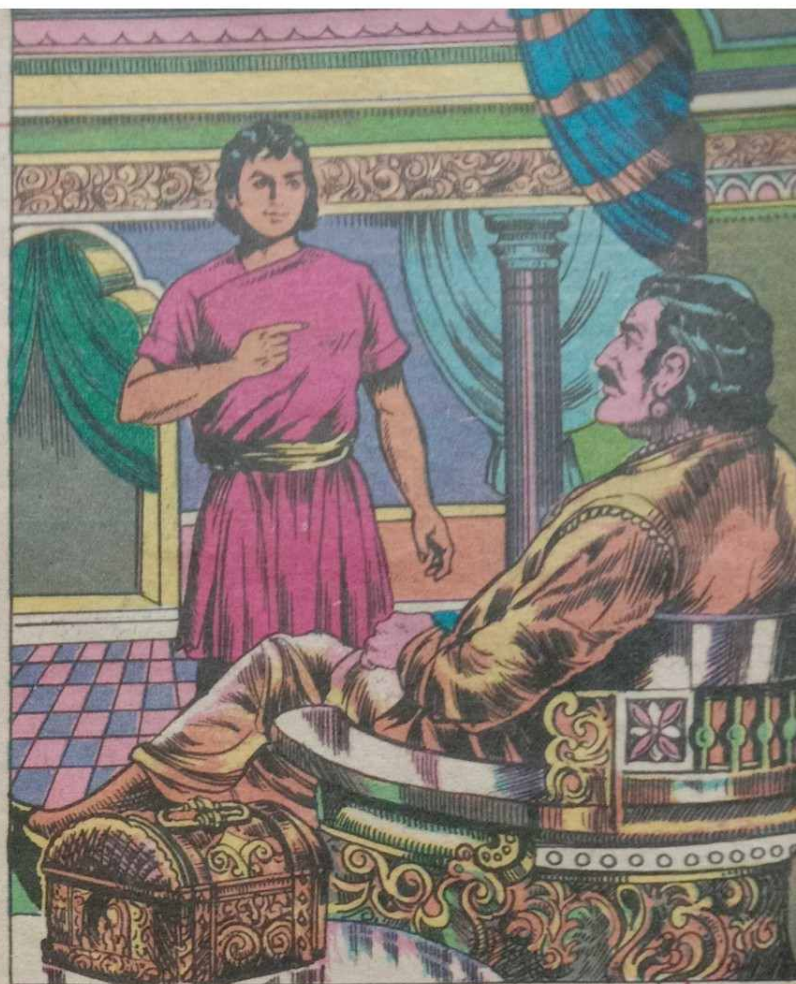
ସୁକୁମାରର ଧାରଣା ଥିଲା, ସେପରି କଲେ ଜୟଦେବ ଧକ୍କା ଖାଇ ଫେରି ଆସିବ । ମଜା ହେବ ।

ଜୟଦେବ ସୁକୁମାରର ପରାମର୍ଶକୁ ସତ୍-ପରାମର୍ଶ ମନେ କରି ସନ୍ତୋଷରେ ଯାଇ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କୁ ଭେଟି ଅଭିବାଦନ କରି କହିଲା, “ମହାଶୟ ! ମୋର ଅନୁରୋଧ, କଲାଶୀ ସହ ଆପଣ ମୋର ବିବାହ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ଶ୍ରୀଭଦ୍ର କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ଜୟଦେବକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ସେ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଭିଜ୍ଞ ଓ ବୁଦ୍ଧିମାନ ବ୍ୟକ୍ତି । ସେ ବୁଝିପାରିଲେ ଯେ ଜୟଦେବ ସରଳ ପିଲା । ତା' ପ୍ରତି କଠୋର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ତାଙ୍କର ମନ ହେଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ କୌଶଳରେ ତାକୁ ଏଡ଼ାଇ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଲେ । ସେ କହିଲେ, “ବାପା ! ମୋର ସେଥିରେ ଆପଣ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିବାକୁ ହେବ । ମାସକ ଭିତରେ ଯଦି ମହଣେ ସୁନା ଆଣି ମୋତେ ଦେଖାଇ ପାରିବ, ତେବେ କଲାଣୀକୁ ବିବାହ ହୋଇ ପାରିବ ।”

ଜୟଦେବ ଖୁସି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ପକାଇ ବାହାରିଗଲା । ତା'ପରେ ସେ ଯାଇ ପୁଣି ସୁକୁମାର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ କହିଲା, “ଭାଇ, ବାହାଘର ପାଇଁ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କର ତିଳେ ବି ଆପଣ ନାହିଁ । ଖାଲି ମହଣେ ସୁନା ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଦେଖାଇବା କଥା । କେଉଁଠୁ ମିଳିବ ?”

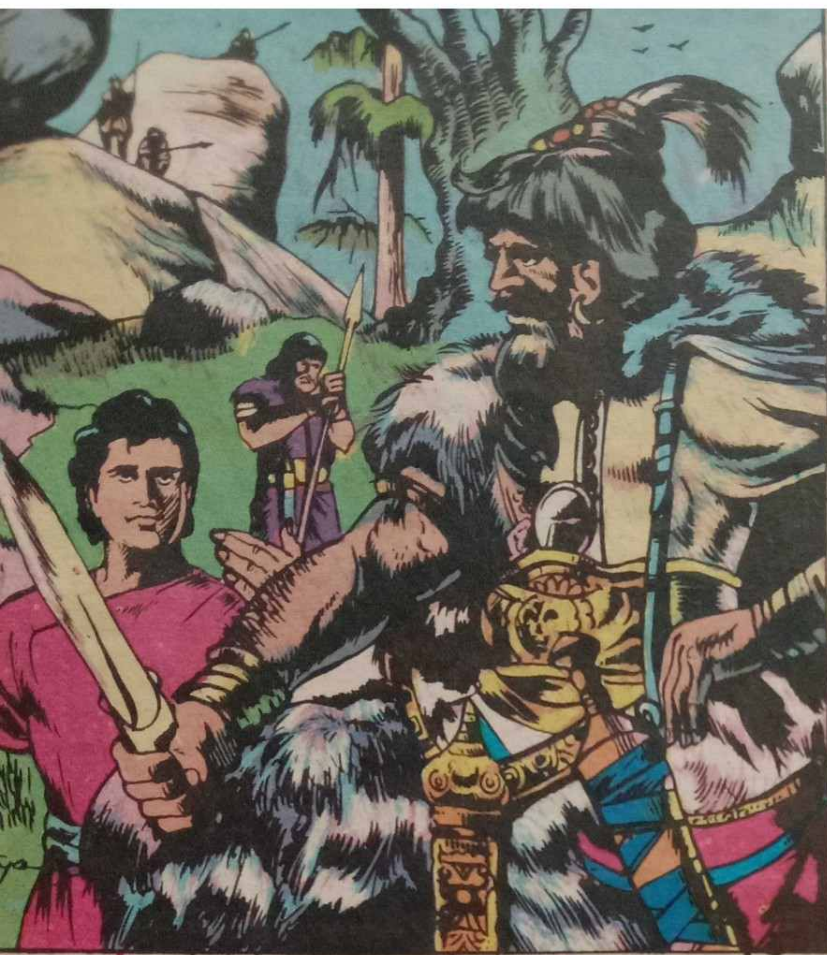
ସୁକୁମାର ହସ ରୂପି ପାରିଲା ନାହିଁ । ତେବେ ପରେ ପରେ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଅଭିନୟ କରି କହିଲା, “ସତେ ତ ! ମହଣେ ସୁନା କିଏ ଦେଇ ପାରିବ ? ହଁ, ନଈ ସେପାରିରେ ଯେଉଁ ଯୋଗୀ ଆସି ଡେଇ ପକାଇଛନ୍ତି, ସେ ପିତଳ, ତମ୍ବା ଇତ୍ୟାଦି ଧାତୁକୁ ସୁନାରେ ପରିଣତ କରିପାରନ୍ତି । ଯା; ତାଙ୍କୁ କହ ।”

ସୁକୁମାର ଯାହାଙ୍କ କଥା କହିଲା, ସେ ଯୋଗୀ ନୁହେଁ ଭଣ୍ଡ । ସହରର ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଠକିଥିବା କଥା ସୁକୁମାର ଜାଣିଥିଲା । ସେ ଜୟଦେବର ସବୁସବୁ ବି ଲକ୍ଷଣ କରିବ, ସୁକୁମାର ଏଇଆ ଭାବିଥିଲା ।

ଜୟଦେବ ଯାଇ ଭଣ୍ଡ ଯୋଗୀ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ସବୁ କହିଲା ଓ ଲୁହା ପିତଳରୁ ମହଣେ ସୁନା ତିଆରି କରିଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କଲା ।

ସେତେବେଳେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗୌରବମୁଖ ନାମକ ଗୋଟାଏ ଭ୍ରଷଣ ଡାକୁ ମାଡିଥାଏ । ପୂର୍ବଦିନ ରାତିରେ ସେ ଡାକୁ ଭଣ୍ଡଯୋଗୀର ଡେରା ଲୁଠନ କରିଥାଏ । ଭଣ୍ଡଯୋଗୀ ନିଜେ ତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଠକି ଟଙ୍କାପଇସା ଆଣି ଜମା

କରିଥାଏ; ତେଣୁ ସେ ତା'ର ସବୁ ଲଣ୍ଠନ ହୋଇଯାଇଥିବା ବିଷୟରେ କାହାକୁ କିଛି କହିପାରୁ ନଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଜୟଦେବକୁ କହିଲା, “ତମେ ଯଦି ତାକୁ ଗୌରବମୁଖକୁ ଧରିନେଇ ଆସି ପାରିବ, ତେବେ ତମକୁ ମହଣେ ସୁନା ଦେବ ।” ତାକୁ ଯେଉଁ ଜଙ୍ଗଲଭିତ୍ତି ପାହାଡ଼ିଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ରହୁଥାଏ, ଜୟଦେବ ସେହି ଅଭିମୁଖେ ଚାଲିଲା । ଏକୂଟିଆ କେହି କେବେ ସେ ଅଞ୍ଚଳ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ସାହସ ପାଉନଥିଲେ । ନିରସ୍ତ୍ର ଜୟଦେବ ସେଆଡ଼େ ଏକମୁହାଁ ହୋଇ ଚାଲିଥିବାର ଦେଖି ତାକୁର ଜଣେ ଅନୁଚର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାକୁ ପଚାରିଲା, “କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ?”

“ମୁଁ ତାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ଗୌରବମୁଖକୁ ଭେଟିବାକୁ ଯାଉଛି ।” ଉତ୍ତର ଦେଲା ଜୟଦେବ । ତାକୁର ଅନୁଚର ଆଦୃଶ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତାକୁ ନେଇଯାଇ ତାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ଆଗରେ ହାଜର କରାଇଲା ।

“ସର୍ଦ୍ଦାର ! ତମେ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଥରେ ସେ ଯୋଗୀ ପାଖକୁ ଚାଲ । ତମେ ସେଭଳି କଲେ ମୁଁ ମହଣେ ସୁନା ପାଇବି । ପାଇଲେ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ବିଧି ହେବ ।” ଜୟଦେବ ଏହା କହି ସବୁ ଘଟଣା ଗପିଲା ।

ତାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ଜୟଦେବର ସରଳ ବିଶ୍ୱାସ ଦେଖି ଅବାକ୍ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଉଜ ଅନୁଭବ କଲା । ସେ କହିଲା, “ଟୋକା ! ମୋତେ ସେ ଭଣ୍ଡ ଯୋଗୀ ପାଖକୁ ନେଇଯିବା ଦରକାର ନାହିଁ । ପଶ୍ଚିମ ଦିଗରେ ସେଇ ଯେଉଁ ପାହାଡ଼, ତା'ର ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ପିଣାଚ ଅଛି । ତାକୁ ମାଗିଲେ ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତୋତେ ସୁନା ଦେଇଦେବ ।”

ସେ ପାହାଡ଼ ଗୁମ୍ଫାରେ ସତରେ ଗୋଟିଏ ପିଣାଚ ଥାଏ । ତାକୁ ଯିଏ ଦେଖୁଥାଏ ସେ ଭୟରେ ମୁଚ୍ଛା ଯାଉଥାଏ, ନହେଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୌଡ଼ି ପଳାଇ ଯାଉଥାଏ । ସେ ପିଣାଚ ଦେଖିବାକୁ ଏଡ଼େ ଭୟଙ୍କର ! ସମସ୍ତେ ଗୁମ୍ଫାକୁ ଥରେ ତା' ହାତୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଲେ ଆଉ ପ୍ରାଣ ଧରି ଫେରିବାର ଆଶା ନାହିଁ ।

ପ୍ରକୃତ କଥା କିନ୍ତୁ ଭିନ୍ନ । ସେ ପିଣ୍ଡାତ ଦେଖିବାକୁ ସିନା ଭ୍ରଷଣ, ହୃଦୟରେ କିନ୍ତୁ ସେ ବଡ଼ ଦୟାଳୁ । କେହି ତା' ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇ ନଥିଲେ । ତା' ଦୟାଶୀଳତା ବିଷୟ କାହାକୁ ଜଣା ନଥିଲା ।

ଜୟଦେବ ଯାଇ ପିଣ୍ଡାତ ଆଗରେ ଠିଆ ହୋଇଗଲା ଓ ମୂଳରୁ ସବୁ କଥା ଗପିଗଲା । ପିଣ୍ଡାତ ଗୋଟାଏ ମଣିଷ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା । ସେ ଜୟଦେବକୁ କେଇ ଖଣ୍ଡି ଘାବ ଦେଖାଇ କହିଲା, “ଏତକର ମୂଲ୍ୟ ମହଣେ ସୁନାର ମୂଲ୍ୟଠୁ ଅଧିକ । ଏହାର ଦଶଗୁଣ ବି ମୁଁ ଦେଇପାରେ । ତମେ ଯାଇ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରକୁ ଏକଥା କୁହ । ଏହା ଶୁଣିବା ପରେ ବି ଯଦି ସେ

ମହଣେ ସୁନା ମାଗିବ, ମୋତେ ଆସି ତୁମେ ଭେଟିବ । ମୁଁ ଦେଇଦେବି ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ !” କହି ଜୟଦେବ ସିଧା ଯାଇ ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ଆମୂଳଚୁଲି ତା' ଅଭିଯାନ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ଶ୍ରୀଭଦ୍ର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ସବୁ ଶୁଣିଲେ । ତା'ପରେ ଜୟଦେବର ପିଠି ଥାପୁଡ଼େଇ ଦେଇ କହିଲେ, “ବାପା ! ମୁଁ ମହଣେ ସୁନା ପାଇଗଲି ବୋଲି ଜାଣ । ତମେ ଅତି ଏଣେତେଣେ ଯିବା ଲେଡ଼ା ନାହିଁ । ଗଣକ ଡକାଉଛି । ତଥୁ ଘିର ହେଲେ ତମ ସହ କଲାଣୀର ବିବାହ ହୋଇଯିବ ।”

ବେତାଳ ଟିକିଏ ଚୁପ୍ ରହି ଡାବ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା, “ରଜା ! ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କ ଆଚରଣ

ଅସ୍ତ୍ରାସ୍ତ୍ରବଳ ମନେ ହେଉନାହିଁ କି ? ସେ ଏଡ଼େ ଧନୀ । କାହିଁକି ଜୟଦେବ ଭଲ ଶରୀର ଯୁବକକୁ କନ୍ୟା ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହେଲେ ? ପୁଣି ପିତାତ ପୁର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ କାହିଁକି ଜୟଦେବକୁ ପଠାଇ ତାହା ନ ଆଣିଲେ ? ସେ ପିତାତକୁ ଡରଯାଇ ଜୟଦେବକୁ ଝିଅ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଗଲେ । ନା, ଆଉ କିଛି କାରଣ ଅଛି ?”

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବଳମ୍ବ ନକରି ରାଜା ବନ୍ଧୁମାର୍ଜ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କର ପିତାତ ପ୍ରତି ଭୟ ନଥିଲା କି ଧନ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷଣ ନଥିଲା । ସେ ଥିଲେ ମହତ୍ତ୍ୱ ତଥା ବୁଦ୍ଧି ମାନ ଲୋକ । ସେ ଦେଖିଲେ, ଛଳ କପଟ, ବେପାରବୁଦ୍ଧି ଆୟୁତ୍ତ କରିପାରିବା ଯୁବକ ସମାଜରେ ଅଭାବ ନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଜୟଦେବ ଭଲ ସରଳ, ସତ୍ୟବାଦୀ ଓ ସାହସୀ ଯୁବକ କୋଟିକରେ ଗୋଟିଏ ଥିବେ । ସେ ଦେଖିଲେ, ଯେଉଁ ଯୁବକର ସରଳତାରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ

ପିତାତଟିଏ ମଧ୍ୟ ସହାୟତା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ, ସେ ନିଜେ ମଣିଷ ହୋଇ ସେ ଯୁବକର ସେ ଗୁଣ ପ୍ରତି ଆଦର ନ ଦେଖାଇବେ କିପରି ? ତା’ଛଡ଼ା ଜୟଦେବକୁ ଶରୀର ବୋଲି କାହିଁକି କୁହାଯିବ ? ସେ ତ ଯାଇ ପିତାତଠାରୁ ଅକ୍ଳେଶରେ ବିପୁଳ ବିତ୍ତ ଆଣି ପାରନ୍ତା ! ସେ ଜୟଦେବକୁ ମହଣେ ସୁନା ଆଣିବାକୁ କହିଥିଲେ । ଭାବିଥିଲେ ଜୟଦେବ କଦାପି ସେ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସରଳତା ଓ ସାଧୁତା ଦ୍ୱାରା ଯେ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ ହୋଇପାରେ, ଜୟଦେବ ସେଇଆ ପ୍ରମାଣ କରିଦେଲା । ଶ୍ରୀଭଦ୍ରଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏହା ହେଲା ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ଶିକ୍ଷା । ସେ ତେଣୁ କହିଲେ କି ସେ ମହଣେ ସୁନା ପାଇଗଲେ ।”

ରାଜାଙ୍କ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ ଶେଷ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶବ୍ଦ ସହ ଶବ୍ଦପୂର୍ବକ ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଧରୁ ଖସିଯାଇ ପୁନର୍ବାର ସେ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା । (କଲ୍ୟାଣ)

ଅନ୍ଧ ଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ରୋତା !

ସୋନପୁରର ରାଜା ବାରେନ୍ଦ୍ରସେନଙ୍କର ହଠାତ୍ ସଙ୍ଗୀତ ଶିଖିବାକୁ ମନ ହେଲା । ତେଣୁ ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଭଦ୍ରପୁରର ରାଜ-ଦରବାରରେ ଥିବା ମହାନ ଗାୟକ ମୂରଲୀକୃଷ୍ଣ ମାସକରେ ଥରେ ଦୁଇ ଡିନିଞ୍ଚନ ପାଇଁ ସୋନପୁର ଆସି ରାଜାଙ୍କୁ ଗୀତ ଶିଖାଇଲେ ।

ରାଜା ଯେତେବେଳେ ଗୀତ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ବସିଲେ, ଦେଖାଗଲା, ମନ୍ଦୀ, ପୁରୋହତ ଓ ସଭାସଦ୍ବର୍ଗ ଆସି ଆଗରେ ବସି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଗୀତ ଶୁଣୁଛନ୍ତି । ହମେ ସେମାନଙ୍କ ସହ ରାଜ-ସରକାରର ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ସଚୀବମାନେ ଆସି ବସିବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ ସହକାରୀ ସଚୀବମାନେ ବି ଆସି ବସିଗଲେ ଓ ରାଜା ଗାଇଲାବେଳେ ତାଲ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲେ । ରାଜା ଯେମିତି ଗୀତ ଶେଷ କରିବେ, ସେମିତି

ସମସ୍ତେ କହିବେ, “ବାହାବା, ବାହାବା ! ଆହା, ଆହା ! ଚୁଃ ଚୁଃ !”

ଏମିତି କିଛିଦିନ ଚାଲିଲା ।

ଦିନେ ରାଜା ଗୀତ ଗାଇବା ଶେଷ କରିବା ପରେ ଯେପରିକି ଯିବାକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କଷ୍ଟ ହେଉଛି, ଏହିପରି ଭାବ ଦେଖାଇ ସମସ୍ତେ ଧିରେ ଧିରେ ଗଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ରାଜାଙ୍କ ଆଖି ଜଣଜଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିବା ପରେ ଯାଇ ସମସ୍ତେ ଗଲେ ; ତହିଁ ପୂର୍ବରୁ ନୁହେଁ ।

ସମସ୍ତେ ଯିବା ପରେ ବିରୁଷକ ବସିଥାନ୍ତି ।

ରାଜା କହିଲେ, “ବିରୁଷକ ! ମନେ ହୁଏ ମୋ ଗୀତରେ ଯାଦୁ ଅଛି ! କ’ଣ କହୁଛ ?”

“ଅଛି ମହାରାଜ, ଜରୁର୍ ଅଛି ।”

“କ’ଣ ସେ ଯାଦୁ ?” ରାଜା ପଚାରିଲେ ।

“ଆପଣ ଯଦି ଜାଣନ୍ତି, ତେବେ କହନ୍ତୁ । ମୁଁ କହିଲେ ବିପଦ ।”

ରଜା ହସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ସେ ଯାହୁ ହେଲ ମୋ ରଜପଦ । ମୋଠୁ ଭଲ ଗୀତ ବୋଲିବା ଲୋକ ଏ ରାଜ୍ୟରେ ଶତାଧିକ ଥିବେ । କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ସେ ଯାହୁ ନାହିଁ ।”

“ଆପଣ ତ ସବୁ ବୁଝୁଛନ୍ତି । ତେବେ ଏମାନେ ରଜକାର୍ଯ୍ୟରେ ହେଲା କରି ଏଠି ଆସି ବସିବାକୁ କାହିଁକି ସହ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ?”

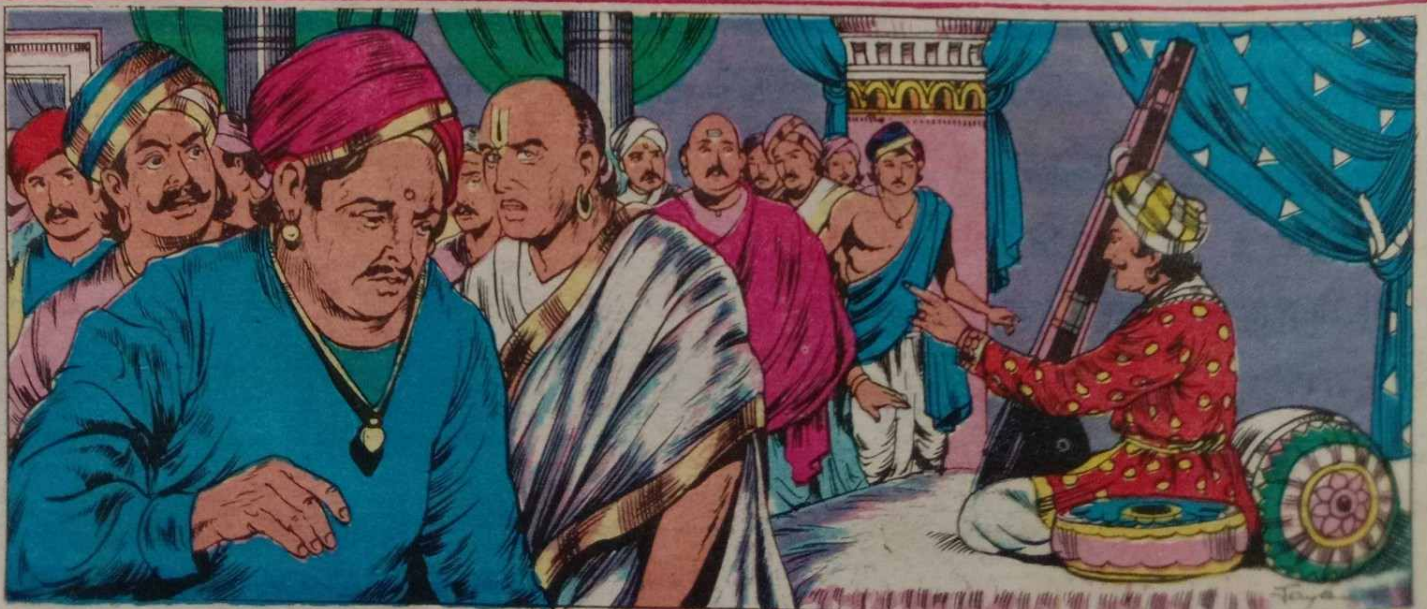
“କଥା କ’ଣ କି, ପ୍ରଥମ ପ୍ରଥମେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୋହିତ ବସୁଥିଲେ । ସେମାନେ ସମ୍ମାନିତ ବ୍ୟକ୍ତି । କିଛି କହି ପାରିଲି ନାହିଁ । ପରେ ଅନ୍ୟମାନେ ଯୋଗ ଦେଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ମନା କଲେ ସେମାନେ ଭାବିବେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ପୁରୋହିତ କ’ଣ ବଡ଼ ପଦର ଅଧିକାରୀ ବୋଲି ସଙ୍ଗୀତର ବଡ଼ ସମ୍ବେଦୀ ? ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ବି କିଛି କହି ପାରିଲି ନାହିଁ ।”

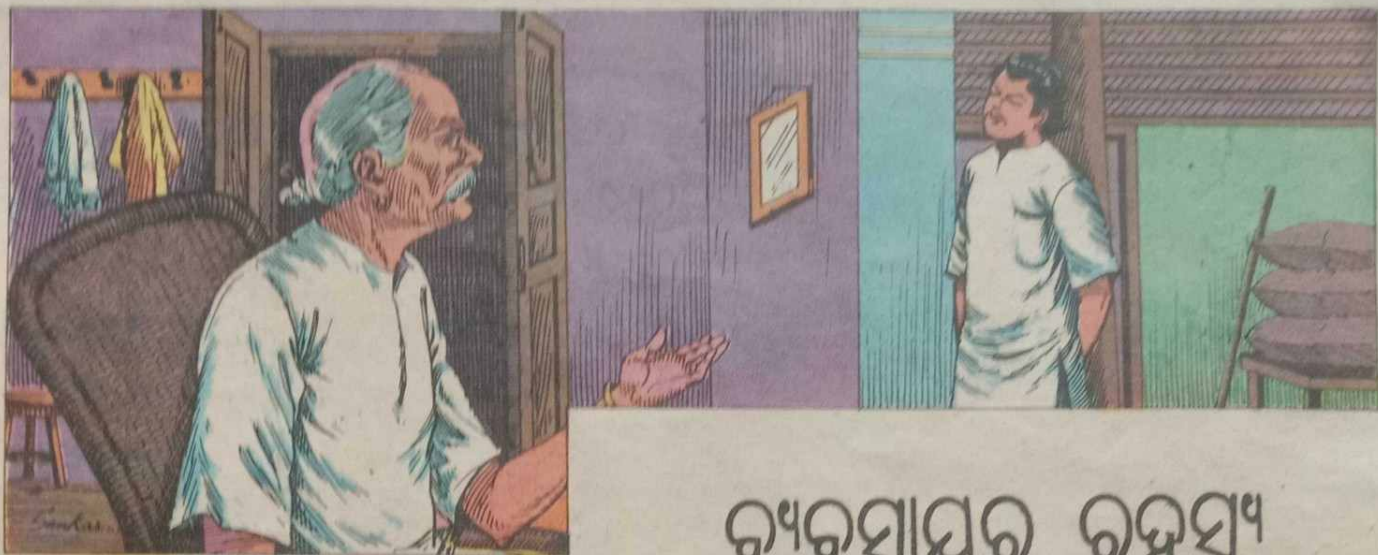
ବିରୁଷକ ଗୋଟାଏ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ ।

ପରଦିନ ରଜା ଗୀତ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ବସିବା ମାତ୍ରେ ଯେମିତି ସମସ୍ତେ ଆସି ଠୁଲ

ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମିତି ରଜା କହିଲେ, “ହେ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରେମୀବୃନ୍ଦ ! ମୋର ଗୋଟିଏ ଅନୁରୋଧ ଅଛି । ମୁଁ ଗାଇବା ଓ ଆପଣମାନେ ଶୁଣିବା ଆରମ୍ଭ ହେଲା ଏକ ସମୟରେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଗାୟକ ଭାବରେ ଏହା ଭିତରେ ଯେତକି ପ୍ରଗତି କରିଛି, ଆପଣମାନେ ଶ୍ରୋତା ଭାବରେ ତାହାଠାରୁ ବହୁଗୁଣ ଅଧିକ ପ୍ରଗତି କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ଆପଣମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବା, ଡାଳ ଓ ବାହାବା ଦେବାରୁ ଏକଥା ସ୍ପଷ୍ଟ । ତେଣୁ ଆମ ଭିତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବଧାନ ବଦଳିବ । ଏଣିକି ଆପଣମାନେ ଆଉ ମୋ ଗୀତ ଶୁଣିବାକୁ ଆସନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯାଆନ୍ତୁ, ବେଗି ଯାଆନ୍ତୁ । କାମରେ ମନ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ଯେଉଁମାନେ ବୁଦ୍ଧିମାନ, ସେମାନେ ରଜାଙ୍କ ଥିକା ବୁଝି ଅପମାନ ବୋଧ କରି ଚାଲିଗଲେ । ଯେଉଁମାନେ ନିବୋଧ, ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଗର୍ବିତ ଅନୁଭବ କରି ଶଲେ । ଯାହାହେଉ, କାମ ହାସଲ ହେଲା ।

ବ୍ୟବସାୟର ରହସ୍ୟ

ଆନନ୍ଦ ଗୌଧୁରୀ ଗ୍ରାମର ଜଣେ ଜଣାଶୁଣା ଲୋକ । ତାଙ୍କର ଅନେକ ଗୃହଜମି ଥାଏ । ଘରେ ଗୁରୁ ପୁଅ । ନିମ୍ନେ ଗୁରୁପୁଅ ବଡ଼ ହେଲେ ଓ ବିବାହ କଲେ । ପରିବାରଟି ମଧ୍ୟ ନିମ୍ନେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା । କିନ୍ତୁ ଘର ଚଳାଇବାର ସମସ୍ତ ଭାର ପଡ଼ିଲା ଆନନ୍ଦଙ୍କ ଉପରେ । ସେ ଭାବିଥିଲେ ବିବାହ ପରେ ଦୁଇଟି ପୁଅମାନେ ଦୂରକୁ ଯାଇ ଗୁରୁତ୍ବ କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଘର ଜମି ଗୁଣ୍ଡା ଜଣେ ହେଲେ ପୁଅ ବାହାରକୁ ଶାଳନାହିଁ । ଏଣେ ଜମିବାଡ଼ି ବୁଝାବୁଝି ମଧ୍ୟ ପୁଅମାନେ ବିଶେଷ କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

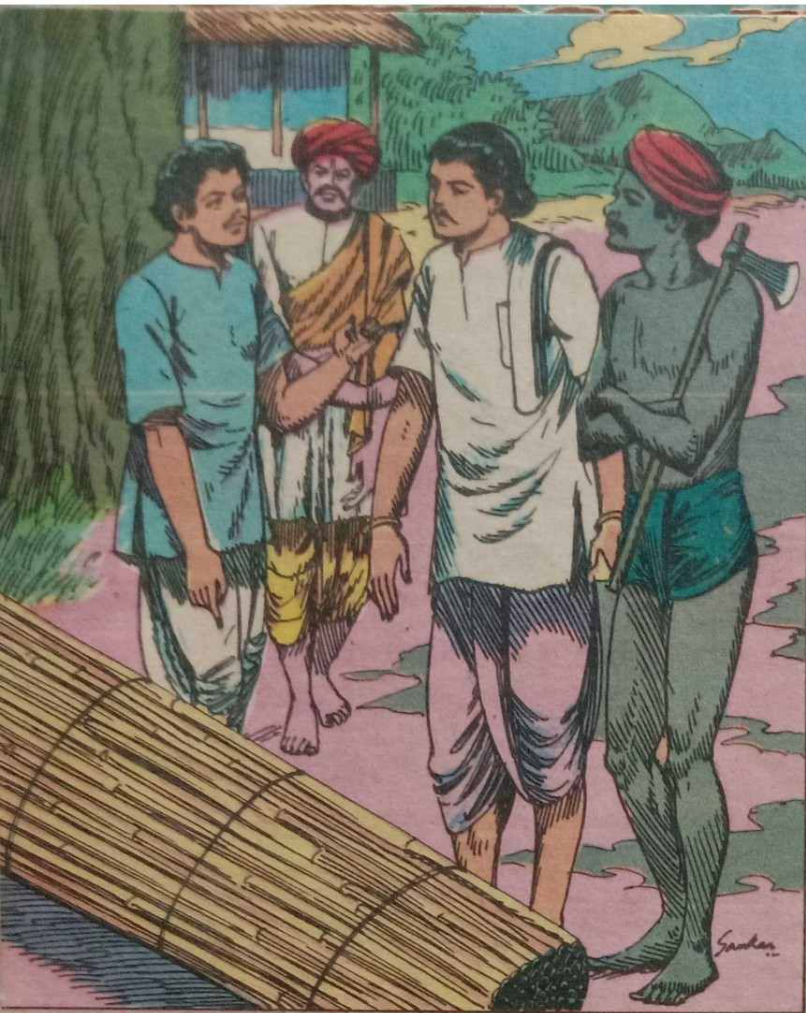
ଏସବୁ ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ଗୌଧୁରୀ ଦିନେ ବଡ଼ ପୁଅକୁ ଡାକି କହିଲେ, “ପୁଅ, ଦେଖୁଛୁ ତ ଆମର ପରିବାର ବଢ଼ି ଚାଲିଛି; କିନ୍ତୁ ଆମଦାନୀ କିଛି ବଢ଼ୁନାହିଁ । ତୁ କେବେ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି ଚିନ୍ତା କରିଛୁ କି ?”

ବଡ଼ପୁଅ କହିଲା, “ଯଦି ଆମ ଜମି ଯଥେଷ୍ଟ ହେଉନାହିଁ, ତେବେ ତମେ ଅନ୍ୟ ଲୋକର ଜମି ଭାଗକୁ ନିଅ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ବହୁତ ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । ସେ କହିଲେ, “ଆମେ ନିଜ ଜମି ଗୁଣ୍ଡା କରିବା ଯୋଗୁ ଆମର ସମ୍ମାନ ରହିଛି । ଅନ୍ୟ ଜମି ଭାଗ ଗୁଣ୍ଡା କରିବା ଦ୍ଵାରା ଆମର ଇଚ୍ଛା କଡ଼ାକର ରହିବ ନାହିଁ ।”

ତା’ପରେ ଅନ୍ୟ ତିନିଜଣ ପୁଅ ମଧ୍ୟ ସେହି ଏକହିଁ କଥା କହିଲେ । ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ଆନନ୍ଦ ମନେ ମନେ ଭାବିଲେ, “ଗୁଣ୍ଡା ଗାଜ ଗୁରୁପାଶରେ ବିଞ୍ଚି ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜଳ ଓ ବାୟୁ ପାଇ ବଢ଼ିଥାଏ । ତା’ ନ ହୋଇ ଗଛ ଗଛରେ ଯଦି ରହିଯାଏ ତ ପାଣି, ପବନ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ନପାଇ ଶୁଖିଯାଏ ।

ସମରେନ୍ଦ୍ର

ଏମାନେ ବି ସେମିତି ଆଦରରେ ବଡ଼ କିଛି ଜାଣି ନାହାନ୍ତି!”

ଏକଥା ପୁଅମାନଙ୍କୁ କିପରି ବୁଝାଇବେ ସେଇଆ ଚନ୍ଦ୍ରା କରି କିଛି ଉପାୟ କରିବା ପାଇଁ ସହରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ପରଦିନ ଆନନ୍ଦଙ୍କ ଘରେ ଜଣେ ଭଲ ଲୋକ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ବଡ଼ ପୁଅ ଘରେ ଥାଏ । ସେ ବାହାରକୁ ଆସି ତାକୁ ପଚାରିଲା “ତମେ କାହା ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିଛ ?”

ଭଲଟି କହିଲା, “ବାରୁ, ମୋର ଗୋଟିଏ ବାଉଁଶ ବଗିଚା ଅଛି । ମୁଁ ପଚାରିବାକୁ ଆସିଛି ଯଦି ଆପଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଗଛଗୁଡ଼ିକୁ କାଟି ଜମିଟିକୁ ସମତଳ କରି ଦିଅନ୍ତେ ।”

ବଡ଼ ପୁଅ ମନରେ ଚନ୍ଦ୍ରା କଲ କି ବାଉଁଶ ଗୁଡ଼ିକ ତ ମାଗଣା ମିଳିବ । ବାଉଁଶ କଟା ହେବା ପରେ ସହରରେ ବିକଲେ ବହୁତ ଲାଭ ହେବ । ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମ ପରେ କେବଳ ସହରକୁ ନେବାକୁ ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଡ଼ିବ ତଥାପି ମଧ୍ୟ ଲାଭ କିଛିଟା ମିଳିବ ।

ମନେ ମନେ ଏକଥା ଭାବି ସେ ଭଲ କଥାରେ ରାଜି ହେଲା । ବାଉଁଶ କଟାଇ ସହରକୁ ନେଲା । ସେଠାରେ ବିକିବାକୁ ଯାଉଛି ହଠାତ୍ ଦୁଇଜଣ ଭଲ ଆସି ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ଭାଇ, ଏହାକୁ ବିକି ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଚିରାଇ ବତା କରିଦେଲେ ଜଣେ ବେପାରୀ ବହୁତ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ କିଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।”

ଦୁଇଭାଇ ମିଳି ବାଉଁଶଗୁଡ଼ିକୁ ଚିରାଇଲେ । ପରଦିନ ଚିରା ହୋଇଥିବା ବାଉଁଶ ଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଗଦା ହୋଇଥାଏ । ବେପାରୀ ସେଗୁଡ଼ିକ ନେବାକୁ ଆସିଥାଏ । ଏଇ ସମୟରେ ଦୁଇଜଣ ଭଲ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ କହିଲା, “ତମେ ଦି'ଭାଇ ଏ ଚିରା ବାଉଁଶକୁ ବହୁତ ଶସ୍ତାରେ ବିକିଛ । ମୋ ସହିତ ଜଣେ ବୁଣାଳୀ ଆସିଛି, ସେ ଚାଟି, ଟୋକେଇ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷ ଏଥିରେ ତିଆରି କରିଦେବ । ତା'ପରେ ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ଆମଠାରୁ ଜଣେ ବେପାରୀ କିଣି ନେବ । ସେଥିରେ ଆମେ ଅଧିକ ପଇସା ପାଇବା ।”

ଟୋକେଇ ଓ ତାଟି ଇଟାଦି ବୁଣା ହେଲା । ପରେ ପରେ ଆନନ୍ଦଙ୍କର ଚତୁର୍ଥ ପୁତ୍ର ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ଏଗୁଡ଼ିକ ଆମେ ବେପାରୀକୁ ନ ଦେଇ ନିଜେ ବିକିଲେ ତ ଆମକୁ ବହୁତ ପଇସା ମିଳିବ ।”

ତା’ପରେ ଗୁରୁଭାଇ ମିଶି ସେଗୁଡ଼ିକ ହାତରେ ଭଲ ଦାମ୍ରେ ବିକି କରିଦେଲେ । ପରେ ଲଭକୁ ଗୁରୁଜଣ ବାଣ୍ଟି ନେବାକୁ ବସିଛନ୍ତି ଏଇ ସମୟରେ ଆନନ୍ଦ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲେ, “ତମେମାନେ ବିକି ଲବ୍ଧ ପଇସା ନିଜ ଭିତରେ ବାଣ୍ଟିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମେ ବାଉଁଶର ଟଙ୍କା ଅଲଗା ରଖିଦିଅ ।”

ବାପାଙ୍କର ଏପରି କଥା ଶୁଣି ପୁଅମାନେ କହିଲେ, “ବାଉଁଶର ଦାମ୍ ଆମେ କାହିଁକି ଦେବୁ ? ସେସବୁ ତ ଆମକୁ ମାଗଣା ମିଳିଛି ।”

ଆନନ୍ଦ ହସି ହସି କହିଲେ, “ଏଥର ସିନା ଭାଲ ତମକୁ ମାଗଣାରେ ବାଉଁଶ ଦେଇ ଦେଇଛି ! ବାରମ୍ବାର ତୁମେ ଏ ବ୍ୟବସାୟ

କଲେ ତୁମକୁ କିଏ ମାଗଣା ଦେବ ? ଏକଥା କେବେ ତମେମାନେ ଚିନ୍ତା କରିଛ ?”

ଗୁରୁପୁଅ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ, “ଆପଣଙ୍କ କଥା ଠିକ୍ ।”

ଏଇ ବ୍ୟବସାୟରୁ ଗୁରୁଜଣ ବେଶ୍ ଭଲ ଲାଭରେ ବୁଝି ଯାଇଥିଲେ ଯେ ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ଏତେ ବଡ଼ କଠିନ କାମ ନୁହେଁ । ତା’ପରେ ଗୁରୁଜଣଯାକ ନିଜ ନିଜ ବୁଦ୍ଧି ଅନୁସାରେ ବ୍ୟବସାୟ କରି ସଫଳ ହେଲେ ।

ଆନନ୍ଦ ନିଜ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ କଥା ଲାଗୁଇ ରଖିଥିଲେ । ସେଇଟି ହେଉଛି ଯେ ଭାଲ ବାଉଁଶର ମୂଲ୍ୟ ଆନନ୍ଦଙ୍କଠାରୁହଁ ନେଇଥିଲା । ତା’ପରେ ଯେଉଁ ବେପାରୀମାନେ ବିକାକଣା କରିବା ପାଇଁ ପୁଅମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଉଥିଲେ, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆନନ୍ଦଙ୍କରହଁ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ । ନାଟକଟି ଆନନ୍ଦହଁ କରିଥିଲେ ନିଜ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବୋଲି ପୁଅମାନେ ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାଣିପାରି ନଥିଲେ ।

ଅଦୈକ ରାଜ୍ୟ

ଥରେ ବୋଧସବୁ ସ୍ୱୟଂ କାଶୀର ରାଜା
ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଶାସନ କାଳରେ
ପ୍ରଜାମାନେ ଖୁବ୍ ସୁଖରେ ଥା'ନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ
ଖୁବ୍ ସମୃଦ୍ଧିଶାଳୀ ଥିଲା ଓ ସୁଶାସନ ଘୋରୁ
ପ୍ରଜାମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାର କଷ୍ଟ ଭେଗୁ
ନଥିଲେ ।

ଥରେ ରାଜ୍ୟର ସୀମାନ୍ତରେ ପାଶ ରାଜ୍ୟର
କେତେକ ଲୋକ ପ୍ରବେଶ କରି ସେଠାକାର
ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ମତାଇ ବିଦ୍ରୋହ ସୃଷ୍ଟି କଲେ ।
ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ବିଦ୍ରୋହ ଦମନ କରିବା ପାଇଁ
ରାଜା ସ୍ୱୟଂ ସର୍ବେନେମ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହେଲେ । ବିଦ୍ରୋହୀମାନେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ୋଶୀ
ରାଜ୍ୟର ଲୋକଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ
ସୂଚକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ । ଦୁଇ ପକ୍ଷରୁ ଚୁମ୍ବଳ
ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ରାଜା ବୀରଭର ସହିତ
ଲଢ଼ାଇ କରି ଶତ୍ରୁ ଦମନ କଲେ । କିନ୍ତୁ

ଯୁଦ୍ଧ ମଝିରେ ହଠାତ୍ ରାଜାଙ୍କ ଶରୀର ଶରବିଦ୍ଧ
ହେଲା ଓ ସେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଗଲେ । ମୃତ୍ୟୁ
ରାଜାଙ୍କୁ ପୃଷ୍ଠରେ ଧାରଣ କରି ବୁଦ୍ଧିମାନ
ଘୋଡ଼ା ଗୋପନରେ ରଣସେନ୍ଦ୍ରରୁ ଖସି
ପଳାଇଲା । ହମେ ରାଜାଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ଫେରି
ଆସିଲା । ସେ ପୁଣି ସଲଖି ବସିଲେ । ନିଜ
ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଗାଧ ବିଶ୍ୱାସ
ଥିଲା । ସେ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ନା କୌଣସି
ନିରାପଦ ଅଞ୍ଚଳକୁ ନେଇଯାଉଛି, ଏକଥା ସେ
ଅନୁମାନ କରି ପାରିଲେ ।

ଆହତ ରାଜାଙ୍କୁ ଧରି ଘୋଡ଼ା ଯାଇ ଗୋଟିଏ
ଦୂର ଗ୍ରାମରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେତେବେଳେ
ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଗ୍ରାମ ସୀମାନ୍ତରେ ଠିଆ
ହୋଇ କିଛି ଆଲୋଚନା କରୁଥିଲେ । ଜଣେ
ସଶସ୍ତ୍ର ଯୋଦ୍ଧା ଘୋଡ଼ାରେ ଗ୍ରାମ ଭିତରକୁ
ଆସୁଥିବାର ଦେଖି ସେମାନେ ଇଚ୍ଛୁକତା

ପଲାଇଗଲେ । କେବଳ ଜଣେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ଘୋଡ଼ାର ଗତି ସ୍ଥିର ହେବା ଉତ୍ତର ସେ ଯାଇ ରଜାଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, “ତମେ ଆମ ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷର ଯୋଦ୍ଧା ନା ବିଦ୍ରୋହୀ ପକ୍ଷର ଯୋଦ୍ଧା ?”

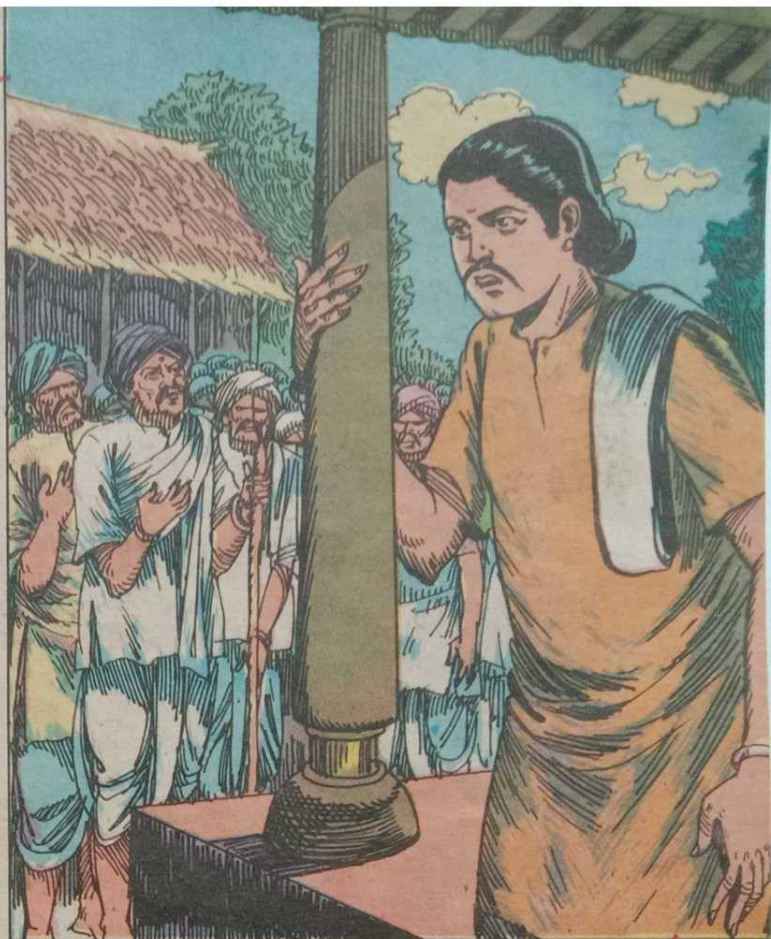
“ମୁଁ ତମ ରଜାଙ୍କ ପକ୍ଷର !” ଉତ୍ତର ଦେଲେ ରଜା ।

ଲୋକଟି ତାହା ଶୁଣି ଶୁଣି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ନିଜ ଘରକୁ ନେଇଗଲା । ତା’ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ରଜାଙ୍କ କ୍ଷତ ଧୋଇଦେଇ ଔଷଧ ଲଗାଇ ଦେଲା । ଗ୍ରାମବାସୀଜଣକ ଘୋଡ଼ାର ତତ୍ତ୍ୱ ନେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଲା ନାହିଁ ।

ରଜା ଏଡ଼େ ସତର୍କରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥାନ୍ତି ଯେ ସେ ଯେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଯୋଦ୍ଧା ନୁହନ୍ତି, ସ୍ୱୟଂ ରଜା, ଏକଥା ସେ ଗ୍ରାମବାସୀଟି ମୋଟେ ବୁଝିପାରୁ ନଥାଏ ।

ରଜା ସେଠାରେ ଚାରିଦିନ ରହିଲେ । ଔଷଧ ସେବନ କରି ଓ ଭଲ ଭାବରେ ଝିଆପିଆ କରି ସେ ସୁସ୍ଥ ହେଲେ । ଇତି-ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ ବିଦ୍ରୋହ ଦମନ କଲେ ।

ରଜା ଏ ସମ୍ବାଦ ପାଇଲେ । ସେ ଏଥର କାଶୀ ଫେରି ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ବିଦାୟ ବେଳେ ସେ ଗ୍ରାମବାସୀଜଣକୁ କହିଲେ, “ମୋ ଘର କାଶୀରେ । ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ନେଇ ମୋର ପରିବାର ।

ରଜାପ୍ରାସାଦ ପାଖକୁ ଗଲେ ମୋ ଘର ଜଣା ପଡ଼ିଯିବ । ଆପଣ ପ୍ରାସାଦର ଦକ୍ଷିଣ ଦ୍ୱାର ଆଗରେ ଥିବା ପ୍ରହରୀକୁ ପଚାରିବେ— ମହାଶ୍ୱାର କେଉଁଠି ରହନ୍ତି ? ତାହାହେଲେ ସେ ଆପଣଙ୍କୁ ମୋ ପାଖକୁ ନେଇଯିବେ । ମୋର ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ, ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଥରେ ମୋ ଘରକୁ ଆସିବେ ଏବଂ ମୋର ଅତ୍ୟୁତ ହୋଇ କିଛିଦିନ ରହିବେ ।”

ରଜା ଏହାପରେ ସେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ କାଶୀରେ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥାନ୍ତି । ଅନେକ ଦିନ ବିତଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ଆସିଲେ ନାହିଁ । ଏଣେ ରଜା କୌଣସି ମତେ ତାଙ୍କ ଚାରି ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ବ୍ୟାକୁଳ ହେଉଥାନ୍ତି । ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ

ଏକଥା କହିବାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ଗାଁ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲେ । ତାଙ୍କର ଧାରଣା ହେଲା, ସେଭଳି ହେବା ଦ୍ଵାରା ଲୋକଟି ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଆଶାରେ ଦିନେ ଆସି ପଡ଼ୁଥିବ ।

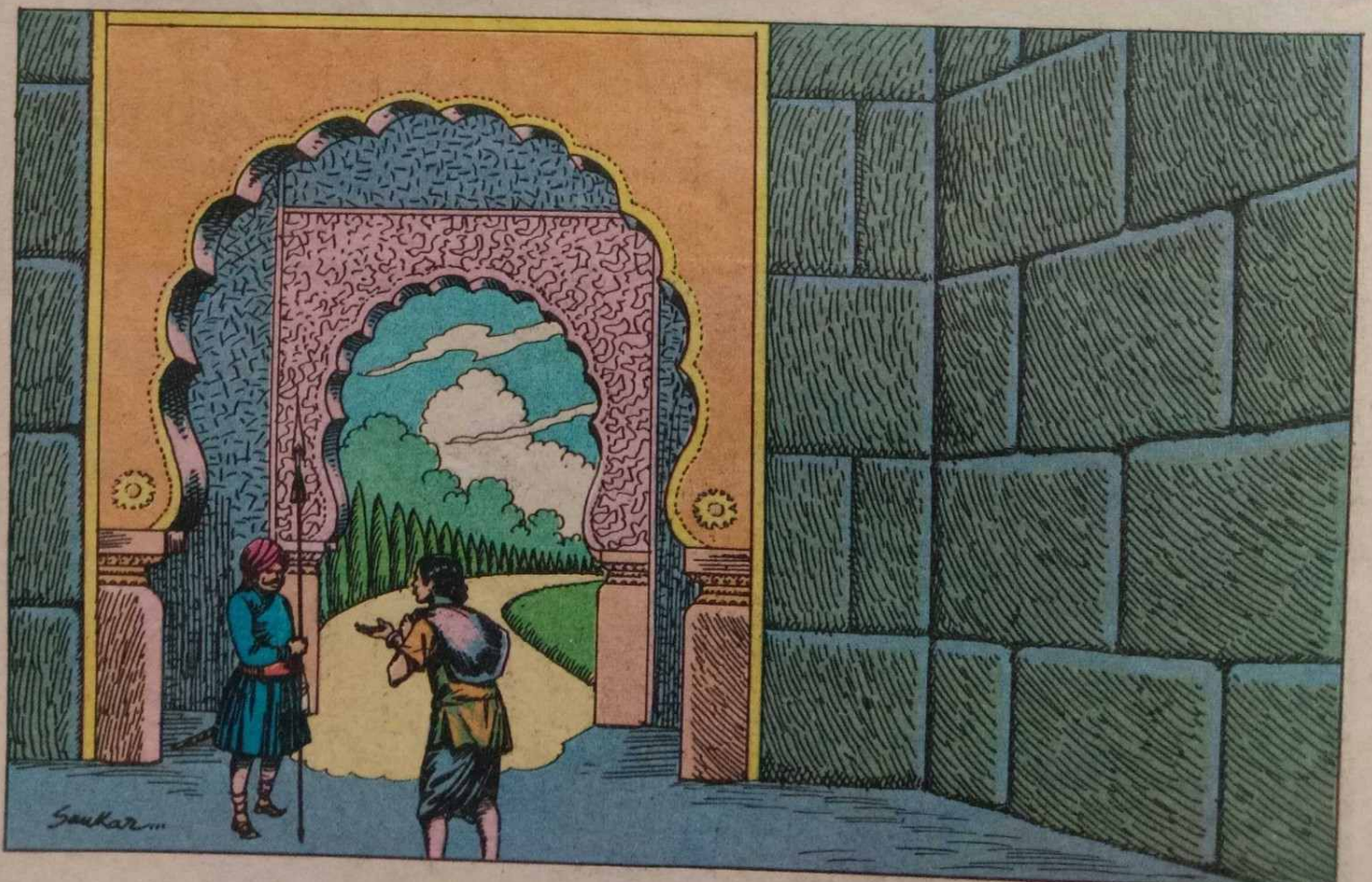
କିନ୍ତୁ ତାହା ନ ହେବାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ପୁଣି କିଛି ନୂଆ କର ବସାଇ ଦେଲେ ।

ଦିନେ ସେ ଗ୍ରାମର ବଣିଷ୍ଠ ଲୋକଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଥିବା ସେ ଗ୍ରାମବାସୀକୁ ଭେଟି କହିଲେ, “ଆରେ ଭାଇ, ତମେ ପରା କହୁଥିଲ କାଣି ନଗରରେ କୌଣସି ଜଣେ ଯୋଦ୍ଧା ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେ ତମର ମିତ୍ର ? ଦେଖୁଛି ଆମ ଗାଁ ଉପରେ କେମିତି କର ପରେ କର

ବସି ଚାଲୁଛି । ତମେ ଯାଇ ତମ ମିତ୍ରଙ୍କୁ କୁହ । ନହେଲେ ଆମେ ମଲ୍ଲ । ସେ ଦୁଏତ ପ୍ରଭବଶାଳୀ ହୋଇଥିବେ । କିଛି ନା କିଛି କରି ପାରିବେ ।”

“ହଁ, ମୋ ମିତ୍ର ପ୍ରଭବଶାଳୀ ଲୋକ ବୋଲି ମୋର ଧାରଣା । ଶଲେ ସେ କିଛି କରିପାରିବେ । କିନ୍ତୁ ଖାଲି ହାତରେ ଯିବ କିପରି ? ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇ ପୁଅ । କିଛି ଉପହାର ଧରି ଯିବା ସିନା ସୁନ୍ଦର ହେବ !” ଗ୍ରାମବାସୀଟି କହିଲା ।

ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ କିଛି ସାହାଯ୍ୟ କଲେ । ଗୋଟିଏ ଆଦ୍ୟ ଦେଇଥିବା ଲୋକଟିର ସ୍ତ୍ରୀ କିଛି ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ତିଆରି କରିଦେଲା । ସେସବୁ ଧରି ଲୋକଟି କାଣି ଚାଲିଲା ।

କିଛିଦିନ ବାଟ ଚାଲି ଚାଲି ସେ କାଶୀ ନଗରରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ପ୍ରାସାଦ ସାମନାରେ ଯାଇ ଦକ୍ଷୀଣ ଦୁଆର ପାଖରେ ଥିବା ପ୍ରହରୀକୁ ପଚାରିଲା, “ବାବୁ, ମହାରାଜାଙ୍କ ଘର କେଉଁଠି ତୁମେ କହି ପାରିବ? ତାଙ୍କ ପରିବାରରେ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇ ପୁଅ ଅଛନ୍ତି ।”

ପ୍ରହରୀ ତ ଆଗରୁ ଜାଣିଥିଲା, ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଲୋକଟିକୁ ଅନ୍ତଃପୁର ଭିତରକୁ ନେଇଗଲା । ରାଜା ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଲୋକଟିକୁ ସ୍ବାଗତ କଲେ, ସେ ଆଣିଥିବା ସାଧାରଣ ଖାଦ୍ୟ ରାଣୀ ଓ ରାଜପୁତ୍ରଙ୍କୁ ରାଜା ଖୁଆଇଲେ । ଅନ୍ୟ ଉପହାରମାନ ମଧ୍ୟ ରାଜା ଆନନ୍ଦରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ରାଜା ତାଙ୍କ ଅତିଥିଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ବେଶଭୂଷା ଉପହାର ଦେଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ଜାଣିଲେ କି ଅତିଥି ନୂଆ କର ବସ୍ତ୍ରରେ ଅଭିଯୋଗ କରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି, ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଡକାଇ ସେସବୁ କର ରଦ୍ଦ କରିଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ।

ସେତକି ନୁହେଁ, ରାଜା ସାମନ୍ତ ଓ ଅମାତ୍ୟ ମାନଙ୍କର ସଭା ଡକାଇ ଘୋଷଣା କଲେ କି ସେ ଗ୍ରାମବାସୀ ତେଣିକି ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଉପରେ ରାଜା ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଓ ପ୍ରଧାନ ଅମାତ୍ୟମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ନାହିଁ । ସାଧାରଣ ଜଣେ ଗ୍ରାମବାସୀକୁ ଅଧା ରାଜ୍ୟ ଦେଇଦେବା ସେମାନଙ୍କୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୋକାମି ବୋଲି ମନେ ହେଲା ।

କିନ୍ତୁ ରାଜାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଭାବରେ କିଛି କହିବା ଭଲ ସାହସ ସେମାନଙ୍କର ନଥିଲା । ସେମାନେ ଯାଇ ବଡ଼ ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ କହିଲେ, “ସୁବରାଜ ! ରାଜା ବଡ଼ ଶାମଶିଆଳ ଭାବରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ଏପରି ଭାବରେ ଜଣେ ଅଜଣା ଅଶୁଣା ଲୋକଙ୍କୁ ଅଧାଅଧ ରାଜ୍ୟ ଦେଇଦେବାର କିଛି ମନେ ଦୁଏ ? ଆପଣଙ୍କରହିଁ ଏଥିରେ କ୍ଷତି ହେଉଛି । ଆପଣ କିଛି କରନ୍ତୁ ।”

ରାଜକୁମାର ଯାଇ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ପିତୃଦେବ ! ଆପଣ ଅଧା ରାଜ୍ୟ ଜଣେ ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କୁ ଏମିତି ଭାବରେ ଦେଇଦେବା କ’ଣ ସମୀଚନ ହେଉଛି ?”

ରାଜା ସ୍ନେହରେ ରାଜକୁମାରଙ୍କୁ ଅନାଇ କହିଲେ, “ବାପା ! ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ତୋର ହୋଇ ପାରେନା । ଏହା ଅନ୍ୟମାନେ ତୋତେ ଶିଖାଇଛନ୍ତି । ତୁ ସତ୍ତାରେହିଁ ମୋତେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁ ।”

ପରଦିନ ରାଜକୁମାର ତାହାହିଁ କଲେ । ରାଜା ଉତ୍ତର ଦେଲେ : “ଅପାହନ୍ତୁ ଦାନ ଦେବା ଯେପରି ଶକ୍ତିତ, ସତ୍ତାପାହନ୍ତୁ ନଦେବା ସେହିପରି ଶକ୍ତିତ । ଏ ଗ୍ରାମବାସୀ ଜାଣି ନଥିଲେ କି ମୁଁ ରାଜା । ତଥାପି ସେ ମୋର ଯେପରି ପରିଚୟା କଲେ, ତାହା ନକରି ଥିଲେ ମୋ ପ୍ରାଣ ଯାଇଥାନ୍ତା । ଜୀବନ ଭୁଲନାରେ ଅଧା ରାଜ୍ୟ କ’ଣ ବଡ଼ କଥା ? ତା’ପରେ ଦେଖନ୍ତୁ—ଇଏ ମୋର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜଧାନୀକୁ ଆସୁ ନଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ସେ ଆସିଲେ, ସେତେବେଳେ ଗ୍ରାମର ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆସିଲେ । ଅଧା ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଆଉ କିଏ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ?”

ରାଜକୁମାର ଏ ଉତ୍ତର ଶୁଣି ଖୁସି ହେଲେ, ତାଙ୍କୁ ଶିଖାଇଥିବା ଲୋକେ ଲଜ୍ଜାରେ ଶୀର୍ ଅବନତ କଲେ ।

ଭରତ-କାହାଣୀ

ମୋଗଲ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ

ମରହଟ୍ଟାମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆର୍ତ୍ତରଂଜେବ୍ ଛଦିଶ ବର୍ଷ କାଳ ଦାକ୍ଷୀଣାତ୍ୟରେ କଟାଇଲେ । ଶାସନରେ ନାମ ବଜ୍ରାଟ ଦେଖାଦେଲା । ତାଙ୍କର ଜଣେ ପୁଅ ବଦ୍ରୋହ କରି ପାରସ୍ୟକୁ ପଳାଇଗଲେ । ହତାଶ ଆର୍ତ୍ତରଂଜେବ୍ ୧୭୦୭ ରେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କଲେ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଗଦି ପାଇଁ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଲାଗିଗଲା । ଜୈଷ୍ଠପୁତ୍ର ମୁଆଜ୍ଜାମ୍ ତାଙ୍କର ଦୁଇ ସାନଭାଇଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ଗାଦି ଅଧିକାର କଲେ ଓ ବାହାଦୁର ଶାହ୍ ନାମ ନେଲେ । ସେ ୧୭୧୨ ରେ ମଲେ । ତାଙ୍କ ଜୈଷ୍ଠପୁତ୍ର ଜାହାନ୍ନର ଶାହ୍ ନିଜର ତିନି ସାନଭାଇଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ନିଜକୁ ସମ୍ରାଟ ଘୋଷଣା କଲେ ।

ଜାହାନ୍ନର ମାତ୍ର ବର୍ଷଟିଏ ଗଦିରେ ବସିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରର ଫାବୁଲ୍ ସିଆର୍ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ଗାଦି ମାଡ଼ି ବସିଲେ । ସୈନ୍ୟ ଗ୍ରାହ୍ୟୁତ୍ସବ୍ ନାମରେ ଭୁଖ୍ୟାତ ଦୁଇଭାଇ କ୍ରମେ ସବୁ ଶମତା ଆୟୁଷ୍ କଲେ ଓ ନିଜ ଇଚ୍ଛାନୁସାରେ ଜଣକୁ ହତ୍ୟା କରି ଆଉ ଜଣକୁ 'ସମ୍ରାଟ' ବନାଇଲେ । ଥର ଥର କରି ସେମାନେ ତିନିଥର ଏହା କଲେ ।

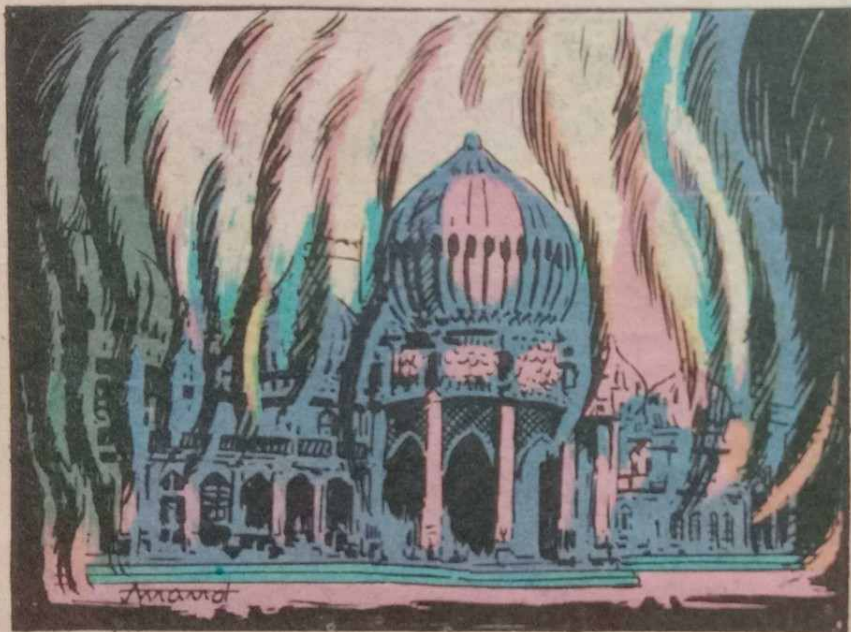
ଅବଶେଷରେ ସେମାନେ ଗାଦିରେ ବସାଇଥିବା ମହମ୍ମଦଶାହ୍ ନାମକ ‘ସମ୍ରାଟ’ ସେମାନଙ୍କୁ ମାରି ପକାଇଲେ । ସେତେବେଳକୁ ଦିଲ୍ଲିର ଦିଗ୍‌ଗଜ ଅବସ୍ଥାରେ ସମ୍ଭାବ ପାଇ ପାରସ୍ୟର ସମ୍ରାଟ ନାଦିରଶାହ୍ ଦିଲ୍ଲି ଅଭିଯାନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥାନ୍ତି । ଅଚଳେ ସେ ବରଷ ସୈନ୍ୟଦଳ ଓ ଗୁଡ଼ାଏ ଲେଖ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଧରି ଦିଲ୍ଲି ଭିତରକୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲେ ।

ଏ ପ୍ରକଳ ଶତ୍ରୁର ଗତିରୋଧ କଲଭଳି ଶକ୍ତି ମହମ୍ମଦ୍ ଶାହ୍‌ଙ୍କର ନଥିଲା । ସେ ରଜପୁତ ମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଲେଖିଥିଲେ ଭଲ କରିଥାନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ବ ସେ କଲେ ନାହିଁ । ଦୁର୍ବଳ ମୋଗଲ ସୈନ୍ୟବାହିନୀକୁ ଅକ୍ଟୋବରେ ହଟାଇଦେଇ ନାଦିରଶାହ୍ ଦିଲ୍ଲିରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ମହମ୍ମଦ୍ ଶାହ୍ ତାଙ୍କୁ ସ୍ବାଗତ କରିବାର ଅଭିନୟ କଲେ ।

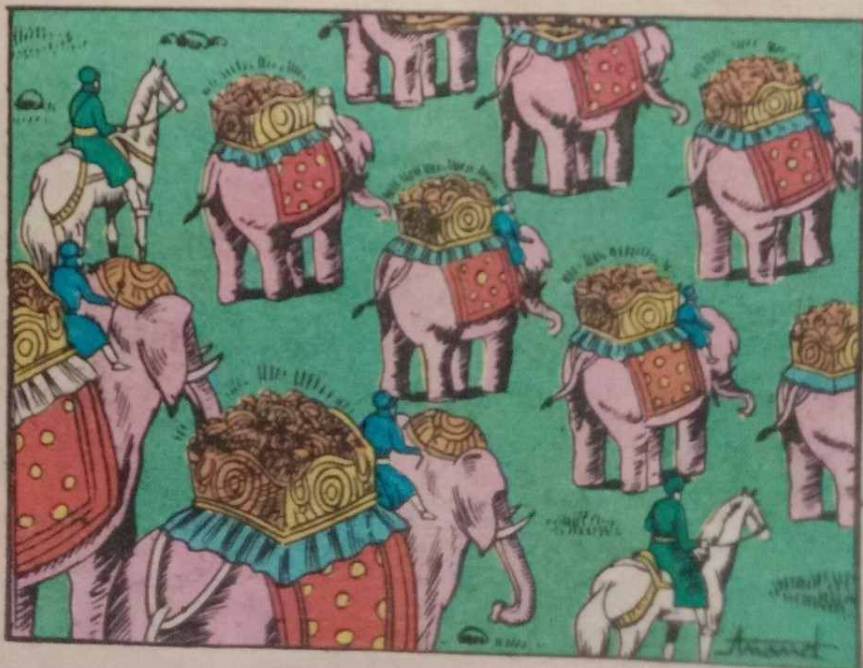
ନାଦିର ଶାହ୍ ଦିଲ୍ଲିରେ ମଉଜ୍ କରୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ ଉଚ୍ଚତ ଭାବରେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି । ହଠାତ୍ ନାଦିର ଶାହ୍ ମରଗଲେଣି ବୋଲି ଗୋଟାଏ ଗୁଜବ୍ ପ୍ରଚାର ହୋଇଗଲା । ଦିଲ୍ଲିର ଲୋକେ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । କେତେକ ଜଣ ପାରସ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସାଥରେ କେତେକ ଦିଲ୍ଲି ବାସୀଙ୍କର ଝଗଡ଼ା ହେଲା । ପାରସ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ସେମାନେ ମାରିଦେଲେ ।

ନାଦିରଶାହ୍, ଦିଲ୍ଲି ନଗରର ଜନ-
ସାଧାରଣଙ୍କୁ ନିର୍ମମ ଭାବରେ ହତ୍ୟା
କରିବା ପାଇଁ, ସେମାନଙ୍କ ଘରଦ୍ୱାର
ଜଳାଇ ଦେବାପାଇଁ ଓ ସମସ୍ତେ ଲୁଣ୍ଠନ
କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ସୈନ୍ୟବାହନକୁ
ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଗୋଟାଏ ଦିନ
ଭିତରେ ତିରିଶ ହଜାର ନରନାରୀ ଓ
ଶିଶୁ ନିହତ ହେଲେ । ଏଭଳି ନର-
ହତ୍ୟା ଦିଲ୍ଲିର ଇତିହାସରେ କେବେ
ଘଟି ନଥିଲା । ଅମାସ ସମୟ ଲୁହେଲା ।

ସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଲମ୍ପାରତ୍ନ ଓ ବଜାର-
ମାନଙ୍କୁ ସେମାନେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଧ୍ୱଂସ
କଲେ । ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ
ଅଟ୍ଟାଳିକା ଧୁଳିସାତ ହେଲା ।
ବାତାବରଣରେ ଘୋର ଆତଙ୍କ ଘୋଟି
ରହିଲା । ସେ ବିଦେଶୀ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କ
ଆଗରେ ଯିଏ ପଡ଼ିଲା ସିଏ ମଲା ।
ସୁରମ୍ୟ ଦିଲ୍ଲି ନଗରୀ ପ୍ରେତସୁରୀରେ
ପରିଣତ ହେଲା ।

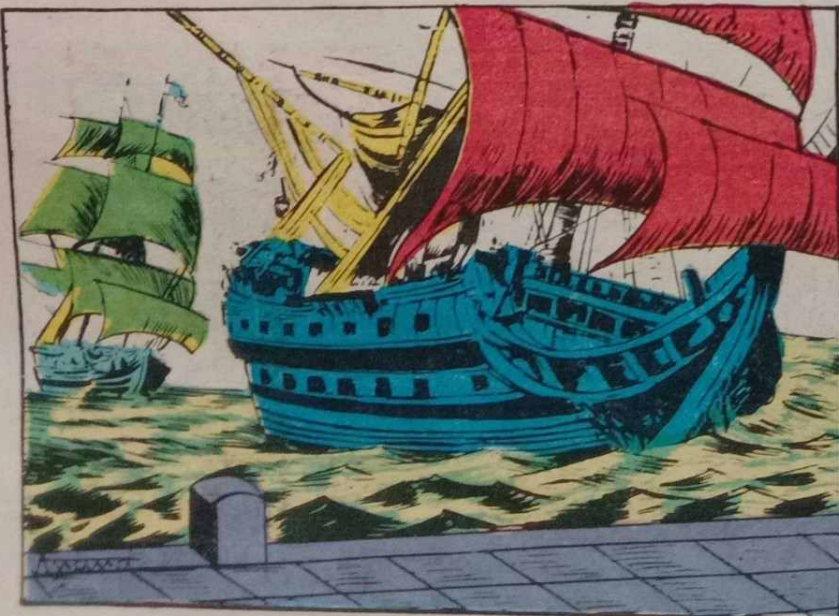
ନାଦିରଶାହ୍, ପ୍ରଭୁର ସୁନା, ଝରା ଓ
ମୂଲ୍ୟବାନ ବସ୍ତୁ ଛତା ତିରିଶକୋଟି ଟଙ୍କା
ଧରି ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ ।
ଶାହ୍ ଜାହାନଙ୍କ ନିର୍ମିତ ବଖ୍ୟାତ ମସ୍ତୁର
ସିଂହାସନ ମଧ୍ୟ ସେ ନେଇଗଲେ ।
ଏସବୁ ଛତା ନେଇଗଲେ ଏକ ହଜାର
ହାତୀ, ସାତହଜାର ଘୋଡ଼ା, ଦଶ-
ହଜାର ଓଟ ଏବଂ ଅନେକ ଗୁଣୀ ମିସ୍ତ୍ରୀ ।

ପ୍ରଶିଦ୍ଧ ଯୁଦ୍ଧ କୋହନୁର କଥା ନାଦିର,
ଶାହ୍ ଶୁଣିଥାନ୍ତି । ସେ ତାକୁ ସଦୃଶ
ଖୋଜିଲେ । ମୋଗଲ୍, ପ୍ରାସାଦର ସବୁ
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ଖାନ୍ ତଲ୍ଲସ୍ ହେଲା । ଶେଷକୁ
ଜଣେ ଚର ସେ ବସ୍ତୁ କେଉଁଠି ଅଛି,
ସେକଥା ନାଦିରଶାହ୍ କୁ ଗୋପନରେ
କହିଦେଲା । ମୁହମ୍ମଦଶାହ୍ ତାକୁ ନିଜ
ପଗଡ଼ ଭିତରେ ଲୁଚାଇଥାନ୍ତି ।

ନାଦିରଶାହ୍ ବିଦାୟ ବେଳେ ମୁହମ୍ମଦ-
ଶାହ୍ କୁ କହିଲେ, “ବନ୍ଧୁତାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
ଚକ୍ର ରୂପେ ଆମେ ପଗଡ଼ ଅଦଳବଦଳ
କରିବା ଚାଲି !” ଏହା କହି ସେ
ମୁହମ୍ମଦଶାହ୍ କୁ ଅମ୍ଲ ପଗଡ଼ଟି
କାଢି ନେଇ ନିଜେ ପିନ୍ଧିଲେ ଓ ନିଜର
ସାଧାରଣ ପଗଡ଼ଟି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ
ଥୋଇଦେଲେ ।

ନାଦିରଶାହ୍ ଶକ୍ତି ନଗରକୁ ରକ୍ତାକ୍ତ ଓ
ସଦୃଶାନ୍ତ କରିଦେଇ ଗଲେ । ମୋଗଲ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭୃଷ୍ଟ ପଡ଼ିଲା । ଇତିମଧ୍ୟରେ
ଦିଗନ୍ତରେ ନୂତନ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର
ଅଭ୍ୟୁଦୟ ହେଉଥାଏ । ଫରାସୀ ଓ
ଇଂରାଜ ବର୍ଷିକମାନେ ଭାରତ ଭୂମିକୁ
ଆକ୍ରମଣ କରି ମନେ କରି ଲୋଭକୁର
ଭାବରେ ଆଗେଇ ଆସୁଥାନ୍ତି ।

ମହାଜନଙ୍କ ଦୈରାଗ୍ୟ

ଘନସୁରରେ ଜଣେ ବଣିକ୍ ମହାଜନ ଥିଲେ । ନାମ ବହୁବିଭୂଷଣ । ସେ ତାଙ୍କ କାରବାରରେ ଧୁରନ୍ଧର ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେ ଅଳ୍ପ ବୟସରୁ କାଲି ହୋଇଯାଇଥିଲେ ।

ଥରେ ସେ ଖବର ପାଇଲେ ଯେଠାରୁ ଦଶମାଲ ଦୂରବର୍ତ୍ତି ଜାବନଘାଟ ଗ୍ରାମକୁ ଜଣେ ସାଧୁ ଆସିଛନ୍ତି । ସେ ଦେଉଥିବା ଔଷଧ ଦ୍ଵାରା ଅନେକ ଦୁର୍ଘରୋଗୀ ବ୍ୟାଧି ଭଲ ହୋଇ ପାଉଛି ।

ମହାଜନ ଯାଇ ସାଧୁଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ନିଜ ଅସୁବିଧା କଥା କହିଲେ । ସାଧୁ ଶୁଣି ଏ କାଗଜରେ ଲେଖିଦେଲେ, “ବାପା, ତମେ କାଲି ହେଲ ତ କ’ଣ ହେଲା, ତମର କାରବାର ତ ଭଲ ଚାଲିଛି । ଶ୍ରବଣଶକ୍ତି ପାଇ ଅଧିକା କ’ଣ ହେବ ?”

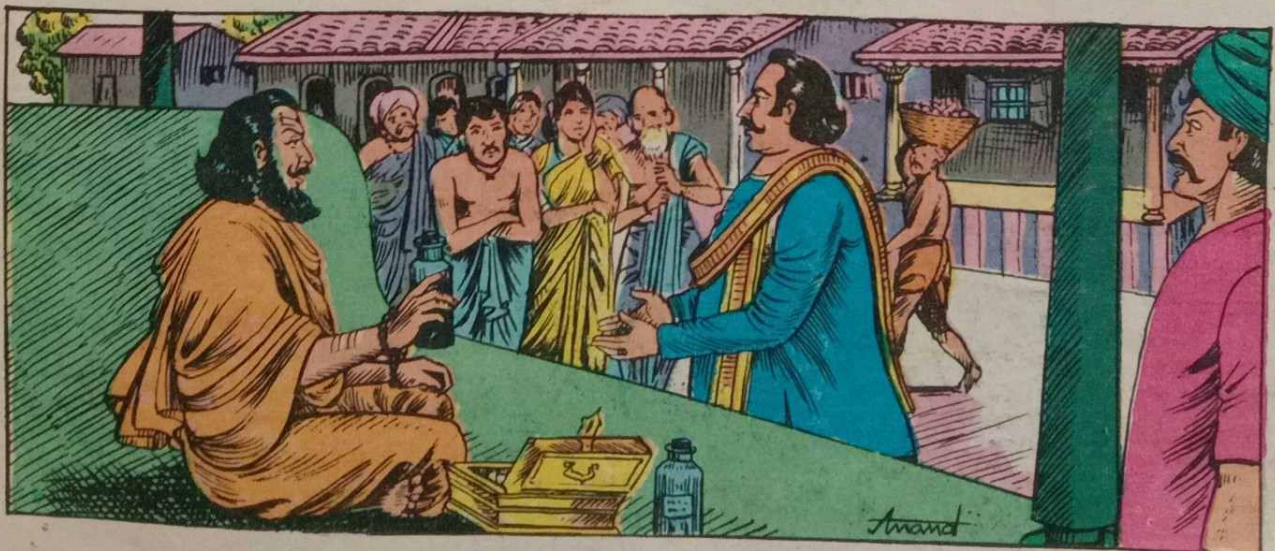
କିନ୍ତୁ ମହାଜନ କିଗର କରିବାରୁ ସାଧୁ ଔଷଧ ଦେଲେ । ଔଷଧ ସେବନ କରି ଖୁସି ହୋଇ ମହାଜନ ଚାଲିଗଲେ ।

ତିନିଦିନ ପରେ ମହାଜନ ଫେରି ଆସି ସାଧୁଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

“କହୋ ? ଶୁଣି ପାରୁଛନ୍ତି ?” ସାଧୁ ପଚାରିଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା ! ମୁଁ ଶୁଣି ପାରୁଛି, କିନ୍ତୁ ଲୋକେ ତ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି ଯେ ମୁଁ ଶୁଣି ପାରୁଛି ! ସେମାନେ ମୋଠୁଁ ଟଙ୍କା ନେବାବେଳେ ବା ମୋତେ ସୁଧ ଦେବାବେଳେ ମୋ ବସନ୍ତରେ ପରସ୍ପର ଯାହା କୁହାକୁହୁ ହେଉଛନ୍ତି, ସେସବୁ ଶୁଣି ମୋର ଖାଇ ମୋ ବେପାର ପ୍ରତି ନୁହେଁ, ଜୀବନ ପ୍ରତି ବହୁଷ୍ଟା ଆସି ପାଉଛି । ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ସାଥରେ ରହୁବ । ସୁଅକୁ ବେପାର ଚାଲାଇଦେଇ ଆସିଛି !” ମହାଜନ କହିଲେ ।

ସାଧୁ ହସିଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ

ପୁରନ୍ଦର ନଗରରେ ଥିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ନାମକ ବ୍ୟବସାୟୀ । ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଅନେକ ମାଲପଦ୍ଧ ଆସୁଥିଲା । ବନ୍ଦର ପାଖରେ ଥିଲା ତାଙ୍କର ବରଟ ଗୋଦାମ ଘର । ସେ ଗୋଦାମରୁ ଜନିଷପଦ୍ଧ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଆସି ନେଇ ଯାଉଥିଲେ ।

ଥରେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ, ଗୋଦାମରେ ଜମା ରହୁଥିବା ଜନିଷପଦ୍ଧର ଠିକ୍ ହିସାବ ରହି ପାରୁନାହିଁ । ଅନେକ ଗୋଲମାଲ ହେଉଛି । କାରଣ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପୁରୁଷ କାମ କରୁଥିବା ଜଣେ ଦକ୍ଷ ଚଢ଼ାବଧାରକ ବହୁଦିନ ପରେ ଅବସର ନେଇ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ସେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ପରେ ଧିରେ ଧିରେ ବହୁଟ ହେବାର ଦେଖାଗଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରଙ୍କ ପାଖରେ ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଥିଲେ, ସେମାନେ କେହି ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲେ । ଜଣେ ଲେଖାପଢ଼ ଜାଣିଥିବା ବୁଦ୍ଧିମାନ ଲୋକକୁ ସହକାରୀ ଭାବରେ ନ ରଖିଲେ ନଚଳେ ବୋଲି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ତାଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଶ୍ରୀଧରଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଜଣେ ଯୋଗ୍ୟ ସହକାରୀ ମୋତେ ମିଳନ୍ତୁ ନାହିଁ ?”

ଶ୍ରୀଧର କହିଲେ, “ମୁଁ ତମ ପାଖକୁ ଜନିଷପଦ୍ଧ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପଠାଇଦେବି । ତମେ ଜଣକୁ ମନୋନୀତ କରିବ ।”

“ବେଲ୍ ଭଲ କଥା ।” ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର କହିଲେ ।

ପରଦିନ ଶ୍ରୀଧରଙ୍କଠାରୁ ଜନିଷପଦ୍ଧ ଯୁବକ ଆସି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରଙ୍କୁ ଦେଖା କଲେ ।

ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଜଣକୁ ନେଇଗଲେ ତାଙ୍କ ଗୋଦାନ ଘରକୁ । ଗୋଦାନ ଆଗରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କାଠ ବାକ୍ସ ଠୁଳ ହୋଇଥାଏ ।

“ଏସବୁ ପେଟି ନିମସ୍ତରରୁ ନୌକାରେ ଆସିଛି । ଯିଏ ପଠାଇଛନ୍ତି, ତାଙ୍କର ଗୁରୁଜଣ ମୂଲିଆ ବ ସାଜରେ ଆସିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଏଗୁଡ଼ିକ ଗୋଦାନ ଘର ଭିତରକୁ ବୋହୁ ନେଇଯିବେ । ଘର ଭିତରେ ଆମର ଜଣେ ମୂଲିଆ ଅଛି । ସେ ଏସବୁ ସଜାଇ ରଖିବ । ତମେ ଏତକ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବ ଓ ସମୁଦାୟ କେତେ ପେଟି ଘର ଭିତରେ ରହିଲା, ତାର ହିସାବ ନେଇ ମୋତେ ଦେବ । ଏଥିରେ ଘର ତମ୍ଭା ଜନିଷମାନ

ଅଛି ।” ଏହା କହି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ବସାକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

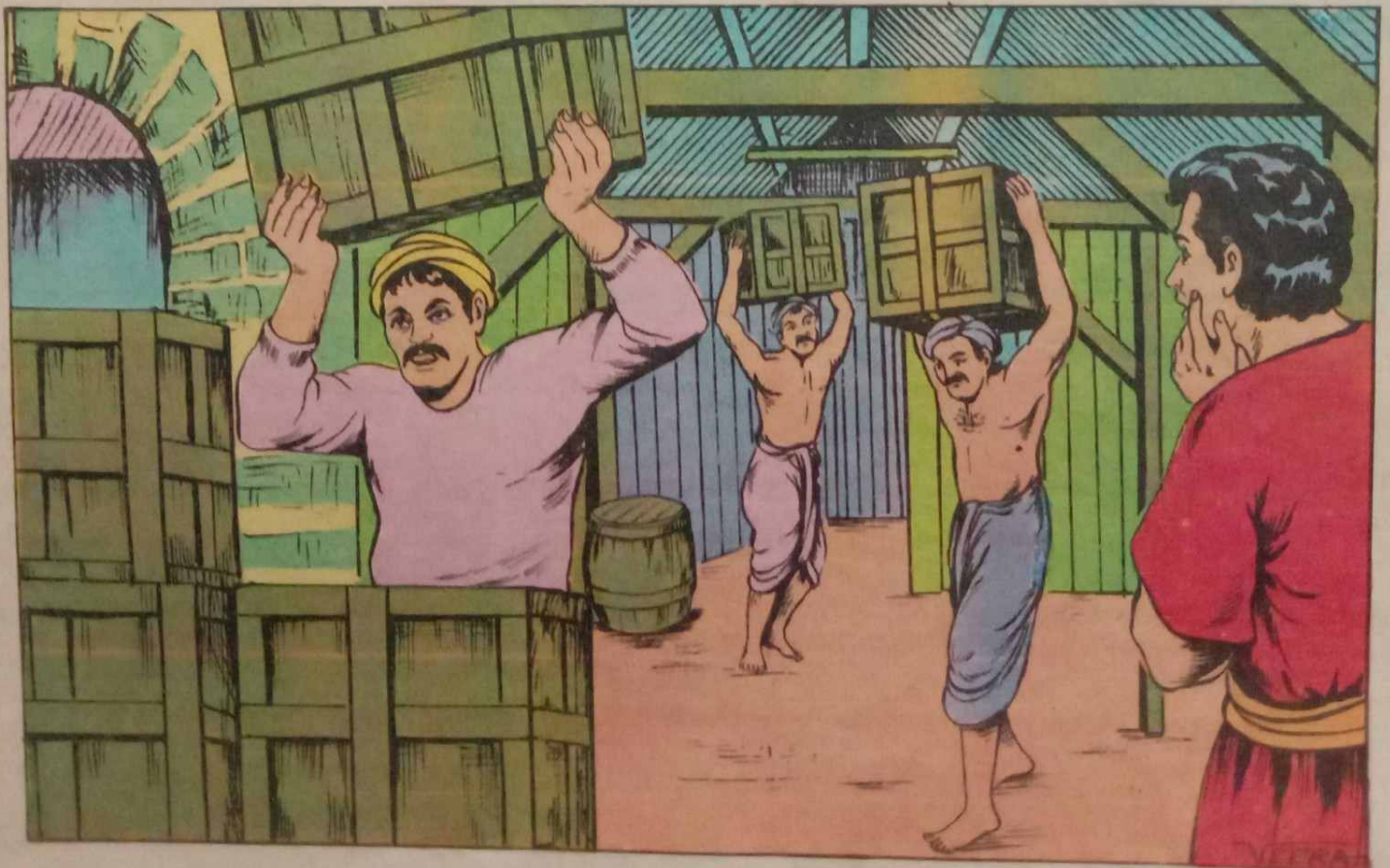
ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପରେ ଯୁବକଟି ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ଟଡ଼େ ଦଶଟି ପେଟି ଆସିଛି ।”

“ଆଉ କିଛି କହିବାର ଅଛି ?” ପଚାରିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ।

“ନା ଆଜ୍ଞା ।”

“ବେଶ, ଯାଅ । ପରେ ଗୁରୁଜ କଥା ଦେଖିବା ।”

ଏହାପରେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁବକକୁ ନେଇ ଯାଇ ଗୋଦାନ ଘର ଦେଖାଇଲେ ସେତେବେଳେ ବ ସେମିତି ବାକ୍ସମାନ ବାହାରେ ଜମା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଯୁବକକୁ

ସେ ଯାହା କରିବାକୁ କହିଥିଲେ, ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁବକକୁ ଅବିକଳ ସେଇଆ କହିଲେ ।

ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପରେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁବକ ଆସି କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ଶହେ ଦଣ ପେଟି ଅଛି । ତେବେ...”

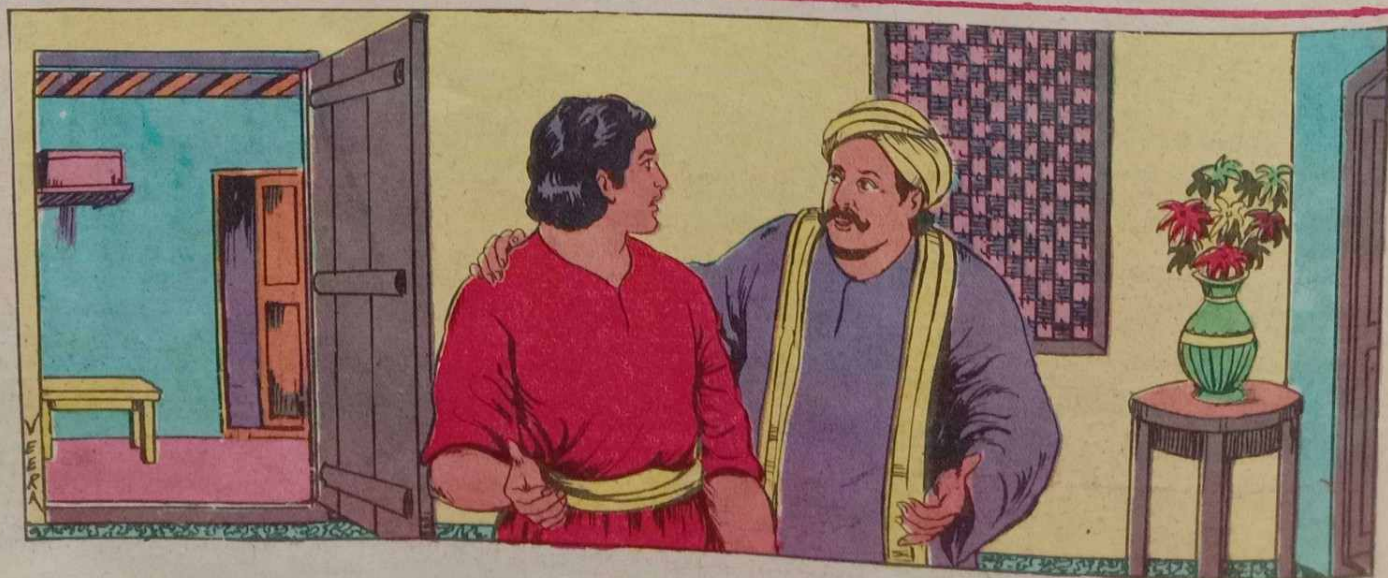
“କ’ଣ କହୁଛ ?”

“ଅନୁମତ ଦେଲେ କହିବି, ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିଏ ଏସବୁ ପଠାଇଛନ୍ତି, ସିଏ କିଛି କୌଶଳ କରୁ ନାହାନ୍ତି ତ ? ଆପଣ ତ କହିଲେ ସେସବୁ ପେଟିରେ ଓଜନିଆ ତମ୍ବା ଜନିଷ ଅଛି । ମୁଁ ବି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲି, ସେସବୁ ଜନିଷ ଆଣିଥିବା ମୂଲ୍ୟଆମାନେ ସେସବୁ ଗୋଦାମ ଭିତରକୁ ନେଲାବେଳେ ବହୁତ ଧରେ ଧରେ ନେଉଛନ୍ତି, ଯେମିତିକି ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ହେଉଛି । କିନ୍ତୁ ଘର ଭିତରେ ଥିବା ଆପଣଙ୍କ ଲୋକଟି ଯେତେବେଳେ ସେସବୁ ସଜାଇ ରଖୁଛି, ସିଏ ଅକ୍ଳେଶରେ ପେଟିମାନ ଉଠାଇ ନେଉଛି ।

ତାହା ଦେଖି ମୁଁ ନିଜେ କେତୋଟି ପେଟି ଉଠାପକା କରି ଦେଖିଲି ସେସବୁ ବାସ୍ତବିକ ମୋଟେ ଓଜନିଆ ନୁହନ୍ତି ।” ଦ୍ଵିତୀୟ ଯୁବକ କହିଲା ।

“ସାବାସ୍ !” କହି ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ତା’ ପିଠି ଥାପୁଡ଼େଇ ଦେଲେ ଓ ପୁଣି କହିଲେ, “ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆମରି ଲୋକ । ତମେ କେତେଦୂର ଏସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛ, ତାହାହିଁ ବୁଝିବା ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କୁ ସେପରି କରିବାକୁ ମୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲି । ତମେ ଆଜିଠାରୁ କାମରେ ଯୋଗ ଦେଇଛ ବୋଲି ଧରିନେଲି ।”

ଯୁବକଟି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲା । ହମେ ସେ ନିଜର ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଓ ବିବେକ ଦ୍ଵାରା ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟକୁ ଏପରି ଭାବରେ ପରିଚାଳନା କଲା ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ତାକୁ ନିଜର ଜଣେ ଅଂଶିଦାର ବନାଇ ଦେଲେ ।

ସୁଧୀରର ଯାଦୁବଦ୍ୟ

ସୁଧୀର ଘରକୁ ଫେରୁଥାଏ ସିନା, କିନ୍ତୁ ମନରେ ସୁଖ ନଥାଏ । ତା' ସ୍ତ୍ରୀ ରମା ଦୁଇଦିନ ହେଲ ଗୋଟାଏ ପାଚିଲା ପଣସ ଆଣିବାକୁ ତାକୁ ବରଦ କରିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସେ ପାଉ ନଥାଏ । ବଜାରରେ ଠାଏଁ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଦୋକାନୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚଢ଼ା ଦାମ ହାଜିବାରୁ ସେ ପଛଘୁଞ୍ଚି ଦେଇଥିଲା ।

ସେ ସାଧାରଣ କିରାଣୀଟିଏ । ହିସାବ କରି ତାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଦୋକାନୀ ଯାହା ମନ ତାହା ଦାମ କହିଲେ ଦେଇ ପକାଇବା ତା' ପକ୍ଷରେ କିପରି ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତା ?

ସେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ରମା ଦୁଆର ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲା ।

“କ’ଣ, ପଣସ ମିଳିଲା ନାହିଁ ?” ସେ ହତାଶ ହୋଇ ପଚାରିଲା । ସୁଧୀରକୁ ତା’ ଜେଜେମା କହିଦେଇଥିଲେ, “ରମାର ପିଲା

ହେବାର ଅଛି । ଏତେବେଳେ ସେ ଯାହା ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ତାହା ଆଣିଦେବା ତୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।” ସୁଧୀର ସେ କଥା ମନେ ପକାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରମାର ହତାଶା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି କ’ଣ କହିବ ଠିକ୍ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଦୋକାନୀ ଯେତେ ଅଧିକ ଦାମ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ପଣସଟି ସେ କିଣିବା ଉଚିତ ଥିଲା ବୋଲି ବର୍ତ୍ତମାନ ମନେ ହେବାରୁ ସେ ଅନୁତାପ କଲା ।

“କ’ଣ ଆଉ କିରାଣିବ ! ଆଗାମୀ କାଲି ଭଲ ପଣସ ମିଳିବ ବୋଲି ଦୋକାନୀମାନେ କହିଛନ୍ତି । କାଲି ଜରୁର ଆଣିବି, ଦାମ ଯେତେ ହେଲେ ହେଉ । ଅସୁଧର ।” ସେ କୌଣସି ମତେ କହିଲା ।

ରମା ଅତି ସରଳ ସ୍ୱଭାବର ଝିଅ । ସେ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ତା’ ଖୁସି ଦେଖି ସୁଧୀର

ସ୍ଥିର କଲ, ଯେପରି ହେଲେ ଯଥା ଶୀଘ୍ର ସେ ପଣସ ଆଣିବ ।

ପରଦିନ ସେ ତା' କାମ ଶେଷ କରି ଦିନ ପାଞ୍ଚଟା ବେଳକୁ ବଜାରକୁ ଯାଇ ଦେଖିବା ବେଳକୁ ପୂର୍ବଦିନ ତଡ଼ା ଦାମ ବତାଇଥିବା ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ବି ପଣସ ନାହିଁ ।

ସେ ସେଠାରୁ କିଛି ଦୂରରେ ଥିବା ଆଦୁର ଗୋଟାଏ ବଜାରକୁ ଗଲ । ସେଠି ପଣସ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ କଞ୍ଚା; ତାହା ଚରକାଣ ପାଇଁ, ଖାଲି ଖାଇବା ପାଇଁ ନୁହେଁ ।

ସେ ସହରରେ ସୁଧୀର ନୁଆ । କାହାକୁ ଏବେ ପଣସ କଥା ପଚାରିବ? ସେ ମନ-ଦୁଃଖରେ ବାଟ ଚାଲୁଛି, ହଠାତ୍ ଜଣକ ବଗିଚା

ଉପରେ ତା' ଆଖି ପଡ଼ିଲା । ଚହଁ ଭିତରେ ଥିଲା ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ପଣସ ଗଛ । ସେଥିରେ ଅନୁତଃ ଯୋଡ଼ିଏ ତିନୋଟି ପଣସ ପାଚିକରି ରହିଥିଲେ ବୋଲି ବାସ୍ନାରୁ ବୁଝି ହେଉଥିଲା ।

ସୁଧୀର ସଙ୍କୋଚ କଟାଇ ପାଟକ ଖୋଲି ପଶିଲା । ବଗିଚାକୁ ଲାଗି ଗୋଟିଏ ଘର । ସେ ଦୁଆରେ ଶବ୍ଦ ଦେବାରୁ ଜଣେ ମହଲ କବାଟ ଖୋଲିଲେ । ସେ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ମୋର ଗୋଟାଏ ପାଚିଲା ପଣସ ନିହାତି ଦରକାର । ବିକିବେ?”

“କ'ଣ ହେଲା? ଆମେ ପଣସ ବିକିବୁଁ? କେଉଁ ଦୁଃଖରେ? ତମକୁ ହାତ ବଜାର ମିଳିଲା ନାହିଁ ଯେ ପଣସ କିଣି ଆମକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଚାଲି ଆସିଲା?” ଏହା କହି ମହଲ କବାଟ ବନ୍ଦ କରିଦେଲେ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଶୁଣନ୍ତୁ । ମୋର ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି । ଯଦି ନ ବିକିବେ, ତେବେ ମୋତେ ଧାର ଦିଅନ୍ତୁ । ମୁଁ କେଲିଦିନ ଭିତରେ ଆଣି ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଇଯିବି । ବଜାରରେ ପାଚିଲା ପଣସ ସତରେ ନାହିଁ । ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ ।” ସୁଧୀର କବାଟ ଏପଟେ ଠିଆ ହୋଇ ଉଚ୍ଛ୍ୱିତ ଭାବରେ କହିଲା । ସେ ଭାବିଥିଲା, ଏଥର ମହଲ ଅନୁତଃ ତା ପ୍ରତି ସହାନୁଭୂତି ଦେଖାଇବେ ।

କିନ୍ତୁ ଭିତରୁ ମହଲ ଜଣକ କହିବାର ତା' କାନରେ ପଡ଼ିଲା, “ଗୋଟାଏ ପାଚିଲା କମ୍ପା

କନ୍ୟାସ ଲେକ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଲଗାଉଛୁ ।
ପାହାରେ ପାଇଲେ ମଜା ବୁଝିବ !”

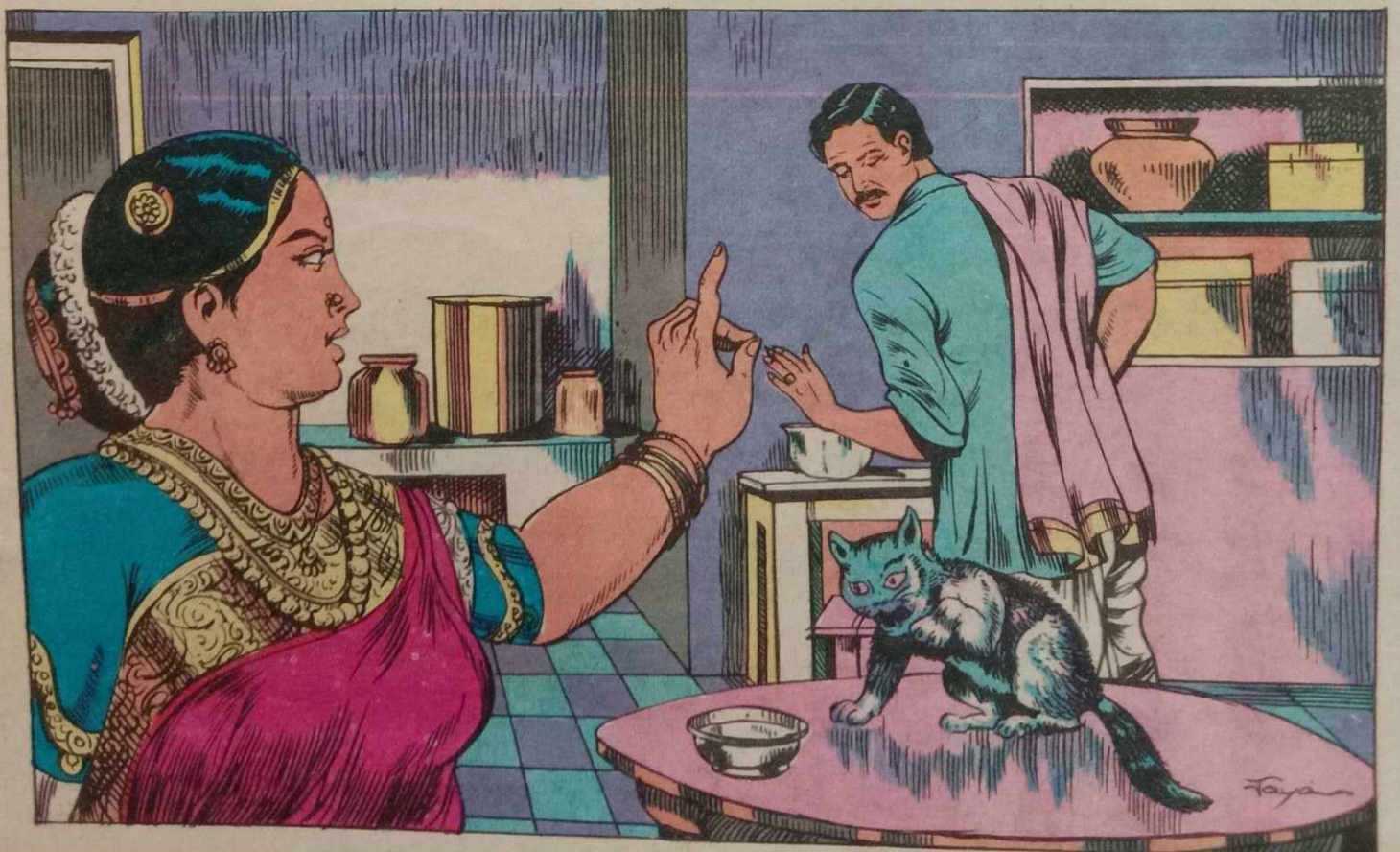
ସୁଧୀରକୁ ଯେତକ ଅପମାନ ଲାଗିଲା,
ସେତକ ରାଗ ଲାଗିଲା । ସେ ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଉତ୍ତେଜନା ବଶତଃ ସ୍ଥିର କଲା, “ରାତିରେ
ପାଚିଲା ପଣସଟିଏ ଛୁଡ଼ାଇ ନେଇଯିବ ।”

ସେ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ରମାକୁ କହିଲା, “ପଣସ
କଣିଲି ଯେ, ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଘରେ ଥୋଇଦେଇ
ଆସିଲୁ । ଥଳି ନଥିଲା ବୋଲି ଆଣି ପାରିଲି
ନାହିଁ । ଆଜି ରାତିରେ ତା’ ଘରେ ଖାଇବାର
ଅଛି । ଖାଇସାରି ପଣସ ଧରି ଆସିବ । ରାତି
ବେଶି ହେବ । ଚିନ୍ତା କରିବ ନାହିଁ ।”

ରାତିରେ ସେ ଥଳି ଧରି ବାହାରିଗଲା ।
ଖାଇଲା ଗୋଟାଏ ଚଟିଘରେ । ରାତି ଅଧା

ବେଳକୁ ସେ ଯାଇ ସେ ପଣସ ଗଛ ପାଖରେ
ପହଞ୍ଚିଲା ।

ସବୁ ଶୁନ୍‌ଶାନ୍ । ସେ ଧରେ ଧରେ
ପାଚେରୀ ଟପି ହତା ଭିତରେ ପଶିଲା । ପଣସ
ଗଛ ପାଖକୁ ଯାଇ ପାଚିଲା ପଣସ ବାରି
ତାକୁ ତୋଳି ଥଳିରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ସାରିବା
ପରେ ହଠାତ୍ ଦେଖିଲା, ଜଣେ ଲେକ
ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ବସି ଗାତ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।
ତାଙ୍କ ଆଖି ସୁଧୀର ଉପରେ ପଡ଼ିସାରିଛି
ଜାଣି ସୁଧୀରର ହାଲୁକ ଶୁଖିଗଲା । ସେ
ଯଦି ଦୌଡ଼ ପଲାଇବ, ତେବେ ସେ ଭଦ୍ରଲେକ
ଚିତ୍କାର କରି ପାରନ୍ତି । ତା’ଛଡ଼ା ଅତି
ଶୀଘ୍ର ପାଚେରୀ ଟପିବା ବି ତାହା ପକ୍ଷରେ
ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ଗାତ ଖୋଜୁଥିବା ଲୋକ ତା' ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥିବାର ଦେଖି ସୁଧୀର ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ କହିଲା, “ମୋର ପଣସଟିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦରକାର ଥିଲା । କିଣିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲି । କିନ୍ତୁ ଏମାନେ ରାଜ ହେଲେ ନାହିଁ । ତେଣୁ...”

“ଓ, ତମେହିଁ କିଣିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲୁ ପରା! ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ କହୁଥିଲେ । ସେ ଟିକିଏ ବଦମେଜାଜା ଲୋକ । କିଛି ମନେ କରିବ ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ କାହିଁକି, ଦୁଇଟା ନେଇ ଯାଅ ।” ଭଦ୍ରଲୋକ କହିଲେ ।

“ଆପଣ ତା'ହେଲେ ଗୃହକର୍ତ୍ତା! କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଏକାକୀ ଗାତ ଖୋଜୁଛନ୍ତି କାହିଁକି?” ସୁଧୀର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ଆରେ ଭାଇ, ସେ କଥା କୁହନା । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀର ଗୋଟାଏ ବିଲେଇ ଥିଲା । ସିଏ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରାଣ । ସ୍ତ୍ରୀ ସପ୍ତାହେ ପାଇଁ ବାପ ଘରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ବିଲେଇକୁ ଭଲ କରି ଖାଇବାକୁ ପିଇବାକୁ ଦେଇ ତା'ର ଯତ୍ନ ନେବାର ଦାୟିତ୍ବ ମୋ ଉପରେ ଦେଇ ଯାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେ ଯିବା ପରେ ବିଲେଇ ମୋଟେ ଖିଆପିଆ କଲା ନାହିଁ । ଗତ କାଲି ମୋ ପଣମ ଶାଲ୍ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଝିଣ୍ଟିକା ଦେଖି ତା' ଉପରକୁ ଲଂଘ ଦେଇ ମୋ ନୂଆ ଶାଲ୍ ଟିକୁ ଚିରି ଦେଲା । ମୁଁ ରାଗରେ ତାକୁ ପିଟି ଦେଲି । ମୋ ମରଗଲା । ତାକୁ ଥଳରେ ଭର୍ତ୍ତିକରି ଲୁଚାଇ ରଖିଥିଲି । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ ଆଜି ଆସି ବିଲେଇ ଖୋଜିବାରୁ କହିଲି ସେ କୁଆଡ଼େ ପଳେଇଛି । ସେ ଦୁଃଖରେ ସାରା ଦିନ ଖାଇ ନାହାନ୍ତି । ଯାହାହେଉ, ଏ ଥଳରେ ବିଲେଇ ଅଛି । ଥଳଟି ପୋଡ଼ିଦେଲେ ଶାନ୍ତି ପାଇବି । ତମେ ଟିକିଏ ଗାତ ଖୋଳିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲ ବାବୁ!” ଭଦ୍ରଲୋକ କହିଲେ ।

ସୁଧୀର ଉତ୍ସାହରେ ତାଙ୍କ ହାତରୁ ଶାବଳ ନେଇ ଗାତ ଖୋଲିଲା । ମିନିଟିଏ ପରେ ଘରର ପଛପଟ ଦ୍ଵାର ଖୋଲିଗଲା । ଜଣେ ମହିଳା ପାଟିକରି କହିଲେ, “ତମେ କୁଆଡ଼େ ଗଲା କି? ସେଠି କ'ଣ କରୁଛ? ଏକୁଟିଆ ଜହ୍ନରାତି ଉପଶେଷ କରୁଛ ପରା!”

“ହେଇଟି, ମୁଁ ଯାଉଛି । ତମେ ଏ ଥଳ ପୋତଦେଇ ଗାତ ବୁଜି ଦେଇ ଚାଲିଯିବ । ହଁ, ଗୋଟାଏ ନୁହେଁ, ଦୁଇଟା ପଣସ ନେଇଯିବ । ଚୁଟିଲ ?” ଏହା କହି ଭଦ୍ରଲେକ ଚରଚରରେ ଚାଲିଗଲେ ।

କବାଟ ବନ୍ଦ ହେଲା । ସୁଧୀର ଖୁସି ହୋଇ ଥଳ ଗାତରେ ପୁରାଇ ଗାତ ବୁଜାଇ ଦେଇ ଧରେ ଧରେ ପାଟିରା ଟପି ରସ୍ତାକୁ ଗଲା ଓ ଘରନୁହଁା ଚାଲିଲା । ଅବଶେଷରେ ସେ ପଣସ ଆଣି ପାରିଛି, ଏହାଠାରୁ ବଳି ଆଉ ଖୁସିର କଥା କ’ଣ ହୋଇପାରେ ?

“ଏ ଟୋକା ! ଥଳରେ କ’ଣ ଧରି ଏତେ ରାତିରେ ଚାଲିଛି ?”

ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ସୁଧୀର ତମକି ପଡ଼ିଲା । ଦେଖିଲା ଦୁଇଜଣ ସିପାୟା ତା’ ଆଡ଼େ ମାଡ଼ି ଆସୁଛନ୍ତି ।

“କିଛି ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା, ଜଣେ ଭଦ୍ରଲେକଙ୍କଠାରୁ ପଣସଟିଏ ମାଗି ଆଣିଛି । ବଡ଼ ଜରୁରୀ ଦରକାର !” ସୁଧୀର କହିଲା ।

“ରାତି ଅଧରେ ପଣସ ଦରକାର ହେଲା ? ଏଡ଼େ ପଣସ-ରସିକ ଆମେ ଆଉ କେବେ ଦେଖି ନଥିଲୁ ।” ଏହା କହି ଜଣେ ସିପାୟା ସୁଧୀରର ଥଳ ଦେହରେ ତା’ ବକ୍ସା ବାଲ ଲାଠି ବାଡ଼େଇ ଦେଲା ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭିତରୁ ଶୁଭିଲା, “ମ୍ୟାଉଁ !”

“ଆରେ, ଇଏ କ’ଣ ? ପଣସ କ’ଣ ବିଲେଇ ଭଳି ବୋବାଇଲାଣି ?” ସିପାୟା-

ମାନେ ଥଳଟି ଖୋଲି ଦେଖିଲେ ଭିତରେ ବିଲେଇ ।

ସୁଧୀର ଚୁଟିଲା, ସେ ବିଲେଇ ଥିବା ଥଳଟି ନ ପୋତି ପଣସ ଥିବା ଥଳ ଭୁଲରେ ପୋତି ଦେଇଛି । କିନ୍ତୁ ସିପାୟାମାନଙ୍କୁ କି କୈଫିୟତ ଦେବ ?

ସିପାୟାମାନେ କିଛି ବୁଝି ନପାରି ବଲବଲ ଅନାଇ ରହିଲେ । “ଇଏତ ବଡ଼ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟାପାର !” ଜଣେ କହିଲା । “ଏହାକୁ ଅଟକାଇ ରଖିବା । ଆଶାମୀକାଲି ହାକିମ ଯାହା ବିଚାର କରିବେ ।” ଦ୍ଵିତୀୟ ଜଣକ କହିଲା ।

କିଛି ନ ଶୁଣି ସେମାନେ ସୁଧୀରକୁ ନେଇ ଯାଇ ରାତିରେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ

ଅଟକ କରି ରହିଲେ । ସକାଳେ ତାକୁ ନେଇଗଲେ ହାକିମଙ୍କ ପାଖକୁ ।

“ହଜୁର! ରାତି ଅଧରେ ଲଏ ଅଳରେ କ’ଣ ନେଇ ଯାଇଥିଲା । ଆମେ ପରୁରବାରୁ କହିଲା ପଣସ । ଦେଖିବା ବେଳକୁ ବିଲେଇ!” ସେମାନେ ହାକିମଙ୍କୁ କହିଲେ ।

ହାକିମ ସୁଧୀର ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥାନ୍ତି; ସୁଧୀର ହାକିମଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥାଏ । କାରଣ ହାକିମ ଆଉ କେହି ନୁହନ୍ତି, ରାତିରେ ସୁଧୀର ଯାହାକୁ ଭେଟିଥିଲା, ସିଏ ସେଇ ପଣସ ଗଛର ମାଲିକ ।

ବିଲେଇ ପୁଣି ମ୍ୟାଉଁ ମ୍ୟାଉଁ ହେଲା ।

ସୁଧୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା, ହାକିମ ହସ ଚାଲିଛନ୍ତି । ଗମ୍ଭୀର ହେବାର ଅଭିନୟ କରି ସେ ସିପାହୀମାନଙ୍କୁ କହିଲେ, “ତମେମାନେ ଏତକ ବୁଝିପାରୁ ନାହିଁ? ଲଏ ଜଣେ ମହା ଯାଦୁକର । ଯାଦୁକର ବିନା ରାତି ଅଧରେ କେହି ବିଲେଇ ଧରି ବୁଲେ? ଯାଅ, ତମେମାନେ ଯାଅ ।”

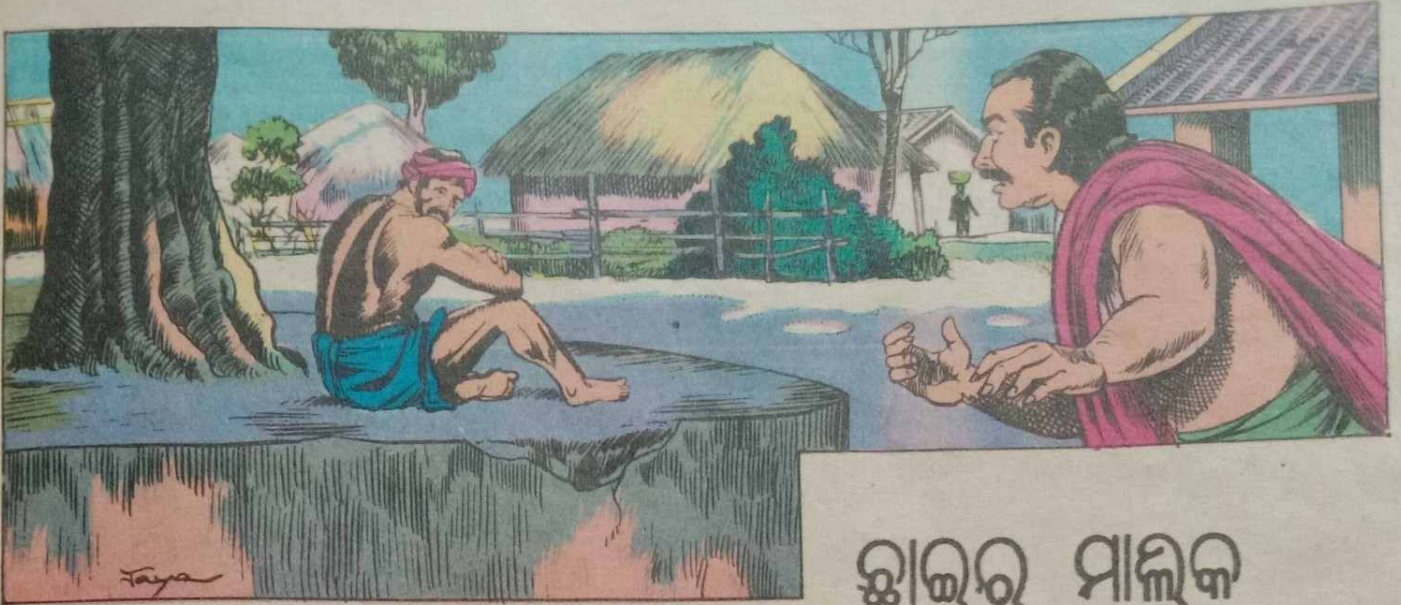
ସିପାହୀମାନେ ଯିବା ପରେ ହାକିମ ବେଦମ ହସି କହିଲେ, “ତମେ ତେବେ ବିଲେଇ ଅଳ ବଦଳରେ ପଣସ ଅଳ ପୋତି ଦେଇଛ! ଯାହାହେଉ, ବଡ଼ ଭଲ କଲା । ବିଲେଇ ଯେ ବଞ୍ଚି ରହିଛି, ତାହା ତମର ପାଇଁ । ମୋ ସ୍ତ୍ରୀ କେଡ଼େ ଖୁସି ହେବେ!”

ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଣେ ସିପାହୀ ପଠାଇ ବାଡ଼ିରୁ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପାତଳ ପଣସ ଅଣାଇଲେ ଓ ସୁଧୀରକୁ ଦେଲେ ।

“ପରେ ପୁଣି ଆସିବ । ଗପସପ ହେବା । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଲେଇକୁ ନେଇଯାଇ ମୋ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଦେଖାଏଁ ।” ହାକିମ କହିଲେ ।

ସୁଧୀର ପଣସ ନେଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା ବେଳକୁ ମାଉସୀ ବୋଲି ଡକା ହେଉଥିବା ପଡ଼ୋଶୀ ଘରର ଭଦ୍ରମହିଳା କହିଲେ, “ଆରେ! ତମେ କୁଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲ ରାତି ସାରା? ବିଚରା ରମା ତମ ସକାଶେ କେଡ଼େ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ!”

ଛାଇର ମାଲିକ

ରାଇଚପୁର ଗାଁର କଥା । ମହାଜନ ଶୁଭ ସିଂହକୁ ନ ଜାଣେ କିଏ ? ଅବଶ୍ୟ ତାକୁ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ବୋଲଲେ ସେ ଯେ ଜଣେ ବଶିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତି, ତାହା ନୁହେଁ । ସେ ନିଜର ଖଲ ବୁଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ଏକ ଅନ୍ୟକୁ ଶୋଷଣ କରିବା ଦିଗରେ ନିଜର ଦକ୍ଷତା ଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ଜଣାଶୁଣା ହୋଇଥାଏ ।

ତା' ଘର ଆଗରେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଗଛ ଥାଏ । ଗଛଟି ତା' ନିଜର । ଶେମ ଦିନରେ ତା' ଛାଇ ବଡ଼ ଶୀତଳ ଲଗୁଥାଏ ।

ଦିନେ ଶରାବେଳେ ଶୁଭ ସିଂହ ଦେଖିଲା, ମଲମୁଣ୍ଡିଆ ଜୟୀ ଦାସ ଗଛ ମୂଳେ ବସିଛି ।

“ହଇରେ ଜୟୀ ! ତୁ କାହା ଅନୁମତିରେ ମୋ ଗଛର ଛାଇ ଉପଭୋଗ କରୁଛୁ ?” ଶୁଭ ସିଂହ ଧମକ ଦେଇ ପଚାରିଲା ।

“ମହାଜନ ପୁଅ ! ସେଥିରେ ତମର କ'ଣ ଯାଏ ଆସେ ? ଟିକିଏ ଛାଇରେ ବସିଗଲି । ତମର ପୁଣ୍ୟ ହେବ ।” ଜୟୀ କହିଲା ।

“ଟିକିଏ ଛାଇରେ ବସିଗଲି ! ଆହା ! ଛାଇ ଅବା ସତେ ତୋର ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତି ! ଯଦି ଛାଇରେ ବସିବାକୁ ଏଡ଼େ ସଉକ୍, ତେବେ ଛାଇ କିଣି ନେଉ ନାହୁଁ ?” ଶୁଭ ସିଂହ ଥଟ୍ଟାଳିଆ ଭାବରେ ପଚାରିଲା ।

“ହଉ ବାବୁ, କିଣିନେବା । ଦାମ କେତେ ?” ଜୟୀ ଦାସ ପଚାରିଲା ।

“ପଚାଶ ଟଙ୍କା !”

ଜୟୀ ଦାସ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ବଶିଷ୍ଠ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ଭାବରେ ନେଇ ଆସିଲା । ଆନ୍ତର ଦଶ ପନ୍ଦର ଜଣ ଲୋକ ମଜା ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ । ଲେଖାପଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ଜୟୀ ଦାସ ହେଲା ସେ ଗଛର ଛାଇର ମାଲିକ ।

ପଦର ଦିନ ଗଲା । ମାସେ ଗଲା ।
ଜୟୀ ଦାସକୁ ଆଉ ସେ ଛଇ ପାଖକୁ ଆସିବାର
ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଶୁଭ ସିଂହ ମନେ ମନେ
ହସି କହୁଥାଏ, “ବୋକାଟା ପରୁଣ ଟଙ୍କା
ଗଣିଦେଲା ବିନା କାରଣରେ !”

ଦିନେ ହଠାତ୍ ସେ ଦେଖିଲା, ଜୟୀ ଦାସ
ଆସି ତା’ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ବସିଛି । “ଏଠି
କାହିଁକି ବସିଛୁ ?” ଶୁଭ ସିଂହ ପଚାରିଲା ।

“ଧରେ, ବାବୁ, ଧରେ । ମୋ ଛଇରେ
ମୁଁ ବସିଛି । ବେଶି ପାଟି କରନା ।” ଜୟୀ
ଦାସ ଜବାବ ଦେଲା ।

ଶୁଭ ସିଂହ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲା, ଚତୁ
ବଦଳି ଗଲାଣି । ଗଛର ଛଇ ଆସି ଦାଣ୍ଡ
ଦୁଆରେ ପଡ଼ିଛି । ସେ ତୁପ୍ ହୋଇଗଲା ।
କିନ୍ତୁ ଜୟୀ ଦାସ ପ୍ରତି ତା’ ମନରେ ଭୟ
ଆସିଗଲା ।

ଆଦୁର ଦୁଇମାସ ଗଲା । ଦିନେ ଶୁଭ
ସିଂହର ଝିଅକୁ ଜନମା ହସାବରେ ଦେଖିବା

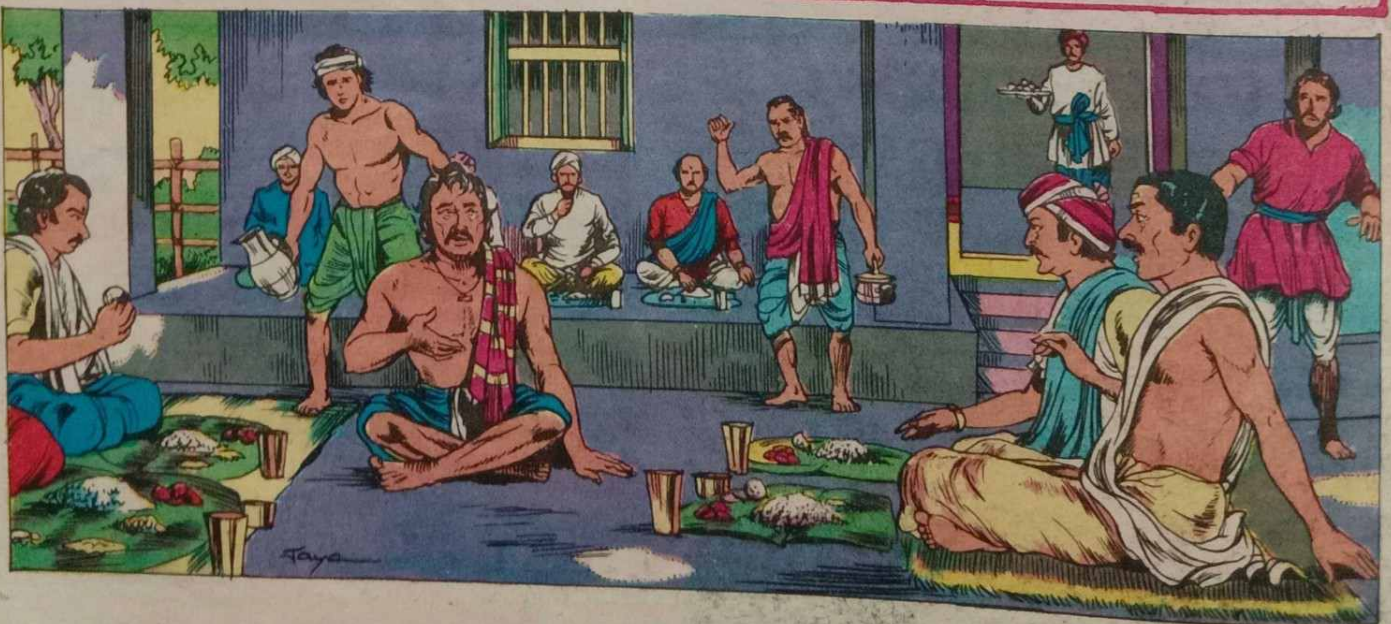
ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଦୂର ଗାଁର ବରପକ୍ଷର
ଲୋକେ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯେଉଁ
ସ୍ଥାନରେ ଖାଇବାକୁ ଦିଆ ହେଉଥାଏ, ସେଠି
ଆସି ହଠାତ୍ ଜୟୀ ଦାସ ବସିଗଲା । ଅତିଥି-
ମାନେ କିଛି ବୁଝି ନପାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଅନାଇଲେ ।

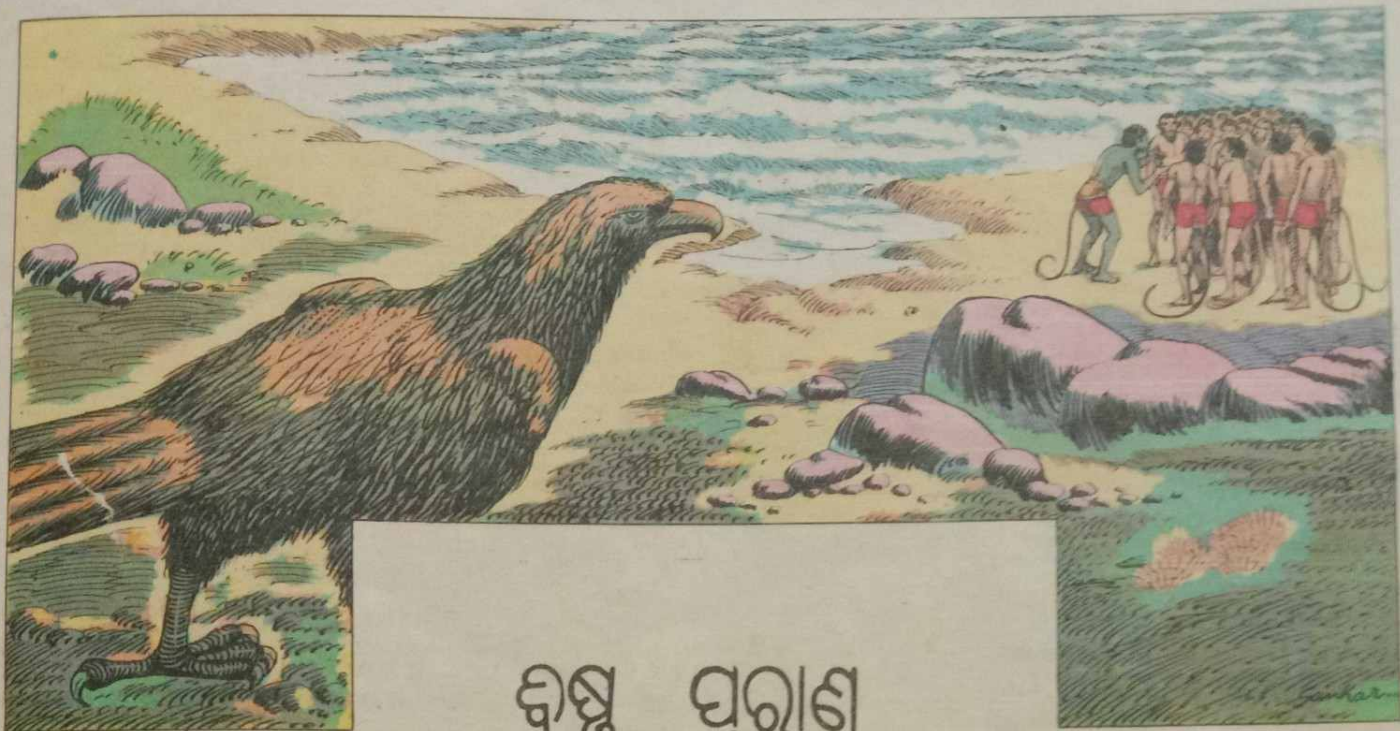
କିନ୍ତୁ ଶୁଭ ସିଂହ ବୁଝିଲା । ଗଛର ଛଇ
ଆସି ସେଠି ପଡ଼ିଥାଏ ।

“ଜୟୀ ! ଟିକିଏ ଏଆଡ଼େ ଆସିଲ !”
ଶୁଭ ସିଂହ ନମ୍ର ଗ୍ରାବରେ ଡାକିଲା । ଜୟୀ
ଉଠିଗଲା ।

“ଭାଇ, ଏମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଛଇ କିଣିବା
କଥା ଉଠାଅ ନାହିଁ । କିଛି ଲଭ ରଖି ଛଇ
ମୋତେ ବିକିଦିଅ ।” ଶୁଭ ସିଂହ କହିଲା ।

“ଲଭ ଲେଉଟା ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ
ଇଚ୍ଛା ମୋ ପରୁଣ ଟଙ୍କା ଦେଇଦେବ । ତମେ
ଏଡ଼େ ଭଲ ବ୍ୟବହାର କଲଣି, ଏଇ
ଯଥେଷ୍ଟ ।” ଏହା କହି ଜୟୀ ଦାସ ଚାଲିଗଲା ।

ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ

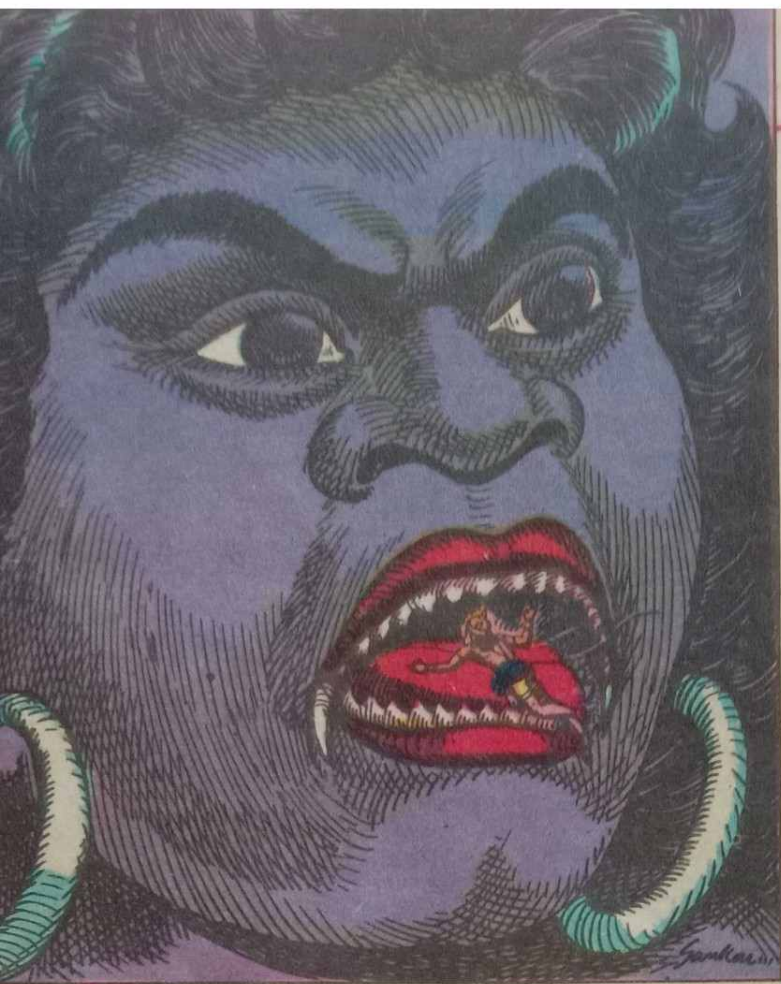
ତା'ପରେ ସୁଗ୍ରୀବ କହି ଯିବାର ରଜା ହେଲେ ।

ବାଳୀପୁତ୍ର ଅଙ୍ଗଦ ଯୁବରାଜ ଭାବରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ହେଲେ । ଅଙ୍ଗଦଙ୍କ ଉପରେ ରାଜକାର୍ଯ୍ୟ ସମର୍ପଣ କରି ସୁଗ୍ରୀବ ବିଲସ-ବ୍ୟସନରେ ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ବିତାଇଲେ । ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେ କଥା ଦେଇଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ସେକଥା ସେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲିଗଲେ । ଦିନେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସେକଥା ଚେତେଇ ଦେବାପାଇଁ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ କହି ଯିବାରେ । ହନୁମାନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସୁଗ୍ରୀବକୁ କହିଲେ, “ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ କରିବା ହେଉଛି ଆମର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।”

ସୀତାଙ୍କୁ ଠାବ କରିବା ପାଇଁ ସୁଗ୍ରୀବ ଦ୍ରୁତ ଓ ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଚାଲିଥିବା ପଥରେ ପଠାଇଲେ ।

ଅଙ୍ଗଦ, ହନୁମାନ ଓ ଜାମ୍ବବାନ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ଗଲେ । ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଶ୍ରୀରାମ ତାଙ୍କର ମୁଦିଟିଏ ଖୋଲି ଚନ୍ଦ୍ର ସ୍ବରୂପ ଦେଲେ ।

ବାନରମାନେ ସାଗର ତଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନେ ଜାଣିଥିଲେ ଜଟାୟୁ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ କହିଥିଲା ଯେ ରାବଣ ସୀତାଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ନେଇ ଯାଇଛି । ଏଇ ସମୟରେ ଛିନ୍ନପକ୍ଷ ସମ୍ପାତ ନାମକ ଏକ ବୃଦ୍ଧ ପକ୍ଷୀ ଶାନ୍ତ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଆସି ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ଥିଲା ଜଟାୟୁର ଭାଇ ଓ ଦେଖିବାକୁ ପବିତ୍ର ଥିଲା । କେତେ ଯୁଗ ପୂର୍ବରୁ ଥରେ ଜଟାୟୁ ଓ ସମ୍ପାତ ଦୁଇଭାଇ ସୂର୍ଯ୍ୟମଣ୍ଡଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଡିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରିଥିଲେ । ଜଟାୟୁ ବହୁତ ପ୍ରୟାସ କରିବା ପରେ ତାକୁ କଷ୍ଟ ହେବାରୁ

ସେ ଅଧିକ ଉଡ଼ିବା ପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବାରୁ ବିରତ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସମ୍ପାଦ ଉଡ଼ିକରି ଆହୁରି ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠିଯିବାରୁ ତା'ର ପକ୍ଷ ସବୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ତାପରେ ପୋଡ଼ିଗଲା ଓ ସେ ଦକ୍ଷିଣ ସମୁଦ୍ରରେ ଖସି ପଡ଼ିଲା । ସେହି ଦିନଠାରୁ ସେ ସେହି-ଠାରେହିଁ ରହୁଛି । ସମ୍ପାଦ ବାନରମାନଙ୍କର ସବୁକଥା ଶୁଣି ଅଙ୍ଗଦକୁ ପିଠିରେ ବସାଇ ଲଙ୍କାପୁର ଦୁରରୁ ଦେଖାଇ ଦେଲା ।

ହନୁମାନ ଥିଲେ ମହାନ ଶକ୍ତିଶାଳୀ । କିନ୍ତୁ ଦେବତାଙ୍କ ଅଭିଶାପରେ ସେ ନିଜର ଶକ୍ତି କଥା ଭୁଲି ଯାଇଥିଲେ । ସେ କଥା ଜାମ୍ବବାନ ଜାଣିଥିଲେ । ସେ ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରାଇଦେଇ କହିଲେ, “ହନୁମାନ

ଦେବତାଙ୍କ ଅଭିଶାପ ତୁମ ଉପରେ ଥିଲା ସେ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ ଭଗବାନ ରାମଙ୍କୁ ନ ଦେଖିବୁ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମର ଶକ୍ତି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ବନ୍ଦୀ ହୁଏ ତୁମେ ଭୁଲିଯିବ । ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ୍ ହେବା ପରେ ତମେ ତୁମର ସୁବିଶିଷ୍ଟ ଫେରି ପାଇବ । ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି ପାଇଁ ଶେଷ ଯୋଜନା ସମୁଦ୍ର ଲଂଘନ ତମେହିଁ କରିପାରିବ ।”

ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ମାତ୍ରେ ହନୁମାନ ଅସୀମ ଶକ୍ତିର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ଏକ ଲମ୍ଫରେ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଲଙ୍କା ଦିଗରେ ଉଡ଼ିଗଲେ ।

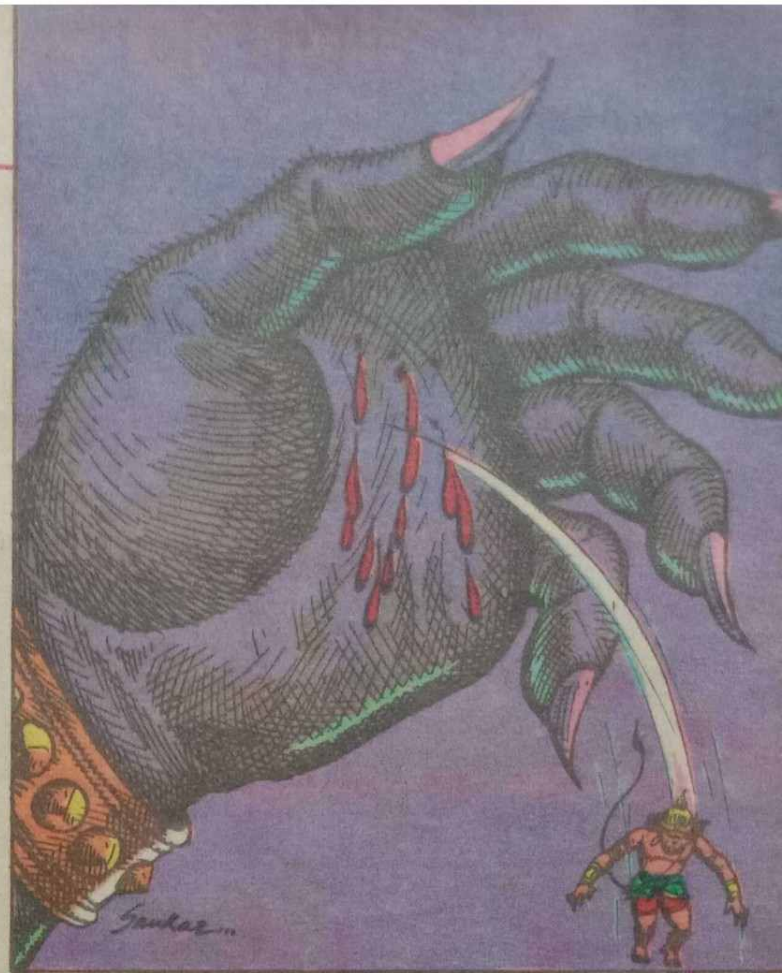
ପବନ ପୁତ୍ର ହନୁମାନ ଯେତେବେଳେ ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲେ ତାଙ୍କ ବୁଦ୍ଧି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଦେବତାମାନେ ସୁରସାଙ୍କୁ ପଠାଇଲେ । ସୁରସା ଗୋଟିଏ ରାକ୍ଷସୀର ଭୟଙ୍କର ଆକୃତି ନେଇ ମୁହଁ ଖୋଲି ହନୁମାନଙ୍କର ରସ୍ତା ବନ୍ଦ କଲେ । ହନୁମାନ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ସୁରସାଙ୍କଠାରୁ ଆହୁରି ବଡ଼ କରିଦେଲେ । ସୁରସା ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଆହୁରି ବିସ୍ତାର କରିଲେ । ହନୁମାନ ହଠାତ୍ ଶରୀରକୁ ଛୋଟ କରିଦେଇ ସୁରସାଙ୍କ ମୁହଁରେ ପଶି ପୁଣି ବାହାରି ଆସିଲେ । ତାଙ୍କର ଏପରି ବୁଦ୍ଧି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ଦେବତାମାନେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ।

ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଆକାଶରେ ପୁଣି ସେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏଇ ସମୟରେ ସିଂହବା ନାମକ ଗୁପ୍ତାଗ୍ରହଣୀ ରାକ୍ଷସୀ ପାଣି ଭିତରେ

ଥାଇ ଗୁଲ ମାଧ୍ୟମରେ ହନୁମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ହନୁମାନ ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ତାକୁ ମାର ପକାଇଲେ ।

ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ବନ୍ଧୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ସେ ପୁଣି ଆକାଶମାର୍ଗରେ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେତେବେଳେ ସୁବର୍ଚ୍ଚଳ ନାଶ୍ଟୀ ଏକ ମଗର କନ୍ୟା ସମୁଦ୍ରରେ ମୁହଁ ଖୋଲ ରଖି ଶ୍ଵାସୁଥାଏ । ହନୁମାନଙ୍କର ଶ୍ରମ ବଶରୁ ଦେହରୁ ନିର୍ଗତ ସ୍ଵେଦବିନ୍ଦୁମାନ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ ଝରି ପଡ଼ିଲା । ସୁବର୍ଚ୍ଚଳଙ୍କ ପାଟି ଭିତରେ ମଧ୍ୟ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବିନ୍ଦୁ ପଡ଼ିଲା । ସେଇ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବିନ୍ଦୁ ସୁବର୍ଚ୍ଚଳଙ୍କ ଗର୍ଭରେ ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପତ୍ତିର କାରଣ ହେଲା । ଯଥା ସମୟରେ ଯେଉଁ ସନ୍ତାନଟି ଜନ୍ମ ହେଲା ତା'ର ନାମ ଥିଲା ମକରଧ୍ଵଜ ।

ଅନେକ ଯୁଗ ଆଗରୁ ଥରେ ପବିତ୍ରମାନେ ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ପକ୍ଷ ଥାଏ । ଏପରି ଉଡ଼ୁ ଉଡ଼ୁ ସେମାନେ ଆକାଶ ଆକ୍ରମଣ କରି ସ୍ଵର୍ଗ ଆଡ଼କୁ ଉଡ଼ି ଚାଲିଲେ । ଇନ୍ଦ୍ର ହୁଇ ହୋଇ ବଜ୍ରାଘାତରେ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ଛେଦନ କଲେ । ଛିଲଟିଏ ପବିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ପୃଥିବୀର ଯେଉଁ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ପଡ଼ିଲେ ସେଇଠାରେହିଁ ଅନନ୍ତକାଳ ପାଇଁ ରହିଗଲେ । ସେତେବେଳେ ଅଳ୍ପ କେତେକ ପବିତ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଭୟରେ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ଯାଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଏବେ ମଧ୍ୟ ପକ୍ଷ ଅଛି । ହିମାଳୟ ପୁଅ ମୈନାକ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ।

ସେ ହନୁମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଭଗବାନ୍ ରାମଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ପାଣି ଭିତରୁ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଉଠିଲେ ଓ ହନୁମାନଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, “ହନୁମାନ, ମୋ ଉପରେ ଓହ୍ଲାଇ କ୍ଷଣକାଳ ବିଶ୍ରାମ ନେଇ ପୁଣି ନିଜ ବାଟରେ ଯାଅ ।” ହନୁମାନ ଅଳ୍ପ ଦୂର କହିଲେ, “ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ କୃପାରୁ ମୋର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ କ୍ଳାନ୍ତି ଆସେ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କ ସୌଜନ୍ୟ ଓ ଶୁଭେଚ୍ଛାରେ ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ ଓ ଉତ୍ସାହିତ । ଏବେ ଆପଣଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ଯାଉଛି ।” ତା'ପରେ ସେ ମୈନାକଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ଉଡ଼ି ଯାଇ ଲଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ଲଙ୍କା ନଗରର ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ନଗର ଦେବା
ଲଙ୍କିନୀ ହନୁମାନକୁ ଦେଖି ଦିଶୁଲ ଉଠାଇ
ମାରିବାକୁ ଧାଇଁଲେ । ହନୁମାନ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍
ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପ ଧାରଣ କରି ଲଙ୍କାଗଡ଼ର ଦ୍ଵାର
ଭିତରେ ପଶିବା ବେଳେ ଲଙ୍କିନୀ ପୁଣି
ହନୁମାନଙ୍କୁ ମାଛୁଟିଏ ପରି ନିଜ ହାତ ମୁଠାରେ
ଧରିନେଲେ । କିନ୍ତୁ ହନୁମାନ ହାତପାପୁଲି
କାଟିଦେବାରୁ ତାଙ୍କ ମୁଠା ଶିଥିଲ ହୋଇଗଲା
ଓ ହନୁମାନ ସେଠାରୁ ବାହାର ଆସି ପୁଣି
ନିଜ ରୂପ ଧରି ତାଙ୍କୁ ଜୋର କରି ବିଧା
ମାରିଲେ । ସେଇଥିରେ ସେ ମୂର୍ଚ୍ଛା ହୋଇ
ପଡ଼ିଗଲେ । ତେଜନା ଫେରି ଆସିବାରୁ ସେ
ହନୁମାନଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲେ, “ହନୁମାନ,

ମୋତେ ଥରେ ବୁଝା କହିଥିଲେ କି ଯେବେ
ମୁଁ ଏପରି ବେହୋସ ହୋଇଯିବି ସେତେ-
ବେଳେ ଲଙ୍କାର ପତନ ଆରମ୍ଭ ହେବ ।”
ଏକଥା କହି ସେହି ଗନ୍ଧବ ନାରୀ ଦିବ୍ୟରୂପ ଧରି
ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିଗଲେ ।

ହନୁମାନ ଲଙ୍କା ନଗରରେ ପ୍ରବେଶ କରି
ରାବଣର ରାଜନବର ଓ ତା’ର ଐଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ
ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ସେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ରୂପରେ
ରାଜପୁରୀ ସାରା ବୁଲି ସୀତାଙ୍କୁ ଖୋଜିଲେ ।

ଶେଷରେ ହନୁମାନ ଅଶୋକବନରେ
ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ଗୋଟିଏ ଟଙ୍କାମଲମଲ
ମଣ୍ଡପ ଉପରେ ବସି ସୀତା ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ
କରି ବିଲପ କରୁଥିଲେ । ସେହି ମଣ୍ଡପର
ଗୁରୁକୋଣରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଆୟୁଧ ଧରି
ରାକ୍ଷସୀମାନେ ସୀତାଙ୍କୁ ଜଗି ରହିଥିଲେ ।

ହନୁମାନ କ୍ଷୁଦ୍ରଦେହ ଧାରଣ କରି ଗୋଟିଏ
ବୃକ୍ଷ ଶାଖାରେ ଲୁଚି ରହିଲେ । ଏଇ
ସମୟରେ ରାବଣ ବହୁଜନ ପରିବେଷିତ ହୋଇ
ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ହେ ସୀତା,
ସ୍ଵପ୍ନରେ ବି ଭାବନାହିଁ ଯେ ରାମ ଜୀବନରେ
କେବେ ଲଙ୍କାକୁ ଆସିପାରିବ ।”

ଏହାର ଉତ୍ତର ସୀତା ଏକ ଭୃଗୁଶ୍ରୀକୁ
ଗୃହିଁ କହିଲେ, “ହେ ରାବଣ, ତମେ ବି
ସ୍ଵପ୍ନରେ ଭାବନାହିଁ ଯେ ତୁମର ବଳ, ପରାକ୍ରମ
ଓ ବୈଭବ ଦେଖି ମୁଁ ତୁମର ବଶବର୍ତ୍ତୀ
ହେବି । ତୁମର ପ୍ରକୃତ ନାଚ ଓ ତୁମେ

ଦୁଷ୍ଟ ସ୍ୱଭାବର ବ୍ୟକ୍ତି । ତୁମକୁ ଦଣ୍ଡଦେବା
ରାଜା ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଧର୍ମ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ତୁମର
ଅନ୍ୟ ସବୁ କଥା ମୋ ନିକଟରେ ଉନ୍ମାଦର
ପ୍ରଳାପ ତୁଳ ମନେ ହେଉଛି । ଅନ୍ତମ ସମୟ
ଆସିବା ପୁର୍ବରୁ ଆଉ କିଛି ପୁଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କର ।”

ରାବଣ ରାଗିଯାଇ ହାତରେ ତରବାସ ଧରି
ଗଳ୍ପି ଉଠିଲା, “ମୁଁ ତୁମକୁ ହାଣି ଦେବି ।”

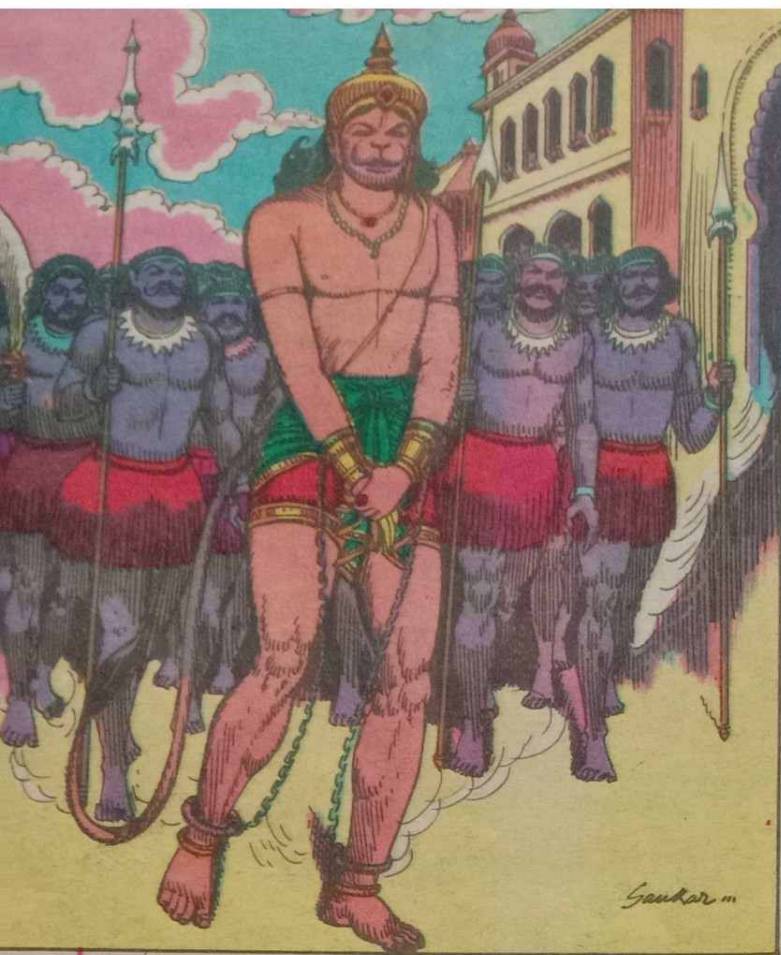
ସୀତା କହିଲେ, “ତୁମେ ଭରୁଛ କି
ଏଇ ହୋଧ ଦେଖି ମୁଁ ତୁମର ଅଧୀନତା
ସ୍ୱୀକାର କରିବି? ତମେ ମୃତ୍ୟୁର ଅପେ-
କ୍ଷାରେହିଁ ରହିଥାଅ ।”

ଏସବୁ ଶୁଣି ରାବଣ ରାଗକରି ସେଠାରୁ
ଗୁଲିଗଲା । ତା’ପରେ ହମେ ପହଞ୍ଚିବା
ଦେଉଥିବା ରାକ୍ଷସୀମାନେ ସେଠାରୁ ଗୁଲିଗଲେ ।
ଏଇ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ହନୁମାନ ଗଛରୁ
ଓହ୍ଲାଇ ରାମନାମ ଜପକରି ସୀତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ
ଆସି ଠିଆ ହେଲେ । ସୀତା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଅନାଇଥା’ନ୍ତି । ହନୁମାନ ସମସ୍ତ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା
କରି ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମୁଦ୍ରିକା ତାଙ୍କ ହାତରେ
ଦେଲେ । ତା’ପରେ ହନୁମାନ କହିଲେ,
“ମା’, ଆପଣ ମୋ କାନ୍ଦରେ ବସନ୍ତୁ । ମୁଁ
ଆପଣଙ୍କୁ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବି ।”

“କିନ୍ତୁ ଏହା ଉଚିତ ହେବନାହିଁ । ସ୍ୱୟଂ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଏଠାକୁ ଆସି ରାବଣକୁ ବଧ କରି
ମୋତେ ଏଠାରୁ ନେଇଯିବା ଉଚିତ୍ ।”
ତା’ପରେ ସୀତା ତାଙ୍କର ମଥାମଣି ଖୋଲି

ହନୁମାନଙ୍କୁ ଦେଲେ । ତା’ପରେ ହନୁମାନ
ସୀତାଙ୍କର ଅନୁମତି ନେଇ ରାବଣର ସମଗ୍ର
ଫୁଲଫଳ ବଗିଚା ଧ୍ୱଂସ କରି ଫଳ ଖାଇବାରେ
ଲାଗିଲେ । କାରଣ ସେ ସୀତାଙ୍କୁ ନ ଦେଖିବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିଛି ଖାଇ ନଥିଲେ । ହନୁମାନଙ୍କୁ
ଧରିବାକୁ ଆସିଥିବା ରାବଣର ପୁଅ ଅକ୍ଷୟ-
କୁମାରକୁ ଓ ଅନେକ ରାକ୍ଷସସେନାଙ୍କୁ ହନୁମାନ
ବଧ କଲେ । ଅବଶେଷରେ ରାବଣ ପୁତ୍ର
ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ହନୁମାନଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ
କଲେ । ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବାକୁ ଯାଇ
ସେ ଇନ୍ଦ୍ରଜିତର ଅଧିନକୁ ଆସିଲେ । ତଦ୍ୱାରା
ସେ ରାବଣ ସହିତ ମୁହାମୁହିଁ କଥାବାର୍ତ୍ତା
କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।

ସୀତାଙ୍କୁ ଫେରାଇ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମରେ
କ୍ଷମାପ୍ରାର୍ଥନା ପୂର୍ବକ ରେଣ ନିଅ ।”

ହନୁମାନ କଥାରେ ରାଜିଯାଇ ରାବଣ ତା’ର
ଚରବାସ ଉଠାଇଲା । ଏହା ଦେଖି ବିଭୀଷଣ
ରାବଣକୁ ବୁଝାଇଲା, “ଭାଇ; ଦୁତକୁ ସହାର
କେନ୍ଦ୍ର କରେନାହିଁ । ଏଥିରେ ତୁମର ଯଶରେ
କଳଙ୍କ ଲାଗିବ ।”

“ତେବେ ଗୋଟାଏ କାମ କର । ତା’
ଲଙ୍ଗୁଡ଼ରେ କନା ବାନ୍ଧି ନିଆଁ ଲଗାଇ
ଦିଅ ।” ରାବଣ ଆଦେଶ ଦେଲା ।

ରାକ୍ଷସ ସୈନ୍ୟମାନେ ଆନନ୍ଦରେ କୋଳହଳ
କରି, କନା ସବୁ ତାଙ୍କ ଲଙ୍ଗୁଡ଼ରେ ବାନ୍ଧିଲେ,
ଯେତେ କନା ବାନ୍ଧିଲେ ମଧ୍ୟ ଲଙ୍ଗୁଡ଼ ବଢ଼ି
ଗୁଲିଥାଏ । ତେଲ ମଧ୍ୟ ତଳା ଗୁଲିଥାଏ ।
ଶେଷକୁ ତେଲ ବି ଶେଷ ହୋଇଗଲା ।
ତା’ପରେ ସେମାନେ ଆଉ କିଛି ବିଚାର ନ
କରି ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଲେ । ନିଆଁ ଜଳିବା
ମାତ୍ରେ ହନୁମାନ ଏକ ବିରାଟ ଲମ୍ଫ ଦେଇ
ଯାଇ ରାବଣର ପ୍ରାସାଦ ଉପରେ ବସିଲେ ।
ସେଠାରୁ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ସମସ୍ତ ଘର ଉପରେ
ନିଆଁ ଲଗାଇଲେ । କେବଳ ବିଭୀଷଣଙ୍କ ଘର
ଛାଡ଼ି ସାରା ଲଙ୍କା ନଗରୀ ଭସ୍ମ ହୋଇଗଲା ।
ସେ ପୁଣି ଥରେ ସୀତାଙ୍କୁ ଦେଖାକରି ନିଜ
ଲଙ୍ଗୁଡ଼କୁ ସମୁଦ୍ରରେ ବୁଡ଼ାଇ ଉଡ଼ିଗଲେ ।

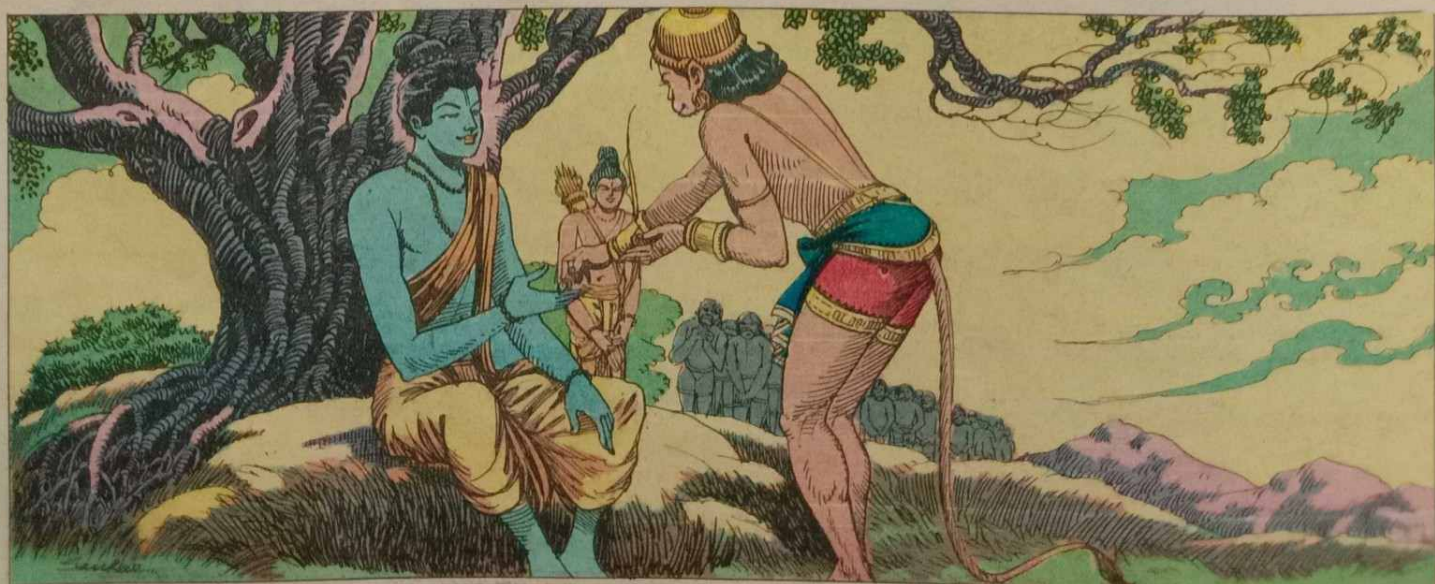
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାଫଲ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିବାରୁ
ହନୁମାନଙ୍କର ବେଶ ଆଦୃଶ ବଢ଼ିଗଲା । ସେ

ବନ୍ଦୀ ହନୁମାନଙ୍କୁ ରାବଣର ସମୀପକୁ
ନିଆଗଲା । ରାବଣ ଉଚ୍ଚ ସିଂହାସନ ଉପରେ
ବସି ଦର୍ପପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ହନୁମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା ।
ସେଥିରେ ହନୁମାନ ଟିକିଏ ହସି ଦେଇ ନିଜ
ଶରୀରକୁ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତାଙ୍କ
ଦେହ ସ୍ଥିତ ବନ୍ଦନ ସବୁ ଛୁଡ଼ିଗଲା । ଶେଷରେ
ନିଜ ଲଙ୍ଗୁଳରେ ରାବଣ ସହ ସମଉଚ୍ଚତାରେ
ଏକ ଆସନ କରି ତହିଁପରେ ବସିଲେ ।

ହନୁମାନ କହିଲେ, “ହେ ରାକ୍ଷସରାଜ
ରାବଣ, ମୁଁ ହେଉଛି ଶ୍ରୀରାମ ଦୁତ ହନୁମାନ ।
ତୁମର ଦୁଷ୍ଟମି ଯୋଗୁ ଏବେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଉଚିତ୍
ଦଣ୍ଡବିଧାନ କରିବେ । ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଅ ।
ଯଦି ବୁଦ୍ଧି ନାଶ ହୋଇନାହିଁ, ତେବେ

ବିଭ୍ରାସଣ ତା'ର କେତେକ ଅନୁଚର ବର୍ଗକୁ
ନେଇ ଲଙ୍କା ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ ।

ଦୁଇ ରୋଗି

ଅନେକ ପୁରାଣ କାଳର କଥା । ଇସକ ଦେଶ
ଭିତରେ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଗ୍ରେଟିଆ ରାଜ୍ୟ ।
ସେ ରାଜ୍ୟର ଯୁବକ ରାଜା ଅନେକ ଶାସନ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଲ୍ କରିଥିଲେ ।

ଥରେ ସେ ଠିକ୍ କଲେ କି ରାଜ୍ୟରେ
ଭିକାରୀ ରଖାଇ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟ
ସାରା ତାଙ୍କର ଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଘୋଷଣା କରିଦିଆ
ଗଲା । କର୍ମଗୁରୁମାନେ ଖୋଜି ଖୋଜି ସବୁ
ଭିକାରୀଙ୍କୁ ଧରି ଆଣିଲେ । ଯେଉଁମାନେ
କାମଦାମ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଥିବାର ଦେଖାଗଲା,
ସେମାନଙ୍କୁ କିଛି କାମ ଯୋଗାଇ ଦିଆଗଲା ।
ଯେଉଁମାନେ ଅକ୍ଷମ, ସେମାନଙ୍କୁ ଧର୍ମଶାଳରେ
ରଖାଇ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଗଲା ।

କିନ୍ତୁ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ କେନ୍ଦ୍ର କେନ୍ଦ୍ର ଭିକାରୀ
ଧର୍ମଶାଳରୁ ଖସିଯାଇ ଭିକା ମାଗିବାର
ଦେଖାଗଲା । ରାଜା ସେଉଁଠୁ ଘୋଷଣା କଲେ

କି ଯିଏ ଭିକା ଦେବ, ତା'ର ଗୋଟାଏ ହାତ
କାଟିଦିଆ ହେବ ।

ରାଜାଙ୍କର ଜଣେ ଭଉଣୀ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ
ପ୍ରକୃତି ବଡ଼ ସ୍ୱରୁ । ଦିନେ ସେ ତାଙ୍କ
ମାମୁଁ ଘରକୁ ଯାଉଥାନ୍ତି । ବାଟରେ ଗୋଟାଏ
ତୋଟା ଭିତରେ ସେ ବିଶ୍ରାମ କଲେ ।
ସେତେବେଳକୁ ବେଳ ଦୁଇ ପହର ହେଲାଣି ।
ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଥିବା ପରିଗୁରୁକାମାନଙ୍କୁ
ଦୁଇ ଦୁଇଗଣ୍ଡି ପାଉଁରୁଟି ଖାଇବାକୁ
ଦିଆଗଲା ।

ଜଣେ ପରିଗୁରୁକା ରୁଟି ଧରି ପାଖରେ
ଥିବା ସରୋବର ପାଖରେ ବସି ଖାଇବ
ବୋଲି ଯାଉଛି, ଗୋଟାଏ ଗଛ ମୂଳରେ
ଜଣେ ଗୋଇଥିବାର ସେ ଦେଖିଲା । ବୁଢ଼ା
ପାଖକୁ ଯାଇ ସେ ପଚାରିଲା, “କ’ଣ,
ଦେହ ଖରାପ ହୋଇଛି କି ?”

ଆରବ୍ୟ ରଜନୀର କାହାଣୀ

“ହୁଅ ! ମୁଁ ଜଣେ ପଥକ । ବହୁତ ଦୂର ସ୍ଥାନରୁ ଆସୁଛି । ତନିଦିନ ତଳେ ନିଜନ ଗସ୍ତରେ ଦୟାମାନେ ମୋ ପାଖରେ ଥିବା ସବୁ ଟଙ୍କାପଇସା ଲୁଟି ନେଲେ । ତନିଦିନ ଧରି କିଛି ଖାଇ ନାହିଁ ।” ବୁଦ୍ଧ କୌଣସି ମତେ କହିଲେ ।

“ତେବେ ଆପଣ ଏ ପାଉଁରୁଟି ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଖାଇ ନିଅନ୍ତୁ ।” ପରିଗୁରିକା କହିଲା ।

ଅଳ୍ପ ଦୂରରୁ ଗଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ ଦେଖି ପାରିଲେ କି ତାଙ୍କର ସେ ପରିଗୁରିକା ଜଣକୁ ଶେଷ ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଡକାଇଲେ ଓ କଠୋର କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, “ଭିକ୍ଷ ଦେବା ନିଷେଧ ବୋଲି ଜାଣିନାହିଁ ?”

“ଗଜକୁମାରୀ ! ଜାଣେ । ଅନେକ ଅଳସୁଆ ଓ ଠକ ଲୋକେ ଭିକ୍ଷାବୃତ୍ତି କରିବା ବୋଲି ଗଜା ତାହା ବନ୍ଦ କରିବା ସଜାଣେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ ବୁଦ୍ଧ ଭିକ୍ଷାଗ୍ରାହୀ ନୁହନ୍ତି ; ସେ ଜଣେ ପଥକ । ଦୟାମାନଙ୍କ ହାତରେ ସବୁ ସାଇଛି । ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ଶେଷ ଦେଉଛି ।” ପରିଗୁରିକା ନମ୍ର ଶବ୍ଦରେ ଜଣାଇଲା ।

“ଭିକ୍ଷା ଯିଏ ଦେବ, ତା’ର ଦଣ୍ଡ କ’ଣ ଜାଣିଛ ତ ?” ଗଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ ଆଦୃଶ କଠୋର କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲେ ।

“ଜାଣେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଭିକ୍ଷ ଦେବା ନୁହେଁ, ଜଣକ ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷା କରିବା ।” ଏହା କହି ପରିଗୁରିକା ଯାଇ ବୁଦ୍ଧଙ୍କୁ ଶେଷ ଖୁଆଇଲେ ।

ଗଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ ଏତେ ଗାଳିଗଲେ ଯେ ଆଉ ମାମୁଁ ଘରକୁ ନଯାଇ ପ୍ରାସାଦକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ଭାଇ ପାଖରେ ସେ ପରିଗୁରିକା ନାମରେ ଫେରାଦ ହେଲେ । “ମୋ ଆଖି ଆଗରେ, ମୁଁ ବାରଣ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯିଏ ଆଇନ୍ ଶାଢ଼ୀ ପାରେ, ସେ ହୁଅ କେଡ଼େ ଦୁଷ୍ଟ ବୁଝି ପାରୁଥିବ !” ସେ କହିଲେ ।

“ତା’ର ହାତଟିଏ କଟା ହେବ !” ଏହା କହି ଗଜା ପରିଗୁରିକାକୁ ଡାକି ଆଦେଶ ଶୁଣାଇ ଦେଲେ ଓ ସିପାହୀମାନଙ୍କୁ ସେ ଦଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ କହିଲେ ।

ସିପାହୀମାନେ ପରିଗୁରକାକୁ ଧରିନେଇ
ଯାଉଛନ୍ତି, ହଠାତ୍ ସଜାଙ୍କ ଆଖି ତା' ଉପରେ
ପଡ଼ିଗଲା । ସେ ଦେଖିଲେ, ତରୁଣୀଟି ଖାଲି
ଅସାମାନ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ ନୁହେଁ, ତା' ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ
ପ୍ରଶାନ୍ତି ଓ ମହାନୁଭବତାର ଲକ୍ଷଣ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ।

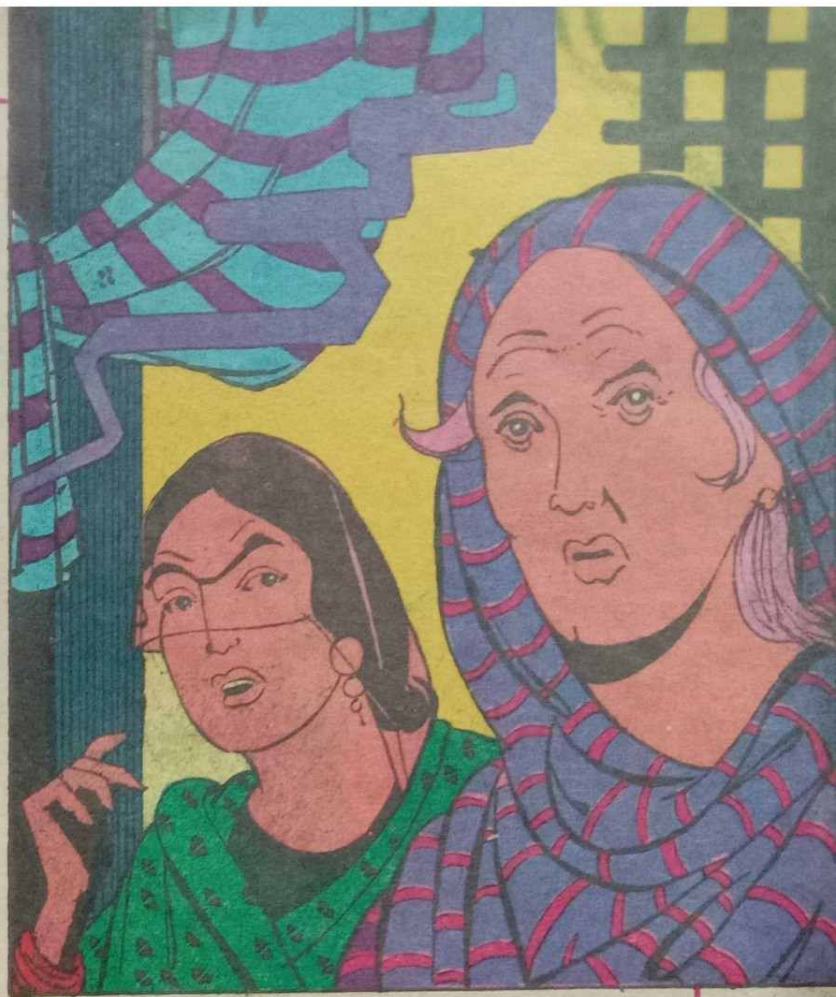
କିନ୍ତୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜ ଆଦେଶ ସେ
ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବେ କିପରି ? ତୁମ୍ଭ ରହିଗଲେ ।

ସଜାଙ୍କ ମନରେ ଶାନ୍ତି ରହିଲା ନାହିଁ ।
ଘଣ୍ଟାକ ପରେ ସେ ତାଙ୍କ ଭଉଣୀ ସହ
ଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ପରିଗୁରକାମାନଙ୍କୁ ଡକାଇ
ପୁରା ଘଟଣାଟି ବୁଝିଲେ । ତାଙ୍କ ମନରେ
ଭ୍ରମଣ ଅନୁତାପ ଆସିଲା ।

ସେ ସ୍ଥିତିରେ ଶୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ସକାଳେ ଉଠି ବୁଝିବା ବେଳକୁ ପରିଗୁରକାର
ହାତ କଟା ସରିଛି । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତା'
ଚିକିତ୍ସାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ଓ ସେ ସୁସ୍ଥ ହେବା
ମାତ୍ରେ ତାକୁ ବିକ୍ଷା ହେଲେ ।

ପରିଗୁରକାଟିଏ—ସେଥିରେ ପୁଣି ତା'ର
ଗୋଟାଏ ହାତ ନାହିଁ—ସେ ହେବ ସଶୀ !
ବୁଝା ସଜମାତାଙ୍କୁ ଏହା ମୋଟେ ଭଲ ଲାଗିଲା
ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ କିଛି କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ସଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ ଖାଲି ରକ୍ତଗୁଡ଼ଳ
ଗୁରୁକାଲେ । ଯାହାକୁ ସେ ଦଣ୍ଡ ଦିଆଇଥିଲେ,
ସେ ହେଲା ସଶୀ !

କିନ୍ତୁ ସଶୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦୟ
ବ୍ୟବହାର କଲେ । ସଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ

ବିରୁଦ୍ଧରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ତିଳେ ବି ସୋଭ
ଥିବାର ଜଣାଗଲା ନାହିଁ ।

ସଶୀଙ୍କର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନଟିଏ ହେଲା ।
ସେତକବେଳେ ସଜାଙ୍କୁ କୌଣସି ଜରୁରୀ
କାମରେ ବିଦେଶ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସୁଯୋଗ
ପାଇଁ ସଜାଙ୍କ ଭଉଣୀ ସଜମାତାଙ୍କୁ କହିଲେ
କି ସଶୀ ମଧ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ସଜାଙ୍କୁ ବଣ କରିଛି ।
ନହେଲେ ତାକୁ ସଜା କାହିଁକି ବିବାହ
କରନ୍ତେ ? ଇସକ ଭଳି ବିରାଟ ଦେଶରେ
କ'ଣ ସଜକନ୍ୟା ଅଭାବ ହୋଇଥିଲେ ?

ସଜମାତା ଏଥିରେ ପ୍ରସାଦିତ ହୋଇଗଲେ ।
ସତାସତ ସେ ସଶୀଙ୍କୁ କେତେଜଣ ଅନୁଚର
ସାହାଯ୍ୟରେ ସଜ୍ୟ ବାହାରେ ଗୋଟାଏ

ମରୁଭୂମି ଭିତରେ ଗୁଡ଼ି ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ।

ରାଣୀ ଗୋଟିଏ ହାତରେ ପୁଅକୁ ଗୁଡ଼ିରେ ଜାକିଧରି ମରୁଭୂମି ପାରି ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ତାଙ୍କୁ ଭ୍ରଷଣ ଶୋଷ ଲଗୁଥାଏ । ଦେବକୁ ସେ ଗୋଟିଏ ନଈ ଦେଖିଲେ । ପୁଅକୁ ସାବଧାନରେ ଧରି ପାଣି ପିଇବାକୁ ସେ ମୁହଁ ପୁଅ ପାଖକୁ ନେଇଛନ୍ତି, ପୁଅ ହାତରୁ ଖସି ପାଣିରେ ପଡ଼ିଗଲା ଓ ପ୍ରବଳ ସ୍ରୋତରେ ଭସିଗଲା ।

“ହାୟ ମୋ କପାଳ !” କହି ରାଣୀ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ।

ସେତେବେଳେ ଜନ୍ମୁ ରାଜା । ହଠାତ୍ ସେ ଶୁଣିଲେ ଗୋଟିଏ ନରମ କଣ୍ଠସ୍ବର : “ପୁଅକୁ ଖୋଜି ଦେବ ?”

“ହଁ, ନିଶ୍ଚୟ !” ରାଣୀ କହିଲେ ।

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଟିଏ ସୁକୁମାର ଦେବଶିଶୁ ଭଳି ମୁଣ୍ଡି ତାଙ୍କ ପୁଅକୁ ଆଣି ତାଙ୍କ କୋଳରେ ରଖିଦେଲା । ରାଣୀଙ୍କ ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ ।

“ତମର ସେ ଲୁପ୍ତ ହାତଟି ପୁଣି ଯୋଗାଇ ଦେବ ?” ପଚାରିଲା ଆଉ ଗୋଟିଏ କଣ୍ଠସ୍ବର ।

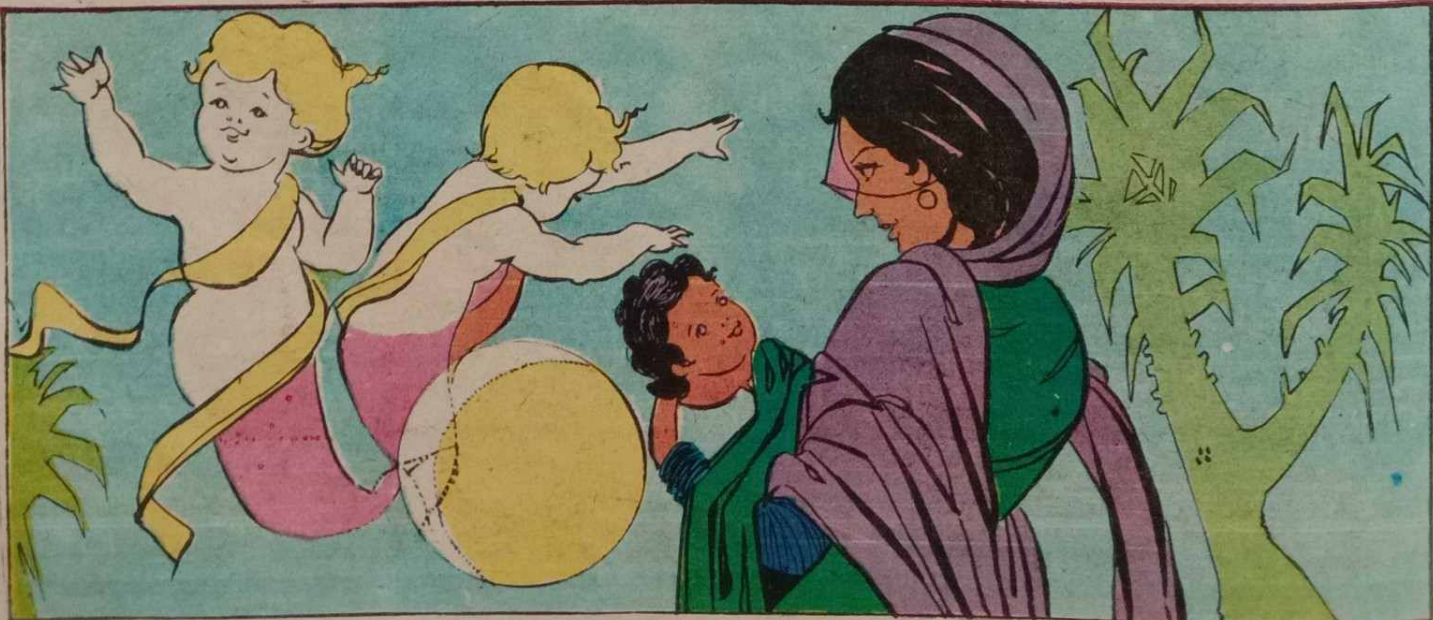
“ଯଦି ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ନିଶ୍ଚୟ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା !” ରାଣୀ କହିଲେ ।

ସେ ଏତକ କହିସାରିଲା ବେଳକୁ ତାଙ୍କର ପୁଅ ପରି ଦୁଇ ହାତ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ସେ ଦେଖିଲେ ହାତ ବିଷୟରେ ଯିଏ କହିଲା ଯିଏ ବି ପୁଅ ଦେବଶିଶୁ ଭଳି ଆଉ ଗୋଟିଏ ।

“କିଏ ତମେମାନେ ?” ରାଣୀ ପଚାରିଲେ ।

“ଚନ୍ଦ୍ରି ପାରୁନ ? ଆମେ ସେ ଦୁଇ ରେଟି ! ଯେଉଁ ରେଟି ଦୁଇଟି ତମେ ଜଣେ ପଥକକୁ ଦେଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କରିଥିଲ ।”

ରାଣୀଙ୍କ ଆଖିରୁ ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ବହିଗଲା । ସେ ଦେବଶିଶୁ ଦୁଇଜଣ ପୁଣି କହିଲେ, “ତମେ ଏଇଠି ରହିଥାଅ । ରାଜା ଏଇବାଟେ ଫେରୁଛନ୍ତି । ଘୋର ବେଳକୁ ତମକୁ ଦେଖି କେଡ଼େ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ !”

ନିଷେଧାଜ୍ଞା

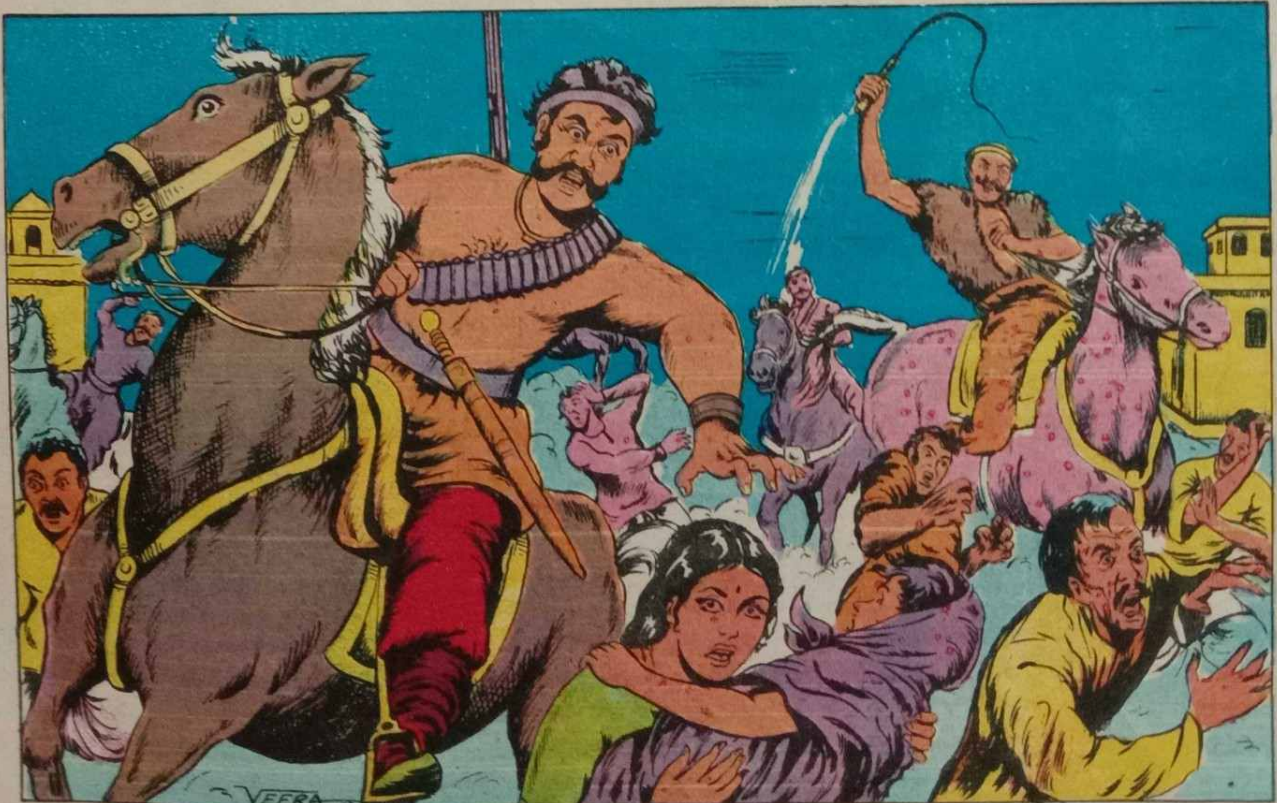
ଲକ୍ଷା ଦେଶର ସୀମାନ୍ତରେ ଲବଣ୍ୟପୁର ନାମକ ସହର ଥାଏ । ଥରେ ସେ ସହରରେ ଗୁଣ୍ଡା ଓ ଡାକୁମାନଙ୍କର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଏତେ ବେଶୀ ହେଲା ଯେ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ ଯିଏ ଗୁମ୍ଫାରେ ଯିବା ଆସିବା କଲା ତା' ଗୁଳି ବର୍ଷା ହେବାର ଆଶଙ୍କା ଦେଖା ଦେଲା ।

ନାଗରିକମାନେ ଏକଥା ଲବଣ୍ୟପୁରର ଶାସନାୟକଙ୍କୁ ଜଣାଇଲେ । ଶାସନାୟକ ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ କେହି ଗୁମ୍ଫାଘାଟକୁ ବାହାରିବା ଉପରେ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କଲେ ।

ଫଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ପରେ ପରେ ନଗରର ଗୁମ୍ଫାଘାଟ ଜନଗନ୍ତ୍ୟ ହୋଇଗଲା । ବେପାର ବଣିଜ ମାନ୍ଦା ହୋଇଗଲା ।

ସେଠୁ କେତେଜଣ ଚଣ୍ଡିଆ ବଣିକ ପାଇଁ ଗୁମ୍ଫାଘାଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ଗୁମ୍ଫାକୁ ସବୁ ଜଣାଇଲେ । ଗୁମ୍ଫା ଲବଣ୍ୟପୁରର ଶାସନାୟକଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଖିଲେ, “ତମେ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ଜାରି କରି ବଡ଼ ବିଜ୍ଞତାର ପରିଚୟ ଦେଇଛ । ତେବେ କଥା କ'ଣ କି, ସନ୍ଧ୍ୟା ପରେ ନିର୍ଭୟରେ ଓ ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦରେ ଗୁମ୍ଫାଘାଟରେ ବିଚାରଣ କରିବା ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ତେଣୁ ନିଷେଧାଜ୍ଞା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଜାରି ନ କରି କେବଳ ଗୁଣ୍ଡା ଓ ଡାକୁଙ୍କ ଉପରେ ଜାରି କରାଯାଉ ।”

ଶାସନାୟକ ନିଜ ଭୁଲ ବୁଝିଲେ । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜ ତତ୍ତ୍ଵାବଧାନରେ ଗୁଣ୍ଡା ଓ ଡାକୁ ଦମନ କରିବାରେ ଲାଗିଗଲେ ।

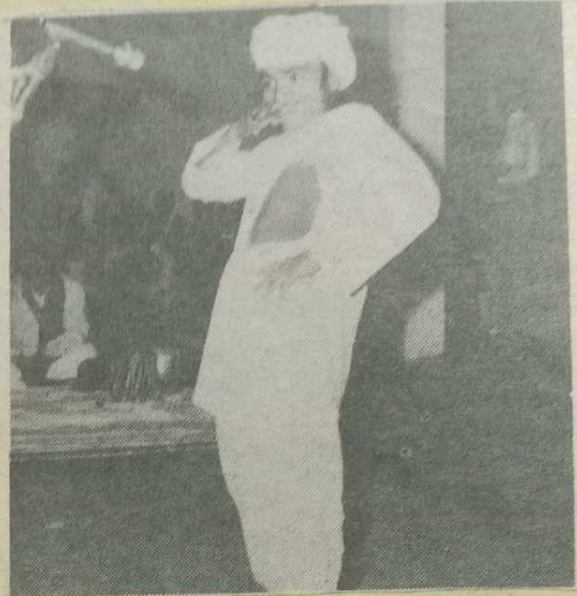

ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କାର ପରିଚୟୋତ୍ତ ମେ ୧୯୮୪ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ

Pramod Bhanushali

Smt. V. Rajamani

★ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ପରିଚୟୋତ୍ତ ଦୁଇ ଗୁରୁ ଧାତୁରେ ଲେଖା ହୋଇଥିବ ଏବଂ ପରସ୍ପର ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଥିବ
★ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୦ ସୁଦ୍ଧା ପରିଚୟୋତ୍ତ ପଢ଼ିଥିବା ଦରକାର ।
★ ସବାଧିକ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ର ପରିଚୟୋତ୍ତ ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପଠାଯିବ ।
★ ପରିଚୟୋତ୍ତ ସହ ପ୍ରେରକର ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ପଠାଯିବ । ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାର୍ଚ୍ଚ-୨୦୦୦ ୨୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଜାନୁଆରୀ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ଟେଲିଫୋନରେ ଆଉଁଶ ମୋର ନବବରଷର ଶୁଭବାଚନା !
ଦ୍ୱିତୀୟ ଚିତ୍ର : ଶପଥ କରୁଛି ନବବରଷରେ ଶୁଣିବି ନାହିଁ ମୁଁ ଖରାପ କଥା !!
ପୁରସ୍କାର ବିଜୟିନୀ : ସାଗରିକା କବି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।
ବିଜୟିନୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗୀଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ।

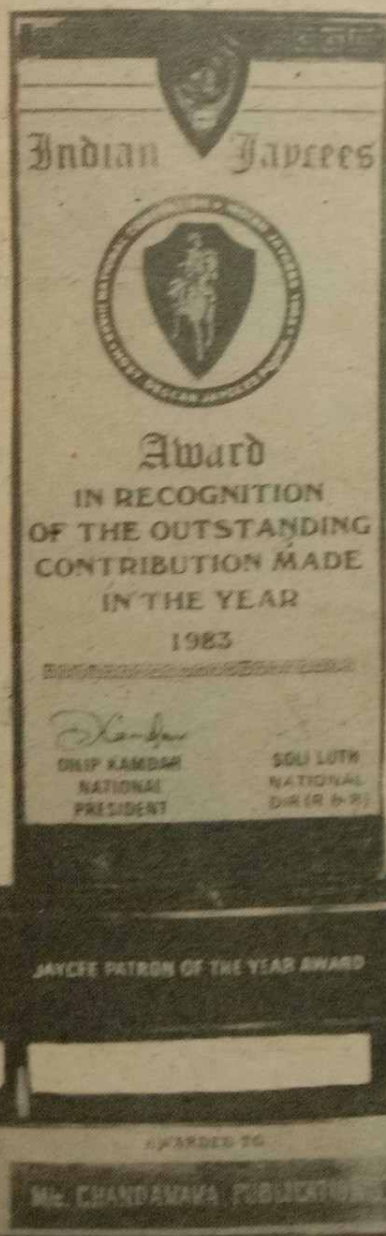
ପ୍ରଶ୍ନମାଳାର ଉତ୍ତର

୧. ଦକ୍ଷିଣ-ପଶ୍ଚିମ କେନ୍ଦ୍ରରେ । ଏଠାରେ ଶହେ ମାଇଲ୍ ଦୀର୍ଘ ଭୂଗର୍ଭ ଗୁମ୍ଫା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ୨. ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ତଥା ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ମେରୁ ଅଞ୍ଚଳରେ । ୩. ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ଥେଗା ଜଳପ୍ରପାତ । ଏହାର ଉଚ୍ଚତା ୨୮୧୦ ଫୁଟ । ୪. ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରେ ଭୂମଧ୍ୟ-ରେଖା ପାଖରେ ସ୍ଥିତ ଚମ୍ପୋରାଜୋ ଆଗ୍ନେୟଗିରି । ୫. ଉଦୟପୁରଠାରୁ ୪ କି. ମି. ଦୂରବର୍ତ୍ତି କୈସୋମଣ୍ଡି ହ୍ରଦ ।

Our grateful
thanks to
The Indian Jaycees
for their Warm
appreciation of our
participation in and
contribution to the

KIDDY'S LAND '83 EXHIBITION

organised by the
Cotton City Jaycees
in Coimbatore.

Statement about ownership of
JAHNAMAMU (Oriya)
Rule 8 (Form VI),
Newspapers (Central) Rules, 1956

1. *Place of Publication*
'CHANDAMAMA BUILDINGS'
188, Arcot Road
Vadapalani, Madras-600 026.
2. *Periodicity of Publication*
MONTHLY
1st of each calendar month
3. *Printer's Name*
B.V. REDDI
Nationality
INDIAN
Address
Prasad Process Private Limited
188, Arcot Road, Vadapalani
Madras-600 026.
4. *Publisher's Name*
B. VISWANATHA REDDI
Nationality
INDIAN
Address
Chandamama Publications
188, Arcot Road, Vadapalani
Madras-600 026.
5. *Editor's Name*
B. NAGI REDDI
Nationality
INDIAN
Address
Chandamama Buildings
188, Arcot Road, Vadapalani
Madras-600 026.
6. *Name & Address of individuals who own the paper*
'CHANDAMAMA CHILDREN'S TRUST FUND'

Beneficiaries:
 1. B.V. NARESH
 2. B.V.L. ARATHI
 3. B.L. NIRUPAMA
 4. B.V. SANJAY
 5. B.V. SHARATH
 6. B.N. RAJESH
 7. B. ARCHANA
 8. B.N.V. VISHNU PRASAD
 9. B.L. ARADHANA
 10. B. NAGI REDDI (Jr)

All Minors, by Trustee:
M. UTTAMA REDDI, 14, V.O.C. Street,
Madras-600 024.

I.B. Viswanatha Reddi, hereby declare that
the particulars given above are true to the
best of my knowledge and belief.

B. VISWANATHA REDDI
Signature of the Publisher
1st March 1984

ସବୁବେଳେ ଦୃଢ଼ମନ୍ଦୁମ, କଣ ଯେ କରୁବେ କିଏ ନାଶେ

ଅପୁରୁଷ ପ୍ରାଣଶକ୍ତିରେ ସବୁବେଳେ ଭରପୁର ।
ମାଲଟୋଭା, ଖେଳକୁଦରେ ପ୍ରାଣଶୋଳି
ନିଶିଯାନ୍ତି । ତେଣୁ ମିଳୁମାନଙ୍କର ଦରକାର
ମାଲଟୋଭା । ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ ପାତିଥିବା ଗହମ,
ବାଜି, ଖାଣ୍ଡି ଦୁଧ, ପୁଷ୍ଟିକର କୋକୋ ଓ ଚିନିର
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସ୍ୱରୂପ ସବୁ ଏଥିରେ ମିଶିକରି ରହିଛି ।
ଦୁଧରେ ମିଶାଇଲେ ଏହା ଏକ ସୁସ୍ୱାଦୁ ପାନୀୟ
ହୁଏ..... ପିଲାମାନଙ୍କର ଏହା ଏତେ ଭଲପାଏ
କରେ ଯେ ତାର କିଛି ପାରିବାବ ନାହିଁ ।
ତେଣୁ ହାଙ୍ଗେ ହାଙ୍ଗେ ପିଲାଙ୍କୁ ଦେବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ମାଲଟୋଭା ।

ପ୍ରାକୃତିକ ଭାବେ ପାତିଥିବା
ଗହମ ଓ ବାଜିର ମଲୁ
ପଂଜାବରୁ ଆସେ ଗହମ ଓ
ବାଜି ଓ ତାହା ପୁଷ୍ଟିକର
ମଲୁ ଭାବେ ତିଆରି କରାଯାଏ
ମାଲଟୋଭା ପାଣ୍ଡରେ ।
ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଖଣିଜସାର
ଓ ଭିଟାମିନ 'B' ରେ
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲଟୋଭା ହେଉଛି
ପୂର୍ବରୁ ସୁପାକ୍ୟ-ଖାଦ୍ୟ
ଓ ଏହା ସହଜରେ
ଖରାଦରେ ମିଶିଯାଏ ।

ବିଶୁଦ୍ଧ ସମ ଦୁଗ୍ଧ
ମାଲଟୋଭାରେ
ଯେଉଁ ଦୁଗ୍ଧାଂଶ
ଅଛି ତା
ଆମେ ଆମର
ନିଜର ଦୁଗ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ
କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କରୁ ।
୧୦୦% ବିଶୁଦ୍ଧ, ୧୦୦% ପୁଷ୍ଟିକର ।

ବୁଦ୍ଧିବର କୋକୋ ପ୍ରାଦ
ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁ ବିଦେଶରୁ ଆମଦାନୀ
କରୁଛୁ କୋକୋ — ତାର କାରଣ ଆମେ
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଆପଣ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାଦ

ପାନ୍ଥ ଓ ଆପଣଙ୍କ ପୁଷ୍ଟିକର ଗୁଣ ମିଳୁ ।
କୋକୋ ହୃଦୟକୁ ଫେରାଇଆଣେ ଓ
କ୍ୱାନ୍ତି ମେଣ୍ଟାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ଶକ୍ତିବର୍ଦ୍ଧକ ତିନି
ବିଶୁଦ୍ଧ ଧଳା ଚିନି ହେଉଛି ତିନି ଭିତରେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତିନି ପିଲାମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକ
ହେଉଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ଶକ୍ତି ପାଇଁ ଏହା
ଅତି ପ୍ରଯୋଜନ ।

ବିଶେଷଭାବେ
ଭିଟାମିନରେ ସମୃଦ୍ଧ
ମାଲଟୋଭା ହେଉଛି
ପ୍ରୋଟିନ,
କାର୍ବୋହାଇଡ୍ରେଟ,
ଭିଟାମିନ ଓ
ଖଣିଜସାରର
ଏକ ଅପୂର୍ବ ସମିଶ୍ରଣ ।

ଅତିରିକ୍ତଭାବେ
ଭିଟାମିନ A, ନିଆସିନ,
ଭିଟାମିନ B1 ଓ
ଭିଟାମିନ D2 ରେ
ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ସମୃଦ୍ଧ
କରାଯାଇଛି ।
ଏଥିରେ ବୃତ୍ତିମ
ସ୍ୱାଦ ନାହିଁ ।

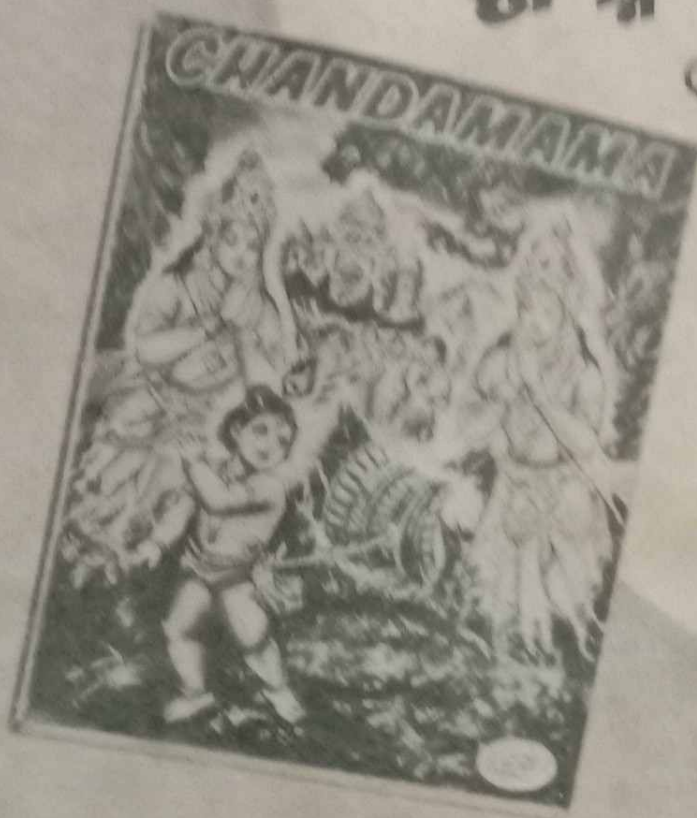
ଝାକରଗିରି ଉତ୍କଳାଳ ଇମିଟେଡ
୧୯୮୧ ଓ ୧୯୮୨ ରେ ମୋଣ୍ଟେ (ଡାଲ୍‌ଡ)
ସିଲେକସନ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପଦକ ବିଜେତା ।

ଭିଟାମିନରେ ଭରପୁର ମାଲଟୋଭା: ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ବଳ ଓ ଶାନ୍ତିଦାୟକ

ହଜିଆ
ହଜିଆ

★ ମାହାଲିଆ
ଜହ୍ନମାମୁଁ

ପରିଶିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଜ

★ ସୁସ୍ବର
ଟ ୨/-

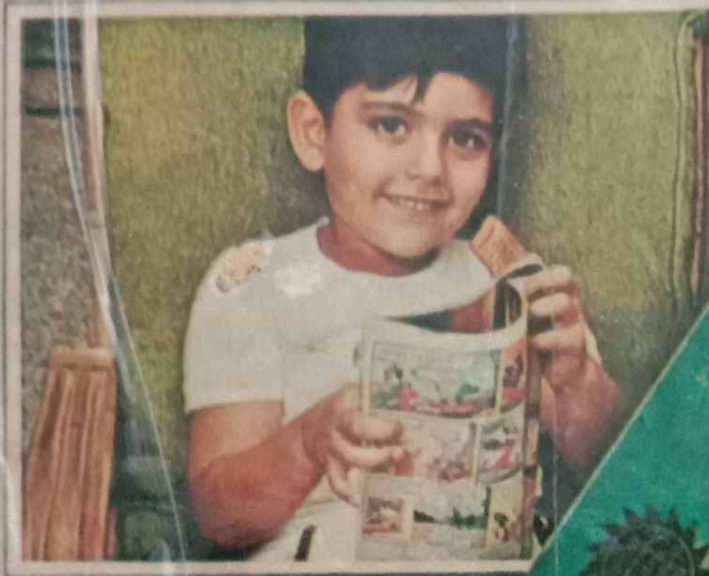
ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ

ର ଏହି P କେଟି ନ ସହିତ

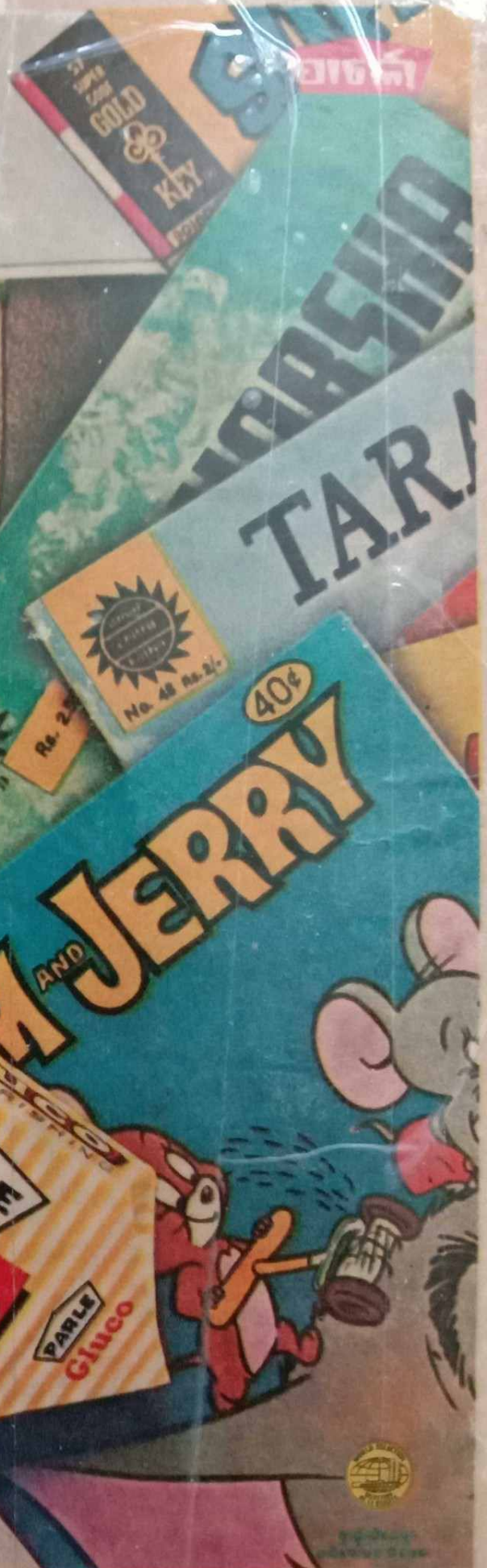
ସତ୍ୟାନ୍ତର ନୂଆ ବର୍ଷକୁ ଜହ୍ନମାମୁଁ ଯୋଗେ ଅଧିକ ଆନନ୍ଦମୟ
ବିଶେଷ ସର୍ପ ୧ କେଟି ପ୍ୟାକ୍‌ର ଉପର ପ୍ରାପ୍ତରେ ଥିବା କୂପନଟିକୁ
ରୁ ଓ ଚନ୍ଦାମାମା ପବ୍ଲିକେଶନ୍‌ସକୁ ଭାଜରେ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ-ଆଜ
ଶ ସଥମ-ପ୍ରାପ୍ତ ୧,୦୦,୦୦୦ ପ୍ରବେଶିକା ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ହୋଇଥିବେ
ଆପଣ ପାଇବେ ଜହ୍ନମାମୁଁର ଗୋଟିଏ ମାହାଲିଆ ପରିଶିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଜ !
ଶି. ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଆପଣ ସଞ୍ଚୟ କରିପାରିବେ ଟ. ୬/- ।
ଆପଣ କୂପନ ସହିତ କେବଳ ଟ. ୧୮/- ସୋଧାରଣ ବାର୍ଷିକ
ଟ. ୨୪/-ର ପୋଷାଲ ଅର୍ଡରଟିଏ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ।
କରନ୍ତୁ ! ଏହି ସୁଯୋଗ କେବଳ ୧୫ ଏପ୍ରିଲ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲୁଅଛି ।

ମୁଁ ବଡ଼ ହେଲେ ନା!
ଜାଲି କମିକୁ ପଢ଼ିବି ଆଉ
ଜାଲି ବିସ୍ତ୍ରଟ ଖାଇବି...

ପିଲାମାନଙ୍କର ପ୍ରିୟ ବିସ୍ତ୍ରଟ-
ପାକେଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ଥାପନା ପୂର୍ବ
ଶକ୍ତିରେ ଭରପୁର

ପାଟଲୀ
ଗାଟଲୀ

ଗାୟତର ସବୁଠାରୁ ବେଶୀ ବିକ୍ରି ହେଉଥିବା ବିସ୍ତ୍ରଟ

